

НАРОДНА СКУПШТИНА

1746

На основу члана 112. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије,
доносим

УКАЗ

о проглашењу Закона о изменама и допунама Закона о енергетици

Проглашава се Закон о изменама и допунама Закона о енергетици, који је донела Народна скупштина Републике Србије на Осмој седници Првог редовног заседања у 2021. години, 20. априла 2021. године.

ПР број 25

У Београду, 22. априла 2021. године

Председник Републике,
Александар Вучић, с.р.

ЗАКОН

о изменама и допунама Закона о енергетици

Члан 1.

У Закону о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 – др. закон), у члану 1. став 1. речи: „коришћење обновљивих извора енергије, подстицајне мере и гаранција порекла” бришу се.

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Одредбе овог закона се, у односу на Аутономну покрајину Косово и Метохија, тумаче и примењују у складу са Резолуцијом Савета безбедности Уједињених нација 1244 и Законом о ратификацији Уговора о оснивању Енергетске заједнице.”

Досадашњи став 2. постаје став 3.

Члан 2.

У члану 2. тачка 1) мења се и гласи:

„1) агрегирање подразумева обједињавање потрошње и/или производње електричне енергије ради куповине, продаје или аукција на тржиштима електричне енергије;”

После тачке 1) додају се тач. 1а) и 1б) које гласе:

„1а) агрегатор је правно или физичко лице које пружа услугу обједињавања потрошње и/или производње електричне енергије у циљу даље продаје, куповине или аукција на тржиштима електричне енергије;

1б) базно уље је основно уље минералног, синтетичког или биљног порекла које се користи за производњу мазива и у индустријске сврхе;”

У тачки 10) речи: „и који од повлашћених произвођача откупљује електричну енергију и обавља послове који се односе на спровођење подстицајних мера у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега” бришу се.

Тачка 12) брише се.

У тачки 13) после речи: „уља за ложење,” додају се речи: „бродска горива.”

После тачке 24) додају се тач. 24а) и 24б) које гласе:

„24а) зона трговања је највеће географско подручје унутар кога учесници на тржишту могу размењивати енергију без расподеле преносног капацитета;

24б) интерконективни далековод је далековод који повезује две контролне области или зоне трговања;”

После тачке 29) додаје се тачка 29а) која гласи:

„29а) контролна област представља област којом управља оператор преносног система;”

У тачки 30) после речи: „прикључен на систем” додају се речи: „купац-произвођач, складиште електричне енергије, агрегатор,” а после речи: „електричном енергијом,” додају се речи: „односно природним гасом”.

У тачки 34) речи: „ради препродаје” замењују се речима: „ради даље продаје”.

После тачке 34) додаје се тачка 34а) која гласи:

„34а) купац-произвођач је крајњи купац који је на унутрашње инсталације прикључио сопствени објекат за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије, при чему се произведена електрична енергија користи за снабдевање сопствене потрошње, а вишак произведене електричне енергије предаје у преносни систем, дистрибутивни систем, односно затворени дистрибутивни систем;”

После тачке 39) додају се тач. 39а) и 39б) које гласе:

„39а) место везивања прикључка је тачка у којој се прикључак повезује са постојећим или будућим електроенергетским објектом у систему;

39б) место прикључења објекта корисника система је место разграничења инсталација објекта корисника и електроенергетског објекта оператора система;”

Тачка 40) брише се.

У тачки 41) после речи: „гасна уља,” додају се речи: „бродска горива”, а после речи: „компримовани природни гас” додају се речи: „утечњени природни гас, водоник”.

После тачке 43) додају се тач. 43а), 43б) и 43в) које гласе:

„43а) намешавање биотечности је додавање биотечности горивима нафтног порекла у прописаном садржају;

43б) напредни мерни систем („smart metering system”) је електронски систем који укључује напредне мерне уређаје за мерење протока енергије и природног гаса, подсистеме за пренос, складиштење, обраду и анализу података о енергији или природном гасу, као и централни управљачки подсистем који омогућава двосмерну комуникацију са напредним мерним уређајима користећи неки облик електронске комуникације;

43в) недостајућа инфраструктура је инфраструктура која није изграђена, а која представља део система на који се врши прикључење објеката за производњу електричне енергије и за складиштење електричне енергије и чија изградња је неопходна за његово прикључење поред прикључка, за одобрену снагу коју је захтевао корисник система;”

После тачке 46) додаје се тачка 46а) која гласи:

„46а) номиновани оператор тржишта електричне енергије је субјект који је надлежно тело одредило за обављање задатака повезаних с јединственим повезивањем дан унапред или јединственим унутардневним повезивањем тржишта електричне енергије;”

Тачка 47) брише се.

У тачки 51) иза речи: „оператор дистрибутивног система електричне енергије” додају се речи: „оператор затвореног дистрибутивног система електричне енергије;”

Тач. 56) и 57) бришу се.

Тачка 58) мења се и гласи:

„58) помоћне услуге су услуге које корисници преносног, дистрибутивног и затвореног дистрибутивног система електричне енергије пружају оператору преносног и дистрибутивног система, као и услуге које оператори дистрибутивног и затвореног дистрибутивног система пружају оператору преносног система да би се обезбедиле системске услуге;”

Тачка 62) брише се.

Тачка 63) мења се и гласи:

„63) прикључак на систем је скуп водова, опреме и уређаја укључујући мерну опрему, мерно место, којима се инсталација објекта енергетског субјекта, произвођача или крајњег купца, физички повезује са преносним, односно дистрибутивним системом електричне енергије од места прикључења до места везивања;”

После тачке 63) додаје се тачка 63а) која гласи:

„63а) прикључак на транспортни, односно дистрибутивни систем природног гаса је скуп цевовода, опреме и уређаја укључујући мерну опрему и мерно место, којима се инсталација објекта енергетског субјекта, произвођача или крајњег купца, физички повезује са транспортним, односно дистрибутивним системом природног гаса;”

После тачке 64) додаје се тачка 64а) која гласи:

„64а) произвођач електричне енергије је физичко или правно лице које производи електричну енергију;”

Тачка 65) мења се и гласи:

„65) регионални координациони центар је тело задужено за координацију активности оператора преносних система у одређеном европском региону у циљу унапређења сигурности и координације рада преносних система;”.

После тачке 67) додаје се тачка 67а) која гласи:

„67а) складишта електричне енергије су постројења за одлагање коришћења електричне енергије у односу на тренутак у коме је електрична енергија произведена, односно постројења за претварање електричне енергије у друге видове енергије и складиштење такве енергије ради накнадног поновног претварања у електричну енергију;”.

После тачке 70) додаје се тачка 70а) која гласи:

„70а) снабдевање на велико природним гасом је продаја природног гаса купцима, укључујући и даљу продају осим продаје крајњим купцима;”.

У тачки 72) после речи: „дистрибутивног;” додају се речи: „затвореног дистрибутивног”.

После тачке 74) додаје се тачка 74а) која гласи:

„74а) топлотна енергија је унутрашња (термичка) енергија вреле воде, топле воде или паре или расхладног флуида, која се користи за загревање или хлађење простора, загревање потрошне топле воде или за потребе технолошких процеса;”.

У тачки 79) реч: „биогоривима” замењује се речју: „биотечностима”.

У тачки 82) речи: „и компримованим и утечњеним природним гасом” замењују се речима: „биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником”.

После тачке 84) додаје се тачка 84а) која гласи:

„84а) физичко загушење је стање када степен потражње за стварном испоруком природног гаса премашује капацитет система за природни гас у одређеном временском тренутку;”.

После тачке 85) тачка на крају реченице замењује се тачком и запетом и додаје се тачка 86) која гласи:

„86) централни регистар опреме под притиском је јединствени електронски информациони систем министарства надлежног за послове енергетике са подацима о појединачној опреми под притиском високог нивоа опасности.”.

Члан 3.

У члану 4. став 1. после речи: „Стратегија је” додаје се реч: „основни”.

У ставу 2. после тачке 1) додаје се тачка 1а) која гласи:

„1а) пројекције енергетског развоја и дугорочни енергетски биланси;”.

Члан 4.

У члану 5. став 2. мења се и гласи:

„Програм доноси Влада, за период од три године на предлог Министарства надлежног за послове енергетике (у даљем тексту: Министарство).”.

Став 3. брише се.

Досадашњи ст. 4–6. постају ст. 3–5.

Досадашњи став 6. који постаје став 5. мења се и гласи:

„Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе доносе планове развоја енергетике којима се утврђују потребе за енергијом на свом подручју, као и услови и начин обезбеђивања неопходних енергетских капацитета у складу са Стратегијом и Програмом.”.

После става 5. додаје се став 6. који гласи:

„Енергетски субјекти, на захтев надлежних органа јединице локалне самоуправе, дужни су да податке за израду планова развоја из става 1. овог члана доставе јединици локалне самоуправе, у року од 30 дана од дана достављања и посебно дефинишу карте зона топификације у складу са урбанистичким развојем града/општине.”.

Члан 5.

У члану 8. после става 2. додаје се став 3. који гласи:

„На основу Извештаја предлаже се ажурирање Стратегије и Програма у складу са реалним потребама.”.

Члан 6.

После члана 8. додају се чл. 8а и 8б који гласе:

„Члан 8а

У складу са преузетим обавезама које проистичу из међународног уговора, министарство надлежно за послове енергетике

припрема Интегрисани национални енергетски и климатски план у сарадњи са другим релевантним министарствима.

Интегрисани национални енергетски и климатски план нарочито садржи:

- 1) преглед тренутног стања у погледу релевантних политика;
- 2) националне циљеве који се односе на следеће области:

(1) декарбонизацију у погледу емисија гасова са ефектом стаклене баште и енергије из обновљивих извора,

(2) енергетску ефикасност,

(3) енергетску сигурност,

(4) унутрашње енергетско тржиште,

(5) истраживање, иновације и конкурентност;

3) пројекције остваривања циљева из тачке 2) овог става спровођењем постојећих политика и мера;

4) преглед планираних политика и мера које се односе на остваривање циљева из тачке 2) овог става и преглед финансијских средстава потребних за њихово остваривање, као и индикаторе за праћење;

5) процену ефеката планираних политика и мера за остваривање циљева из тачке 2) овог става.

План из става 1. овог члана доноси Влада, на период до десет година, узимајући у обзир и дугорочнију перспективу.

Министарство, у сарадњи са другим релевантним министарствима ажурира Интегрисани национални енергетски и климатски план из става 1. овог члана, након истека четири године од његовог доношења.

Доноси садржај плана из става 1. овог члана и смернице за одређивање циљева из става 2. тачка 2) овог члана, начин израде и извештавања утврђује се прописом које доноси Министарство.

Члан 8б

Спровођење Интегрисаног националног енергетског и климатског плана прати Министарство и о његовој реализацији сваке друге године припрема извештај.

Извештај из става 1. овог члана Министарство доставља Влади.

Министарство обавештава надлежно тело сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора о доношењу интегрисаног националног енергетског и климатског плана и доставља извештај из става 1. овог члана.”.

Члан 7.

Члан 10. мења се и гласи:

„Енергетски угрожени купац

Члан 10.

Енергетски угрожени купац електричне енергије или природног гаса је купац из категорије домаћинства (самачко или вишечлано), које живи у једној стамбеној јединици са једним мерним местом на коме се мери потрошња електричне енергије или природног гаса, које троши максималну количину електричне енергије или природног гаса у складу са прописом из става 10. овог члана, под условима прописаним овим законом (у даљем тексту: енергетски угрожени купац).

Енергетски угрожени купац је и домаћинство (самачко или вишечлано) које живи у једној стамбеној јединици коме се испоручује топлотна енергија, у складу са прописом из става 10. овог члана.

Енергетски угрожени купац је и домаћинство чијем члану због здравственог стања обуставом испоруке електричне енергије, природног гаса или топлотне енергије може бити угрожен живот или здравље, које остварује тај статус у складу са прописом из става 10. овог члана.

Домаћинство стиче статус енергетски угроженог купца ако:

1) припада категорији са најнижим приходима по члану домаћинства који се утврђују у складу са актом који доноси Министарство, узимајући у обзир све чланове домаћинства и сву непокретну имовину у земљи и иностранству;

2) не поседује другу стамбену јединицу осим стамбене јединице која по структури и површини одговара потребама домаћинства у складу са законом којим се уређује област становања.

Статус енергетски угроженог купца стиче се на основу решења органа јединице локалне самоуправе надлежног за послове социјалне заштите.

Против решења из става 5. овог члана може се изјавити жалба општинском, односно градском већу.

Енергетски угрожени купац из става 1. овог члана има право на испоруку електричне енергије или природног гаса у количинама и уз умањење месечне обавезе плаћања на начин ближе утврђен прописом из става 10. овог члана.

Енергетски угрожени купац из става 2. овог члана има право на умањење месечне обавезе плаћања за испоручену топлотну енергију на начин ближе утврђен прописом из става 10. овог члана.

Средства за остваривање права енергетски угрожених купаца обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Влада ближе прописује критеријуме и услове за стицање статуса енергетски угроженог купца, садржину захтева за стицање статуса енергетски угроженог купца, начин утврђивања испуњености услова за стицање статуса енергетски угроженог купца, доношење решења о стицању тог статуса, начин издавања и садржину решења о стицању статуса енергетски угроженог купца, рокове важења решења, садржину и обим права на умањење месечне обавезе плаћања, стицање статуса енергетски угроженог купца због здравственог стања, начин вођења евиденције енергетски угрожених купаца, начин обезбеђивања средстава за заштиту енергетски угрожених купаца, казнене одредбе и друга питања неопходна за утврђивање тог статуса.”

Члан 8.

У члану 11. став 1. после речи: „природним гасом” додају се речи: „нафтом и дериватима нафте”.

У ставу 2. тач. 3) и 4) реч: „петнаест” замењује се речју: „десет”.

Став 3. брише се.

Досадашњи став 4. постаје став 3.

После досадашњег става 4. који постаје став 3. додаје се став 4. који гласи:

„Извештај о сигурности снабдевања нафтом и дериватима нафте садржи:

1) податке о производњи, увозу, извозу и потрошњи нафте и деривата нафте;

2) податке у вези сигурности снабдевања нафтом и дериватима нафте;

3) техничке и друге захтеве које морају да испуне течна горива нафтног порекла, течни нафтни гас и биогорива;

4) податке о нафтној инфраструктури;

5) податке који се односе на квалитет и ниво одржавања објеката нафтне инфраструктуре;

6) план инвестиција у нафтну инфраструктуру;

7) преглед извора снабдевања сировом нафтом/дериватима нафте (укључујући географско порекло увезених енергената који су дефинисани у европским прописима о енергетској статистици);

8) податке о капацитетима за увоз и извоз сирове нафте и деривата нафте.”

Члан 9.

После члана 15. додају се назив члана и члан 15а који гласе:

„Пројекти од посебног значаја

Члан 15а

Влада може посебним актом одредити изградњу енергетских објеката, укључујући и линијске енергетске објекте (електроенергетски вод, нафтовод, продуктовод и гасовод) и објекте у њиховој функцији, као и прикључке на те енергетске објекте, као пројекте од посебног значаја за Републику Србију, осим када пројекти обухватају заштићено подручје проглашено у складу са законом који се уређује заштита природе.

На реализацију пројеката из става 1. овог члана се примењују одредбе прописа којим су прописани поступци ради реализације пројеката изградње, доградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију.

Финансијска средства за реализацију пројеката из става 1. овог члана, обезбеђују се о трошку инвеститора објекта за чије потребе се реализује пројекат из става 1. овог члана или из буџета Републике Србије, буџета аутономних покрајина, буџета јединица локалне самоуправе, из кредита, донација, сопственим средствима оператора, и на други начин што се одређује посебним актом Владе из става 1. овог члана.

Пројекти из става 1. овог члана који су предвиђени планом развоја оператора преносног система могу се финансирати сопственим средствима оператора преносног система са изузетком прикључака на преносни систем, осим у случају прикључења објеката у власништву оператора дистрибутивног система.

Ако изградња објеката из става 1. овог члана није предвиђена важећим планским документима, изузетно се за потребе утврђивања јавног интереса и утврђивања локацијских услова за те објекте може израдити урбанистички пројекат, без измене планског документа, изузев за утврђивање јавног интереса за пројекте у заштићеном подручју.”

Члан 10.

У члану 16. став 1. после тачке 8) додаје се тачка 8а) која гласи: „8а) складиштење електричне енергије;”

После тачке 12) додаје се тачка 12а) која гласи:

„12а) снабдевање на велико природним гасом;”

Тачка 19) мења се и гласи:

„19) трговина нафтом, дериватима нафте, биогоривима, биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником;”

После тачке 29) тачка на крају реченице замењује се тачком и запетом и додаје се тачка 30) која гласи:

„30) намешавање биотечности са горивима нафтног порекла;”

После тачке 30) додаје се тачка 31) која гласи:

„31) производња водоника.”

У ставу 2. после броја: „8)” додаје се број: „8а)”, после броја: „12)” додаје се број: „12а)”, после тачке: „27)” реч: „и” замењује се запетом и после броја: „29)” додају се речи: „30) и 31)”.

Члан 11.

У члану 18. став 1. после речи: „снабдевање електричном енергијом” додају се речи: „односно природним гасом.”

Члан 12.

У члану 19. став 1. после речи: „енергетске делатности снабдевања на велико електричном енергијом,” додају се речи: „односно снабдевања на велико природним гасом.”

У ставу 5. речи: „става 2.” замењују се речима: „ст. 2. и 4.”, а после речи: „Министарству” додају се речи: „односно надлежном органу градске/општинске управе у случају топлотне енергије”.

У ставу 6. после речи: „Министарства” додају се речи: „односно градског, односно општинског већа у случају топлотне енергије”.

Члан 13.

У члану 20. став 4. после речи: „Агенцији” додају се речи: „односно надлежном органу градске/општинске управе у случају топлотне енергије”.

У ставу 5. после речи: „Агенција” додају се речи: „односно надлежни орган градске/општинске управе у случају топлотне енергије”.

Члан 14.

У члану 21. став 1. после тачке 2) додаје се тачка 2а) која гласи: „2а) складиштење електричне енергије;”

У тачки 10) после речи: „биогоривима” додаје се реч: „биотечностима”, а после речи: „природним гасом” додају се речи: „утечњеним природним гасом и водоником”.

Члан 15.

У члану 22. став 1. мења се и гласи:

„Лиценца се издаје ако су испуњени следећи услови:

1) да је подносилац захтева основан или регистрован, за обављање енергетске делатности за коју се издаје лиценца;

2) да је за енергетски објекат издата употребна дозвола, осим за објекте за које прописом којим се уређује изградња објеката није предвиђено издавање употребне дозволе односно за објекте за које није издата употребна дозвола, а донето је решење о озакоњењу са извештајем комисије за технички преглед, која је формирана и чији је састав утврђен у складу са прописима о планирању и изградњи за издавање употребне дозволе;

3) да енергетски објекти и остали уређаји, инсталације или постројења или опрема под притиском неопходни за обављање

енергетске делатности испуњавају услове и захтеве утврђене техничким прописима, прописима о заштити од пожара и експлозија, као и прописима о заштити животне средине, односно прописима којима се уређују водни путеви, заштита вода и пловидба и луке на унутрашњим водама;

4) да подносилац захтева испуњава прописане услове у погледу стручног кадра за обављање послова техничког руковођења, руковања и одржавања енергетских објеката, односно услове у погледу броја и стручне оспособљености запослених лица за обављање послова на одржавању енергетских објеката, као и послова руковођа у тим објектима;

5) да подносилац захтева испуњава финансијске услове за обављање енергетске делатности;

6) да директор, односно чланови органа управљања нису били правноснажно осуђени за кривична дела у вези са обављањем привредне делатности;

7) да подносиоцу захтева није изречена мера забране обављања делатности или ако су престале правне последице изречене мере;

8) да подносилац захтева поседује доказ о правном основу за коришћење енергетског објекта у којем се обавља енергетска делатност;

9) да над подносиоцем захтева није покренут поступак стечаја или ликвидације, односно принудне ликвидације.”

После става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„Технички преглед објекта из става 1. тачка 2) овог члана спроводи се у складу са одредбама прописа којима се уређује планирање и изградња.”

После досадашњег става 3. који постаје став 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„Поред услова из става 1. овог члана, за делатност трговине горивима за пловила подносилац захтева доставља и решење о издавању одобрења за обављање лучке делатности, односно да стиче статус лучког оператера.”

У досадашњем ставу 4. који постаје став 6. после речи: „електричном енергијом” додају се речи: „односно природним гасом”.

Досадашњи став 5. који постаје став 7. мења се и гласи:

„Доказ о испуњености услова из става 1. тач. 3) и 4) и става 4. овог члана је записник о инспекцијском надзору надлежног инспектора у коме је констатовано да нису утврђене незаконитости.”

Члан 16.

У члану 23. став 3. после речи: „Агенцију” додају се речи: „односно надлежни орган градске, односно општинске управе у случају топлотне енергије”.

У ставу 5. после речи: „став 1. тач. 2) и 3) овог закона” додају се речи: „у случају промене правног основа коришћења по основу статусне промене.”

У ставу 6. после речи: „Агенција” додају се речи: „односно надлежни орган градске, односно општинске управе у случају топлотне енергије”.

У ставу 7. после речи: „Агенција” додају се речи: „односно надлежни орган градске, односно општинске управе у случају топлотне енергије”.

Члан 17.

У члану 25. став 2. после речи: „Агенција” додају се речи: „односно надлежни орган градске, односно општинске управе у случају топлотне енергије”.

У ставу 3. после речи: „Агенција” додају се речи: „односно надлежни орган градске, односно општинске управе у случају топлотне енергије”.

У ставу 4. после речи: „Агенција” додају се речи: „односно надлежни орган градске, односно општинске управе у случају топлотне енергије”.

У ставу 8. после речи: „Министру” додају се речи: „односно градском, односно општинском већу у случају топлотне енергије”.

Члан 18.

У члану 26. став 4. после речи: „Уговором о поверавању обављања енергетске делатности од општег интереса” додају се речи: „односно јавним уговором у складу са законом којим се уређује јавно приватно партнерство.”

Члан 19.

У члану 27. став 2. речи: „као и” бришу се, а после речи: „других прописа” додају се речи: „као и наступања других околности које се односе на испуњење услова на основу којих се издаје лиценца.”

После става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„У случају да енергетски субјект не поднесе захтев за измену решења из разлога наведених у ставу 2. овог члана Агенција је дужна да покрене поступак измене решења по службеној дужности.”

Досадашњи ст. 3–7. постају ст. 4–8.

У досадашњем ставу 3. који постаје став 4. после речи: „Агенција” додају се речи: „односно надлежни орган градске, односно општинске управе у случају топлотне енергије”.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 5. речи: „из става 3. овог члана” замењују се речима: „из става 4. овог члана”, а после речи: „министру” додају се речи: „односно градском, односно општинском већу у случају топлотне енергије”.

У досадашњем ставу 5. који постаје став 6. после речи: „Министарства” додају се речи: „односно градског, односно општинског већа у случају топлотне енергије”.

Досадашњи став 6. постаје став 7.

Досадашњи став 7. који постаје став 8. мења се и гласи:

„Министарство ближе прописује услове за издавање, измену и одузимање лиценце, садржину захтева за издавање лиценце, садржину захтева за издавање записника надлежног инспектора из члана 22. став 1. тач. 3) и 4) овог закона и доказе који се прилажу уз захтев за издавање извештаја, као и начин вођења регистра издатих и одузетих лиценци.”

Члан 20.

У члану 28. став 2. мења се и гласи:

„Сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе се издаје под условом да објекти за складиштење и сопствене станице за снабдевање испуњавају услове и захтеве утврђене техничким прописима, прописима о заштити од пожара и експлозија, као и прописима о заштити животне средине и да се не користе за обављање енергетских делатности за које се издаје лиценца.”

У ставу 4. речи: „извештај надлежног инспектора” замењују се речима: „записник о инспекцијском надзору надлежног инспектора у коме је констатовано да нису утврђене незаконитости”.

Члан 21.

У члану 35. став 3. речи: „става 1.” замењују се речима: „ст. 1. и 2.”.

После става 11. додају се ст. 12–14. који гласе:

„Ималац енергетске дозволе, у року важења енергетске дозволе издате за изградњу објеката за производњу електричне енергије може поднети захтев за измену енергетске дозволе.

Захтев из става 1. може се поднети до издавања грађевинске дозволе за цео или за део објекта ако тај део представља функционалну целину, изузетно уколико се грађевинском дозволом предвиђа могућност фазне изградње, захтев из става 1. се може поднети у односу на посебну фазу најкасније до почетка извођења радова на тој фази.

Услови за измену енергетске дозволе прописани су чланом 33. овог закона.”

Члан 22.

После члана 35. додају се назив главе, називи чланова и чл. 35а–35ж који гласе:

„III.а СПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА У ВЕЗИ СА ЕНЕРГЕТСКОМ ДОЗВОЛОМ, ЛИЦЕНЦОМ ЗА ОБАВЉАЊЕ ЕНЕРГЕТСКЕ ДЕЛАТНОСТИ И САГЛАСНОШЋУ ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ И СНАБДЕВАЊЕ ЗА СОПСТВЕНЕ ПОТРЕБЕ

Поступање Министарства, односно Агенције

Члан 35а

Током спровођења поступка у вези са енергетском дозволом, лиценцом за обављање енергетске делатности и сагласношћу за складиштење и снабдевање за сопствене потребе, Министарство, односно Агенција (у даљем тексту: надлежни орган), врши проверу испуњености следећих услова:

- 1) надлежност за поступање по захтеву;
- 2) да ли је подносилац захтева лице које, у складу са овим законом, може бити подносилац захтева;
- 3) да ли захтев садржи све прописане податке;

- 4) да ли је уз захтев приложена сва документација прописана овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона;
5) да ли је уз захтев приложен доказ о уплати прописане таксе;
6) да ли су испуњени услови прописани овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона за усвајање захтева.

Податке из службених евиденција, који су неопходни за спровођење поступака из става 1. овог члана, надлежни орган обезбеђује преко сервисне магистрале органа у складу са прописима који уређују електронску управу, без плаћања таксе.

Подаци прибављени на начин из става 2. овог члана сматрају се поузданим и имају исту доказну снагу као оверени изводи из тих евиденција.

Органи државне управе, посебне организације и имаоци јавних овлашћења дужни су да надлежном органу на захтев, у року од три дана од дана подношења захтева, доставе све податке о којим воде службене евиденције које су од значаја за спровођење поступка из става 1. овог члана.

Поступци из става 1. овог члана спроведе се у поступку непосредног одлучивања у смислу закона којим је уређен општи управни поступак.

Поступање по захтеву

Члан 35б

По захтеву за издавање, односно измену управног акта надлежни орган у роковима прописаним овим законом доноси решење у форми електронског документа.

Захтев се сматра неуредним ако има недостатке које надлежни орган спречавају да по њему поступа, ако није разумљив или потпун.

Ако Министарство утврди да је захтев неуредан, решењем одбацује захтев у коме таксативно наводи све недостатке, односно разлоге за одбацивање, након чијег ће отклањања моћи да поступи у складу са захтевом.

Ако подносилац захтева у року од 30 дана од дана објављивања решења из става 3. овог члана, поднесе нови захтев и поступи у складу са решењем из става 3. овог члана, сматра се да је одбачен захтев из става 3. овог члана од почетка био уредан.

Ако подносилац захтева у року од 30 дана од дана објављивања решења из става 3. овог члана, поднесе нови захтев са позивањем на број решења којим је ранији захтев одбачен и отклони све утврђене недостатке, не доставља поново документацију која није имала недостатке и плаћа половину прописаног износа административне таксе.

Начин доставе

Члан 35в

Поднесци и документа достављају се електронским путем, у складу са законом којим се уређује електронска управа.

Изузетно од става 1. овог члана, жалбу и друге правне лекове, доказе који се уз њих прилажу, као и документа и поднеске који садрже тајне податке и који су означени степеном тајности у складу са прописима којима се уређује тајност података, странка доставља у форми папирног документа.

Министарство надлежно за област енергетике ближе уређује начин размене докумената и поднесака из става 1. овог члана.

Форма докумената који се достављају

Члан 35г

Документи који се достављају електронским путем у складу са чланом 35ђ овог закона, достављају се у форми електронског документа састављеног у складу са законом који уређује електронски документ.

Изузетно од става 1. овог члана, ако плаћање таксе није извршено електронским путем, доказ о плаћању таксе може се доставити и у електронском формату, који није потписан квалификованим електронским потписом.

Достављање решења

Члан 35д

Решење надлежног органа доставља се подносиоцу захтева у форми електронског документа, преко јединственог електронског

сандучића, у складу са законом који уређује електронску управу, ако се доставља преко портала е-управа.

Изузетно од става 1. овог члана, лицу које нема јединствени електронски сандучић, решење се доставља у форми одштампаног примерка електронског документа, овереног у складу са законом који уређује електронско пословање, препорученом пошљком преко поштанског оператора.

Даном експедовања решења у складу са ст. 1. и 2. овог члана, надлежни орган решење објављује и на својој интернет страници.

Ако доставља препорученом пошљком из става 2. овог члана није могла да буде извршена јер је странка у моменту доставе била недоступна на назначеној адреси, достављач о томе сачињава белешку и оставља обавештење странци на месту на коме је писмено требало да буде уручено, у коме назначавач лично име примаоца, податке којим се писмено идентификује, као и датум када је обавештење остављено, са позивом странци да на тачно одређеној адреси достављача, односно поштанског оператора преузме пошљку, у року од 15 дана од дана покушаја доставе.

Обавештење странци из става 4. овог члана садржи и информацију о дану објављивања решења на интернет страници надлежног органа, правну поуку странци да ће се у случају непреузимања пошљке у остављеном року решење сматрати достављеним истеком рока од 30 дана од објављивања решења на веб страници надлежног органа.

У случају из става 4. овог члана, ако у остављеном року странка не подигне пошљку, достављач ће је вратити заједно са белешком о разлозима неуручења.

Доставља странци ће се сматрати извршеном:

1) даном пријема решења на начин прописан ставом 1. односно ставом 2. овог члана;

2) истеком рока од 30 дана од дана оглашавања решења на интернет страници надлежног органа ако доставља није извршена у складу са одредбама ст. 1, 2. и 4. овог члана.

Ако је адреса пребивалишта, односно боравања, односно седишта странке непозната, доставља тој странци сматраће се извршеном на дан истека рока од 30 дана од дана објављивања решења на интернет страници надлежног органа.

Надлежни орган ће на захтев странке, у својим просторијама, тој странци издати копију решења без одлагања, с тим што то уручење нема дејство на рачунање рокова у вези са доставом.

Потврда доставе

Члан 35ђ

Када се решење доставља електронским путем, уредна достава се доказује електронском потврдом о пријему документа (доставница).

Електронска огласна табла надлежног органа

Члан 35е

Надлежни орган је дужан да на својој интернет страници успостави и одржава огласну таблу, која служи за потребе јавног саопштавања, односно објављивања решења у складу са чланом 35д овог закона, као и других аката које донесе надлежни орган.

Сходна примена прописа

Члан 35ж

На питања која се односе на поступке у вези са енергетском дозволом, лиценцом за обављање енергетске делатности и сагласношћу за складиштење и снабдевање за сопствене потребе, а која овим законом нису посебно уређена, примењује се закон којим се уређује општи управни поступак.”.

Члан 23.

После члана 37. додају се назив члана и члан 37а који гласе:

„Стратешки енергетски пројекти

Члан 37а

Стратешки енергетски пројекти могу бити:

1) у области електричне енергије;

(1) електроенергетски водови напонског нивоа 220 kV или вишег,

(2) објекти за складиштење електричне енергије,
 (3) опрема или инсталације које су битне за сигуран, поуздан и ефикасан рад претходно поменутих система,

(4) опрема или инсталације у преносном и дистрибутивном систему, који обезбеђују двострану дигиталну комуникацију у реалном времену;

2) у области гаса:

(1) гасоводи за транспорт природног гаса, биогаза и нискоугљеничних гасова који су део транспортног система,

(2) подземна складишта природног гаса повезана са гасоводима из подтачке (1) ове тачке,

(3) постројења за пријем, складиштење, регасификацију или декомпресију утечњеног природног гаса или компримованог природног гаса,

(4) опрема или инсталације у преносном и дистрибутивном систему, који обезбеђују двострану дигиталну комуникацију у реалном времену или што ближе реалном времену, интерактиван и паметан надзор и управљање производњом, преносом, дистрибуцијом и потрошњом електричне енергије унутар електроенергетске мреже, у погледу развоја електроенергетске мреже која на исплатив начин обједињује понашање и деловање свих субјеката који су на њу повезани (произвођача, потрошача и оних који обављају обе функције), да би се осигурао економски ефикасан и одржив електроенергетски систем са ниским губицима и високим нивоом сигурности и квалитета снабдевања и високим нивоом безбедности;

3) област нафте:

(1) нафтоводи за транспорт сирове нафте,

(2) пумпне станице и складишни објекти потребни за рад нафтовода,

(3) свака опрема или инсталације која је битна за сигуран, поуздан и ефикасан рад поменутог система, укључујући системе заштите, надзора и управљања, као и уређаје за двосмерни проток;

4) приоритетна тематска област коју треба развијати: увођење паметних мрежа.

Влада ближе прописује услове и начин промовисања неког пројекта у стратешки и обавезе и активности надлежних институција у погледу праћења реализације стратешких енергетских пројеката, као и поступак за припрему и спровођење стратешких инвестиционих пројеката у области енергетике који су одређени као пројекти од интереса за Енергетску заједницу (ПЕЦИ) и пројекти од заједничког интереса (ПМИ) одлуком Министарског савета Енергетске заједнице у складу са обавезама Републике Србије преузетим потврђеним међународним споразумима.”

Члан 24.

У члану 48. тачка 1) после речи: „сигурног” додаје се реч: „и поузданог”.

У тачки 3) речи: „купце енергије” замењују се речима: „купце електричне енергије и природног гаса.”.

Члан 25.

У члану 49. став 1. после речи: „одузимање лиценце” додају се речи: „за све енергетске делатности изузев делатности у области топлотне енергије”.

Члан 26.

У члану 50. став 1. после тачке 5) додаје се тачка 5а) која гласи: „5а) одређивање цена помоћних услуга;”.

У тачки 12) тачка на крају реченице замењује се тачком и запетом и додају се тач. 13) и 14) које гласе:

„13) процену улагања и ризике за стратешке инфраструктурне пројекте у области електричне енергије, природног гаса и нафте;

14) за утврђивање трошкова, начин надокнаде и расподеле трошкова између номинованог оператора тржишта и оператора преносног система и одобрава ове трошкове ако су оправдани.”

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Агенција је дужна да, приликом одређивања цена дефинисаних у ставу 1. тач. 6) и 7) овог члана, процени и одобри трошкове који могу да настану из улагања у систем за транспорт или дистрибуцију природног гаса, који су потребни за преузимање нискоугљеничних гасова са циљем сузбијања климатских промена, у складу са обавезама насталим на основу потврђених међународних споразума.”

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.

Члан 27.

У члану 51. став 1. тачка 2) мења се и гласи:

„2) о праћењу техничких и комерцијалних показатеља и регулација квалитета испоруке и снабдевања електричном енергијом и природним гасом;”.

После тачке 2) додаје се тачка 2а) која гласи:

„2а) о спречавању злоупотреба на тржишту електричне енергије и природног гаса.”.

После става 1. додају се нови ст. 2. и 3. који гласе:

„Правилима из става 1. тачка 2а) овог члана ближе се уређују услови за регистрацију учесника на велепродајном енергетском тржишту, услови за објављивање повлашћених информација, забрана трговања повлашћеним информацијама, забрана манипулације тржиштем, врста, садржај, облик, начин и рокови израде и објављивања података, заштита података, професионална тајна и оперативна одговорност, обавеза лица која професионално уређују трансакције, у складу са обавезама Републике Србије преузетим потврђеним међународним споразумима.

Агенција спроводи поступке и доноси акта у складу са правилима из става 1. тачка 2а) овог члана, а енергетски субјекти су дужни да поступају по тим правилима.”.

У досадашњем ставу 2. који је постаје став 4. у тачки 3) тачка на крају замењује се тачком и запетом.

После тачке 3) додаје се тачка 4) која гласи:

„4) упутство за припрему мрежних правила усклађених са обавезама Републике Србије потврђеним међународним споразумима.”.

Досадашњи став 3. постаје став 5.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 6. речи: „тач. 1) и 2” бришу се.

Члан 28.

У члану 52. тачка 2) мења се и гласи:

„2) висину накнаде кориснику система по основу степена одступања од прописаног квалитета испоруке електричне енергије и природног гаса, у складу са правилима из члана 51. став 1. тачка 2).”.

Члан 29.

У члану 53. тачка 2) реч: „прекограничних” брише се, а после речи: „преносних капацитета” додају се речи: „између зона трговања;”.

После тачке 3) додаје се тачка 3а) која гласи:

„3а) правила за прикључење објекта на преносни систем;”.

У тачки 13) речи: „и планом преузимања мерних уређаја, мерно разводних ормана, односно прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводном орману и других уређаја у објектима постојећих купаца, односно произвођача” бришу се.

После тачке 13) додаје се тачка 13а) која гласи:

„13а) план преузимања мерних уређаја, мерно разводних ормана, односно прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводном орману и других уређаја у објектима постојећих купаца, односно произвођача;”.

У тачки 14) после речи: „природног гаса”, додају се речи: „са планом инвестиција;”.

После тачке 14) додаје се тачка 14а) која гласи:

„14а) план развоја система за дистрибуцију природног гаса, са планом инвестиција;”.

У тачки 15) речи: „и деривата нафте продуктоводима” замењују се речима: „са планом инвестиција”.

После тачке 15) додаје се тачка 15а) која гласи:

„15а) план развоја система за транспорт деривата нафте продуктоводима, са планом инвестиција;”.

Тачка 17) брише се.

У тачки 18) тачка на крају реченице замењује се тачком и запетом и додају се тач. 19), 20) и 21) које гласе:

„19) методологију коју доноси субјект коме је актом из члана 167. и 288. овог закона одобрено изузеће од примене регулисаних цена приступа преносном систему електричне енергије, транспортном систему природног гаса и система за складиштење природног гаса;

20) акт оператора дистрибутивног система природног гаса којим се утврђује висина трошкова прикључења типским прикључцима у складу са методологијом из члана 50. став 1. тачка 12) овог закона;

21) правила за обуставу и поновно покретање тржишних активности.”.

После става 1. додаје се став 2. који гласи:

„План развоја система из става 1. тач. 14), 14а), 15) и 15а) доноси се са планом инвестиција, при чему се план инвестиција доноси сваке године за период од три године.”.

Члан 30.

Члан 54. став 3. тачка 2) се мења и гласи:

„2) разматра и поступа, по поднесцима физичких и правних лица у вези са неизвршењем обавеза оператора система, снабдевача на велико електричном енергијом, снабдевача на велико природним гасом, снабдевача електричном енергијом, снабдевача природним гасом и јавног снабдевача природним гасом у складу са овим законом.”.

Члан 31.

У члану 56. тачка 7) запета и речи: „поступка сертификације” бришу се.

После тачке 18) додају се тач. 18а)–18д) које гласе:

„18а) прати активности у вези реализације планова инвестиција оператора система на које је дала сагласност;

18б) цени оправданост трошкова и проверава правилност примене методологија из члана 53. тачка 20) овог закона у поступку одређивања цене приступа систему за које је одобрила изузеће из чл. 167. и 288. овог закона и оператору система потврди правилност њиховог одређивања пре почетка примене, а у супротном захтева отклањање недостатака;

18в) одобрава ограничења дефинисана чланом 117. овог закона;

18г) одлучује по захтеву за примену дерогација у поступку прикључења и води регистар свих дерогација;

18д) поступа у складу са овлашћењима прописаним законом којим се уређују обновљиви извори енергије, као и енергетска ефикасност;”.

Члан 32.

У члану 57. став 1. после тачке 3) додаје се тачка 3а) која гласи:

„3а) номинованог оператора тржишта;”.

У тачки 4) реч: „прекограничних” брише се, а после речи: „капацитета” додају се речи: „између зона трговања”.

После тачке 4) додаје се тачка 4а) која гласи:

„4а) примене правила за расподелу прекограничних транспортних капацитета у сарадњи са регулаторним телима других држава;”.

Члан 33.

У члану 58. у ст. 1. и 2. после речи: „на велико електричном енергијом” додају се речи: „односно природним гасом”.

Члан 34.

У члану 59. став 3. после речи: „снабдевач на велико електричном енергијом” додају се речи: „односно природним гасом”.

Члан 35.

У члану 62. став 1. мења се и гласи:

„Средства за рад Агенције обезбеђују се из прихода које Агенција оствари у складу са овим законом и то: по основу обављања послова регулације из дела регулисаних прихода од приступа систему утврђених методологијама из члана 50. став 1. тач. 1), 2), 6), 7), 8) и 10) и члана 53. тачка 19) овог закона, по основу издавања лиценци за обављање енергетских делатности из члана 20. став 1. овог закона, као и других прихода које оствари у обављању послова из своје надлежности у складу са овим законом и другим законима.”.

Члан 36.

У члану 64. став 4. тачка 5) реч: „прекограничних” брише се, а после речи: „капацитета” додају се речи: „између зона трговања”.

Члан 37.

Назив главе V. ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ и чл. 65 – 87. бришу се.

Члан 38.

У члану 89. у ставу 7. после речи: „овог закона” додају се речи: „као и сагласности на регулисане цене из члана 88. став 2. овог закона.”.

Члан 39.

После члана 93. додају се назив члана и члан 93а који гласе:

„Мрежна правила

Члан 93а

Влада доноси акта о мрежним правилима која се односе на:

- 1) прикључење на мрежу производних јединица;
- 2) прикључење на мрежу објеката купаца;
- 3) прикључење на мрежу једносмерних система високог напона;
- 4) приступ мрежи за транспорт природног гаса на националном, регионалном и европском тржишту природног гаса, у вези са:
  - (1) прорачуном капацитета, расподелом капацитета и поступцима за управљање загушењима,
  - (2) подацима и техничким информацијама које објављује оператор транспортног система природног гаса,
  - (3) међусобном сарадњом оператора транспортних система и правилима за размену података за рад међусобно повезаних система за транспорт гаса,
  - (4) баланским правилима, укључујући правила о процедурама за номиновање, накнадама за дебаланс, процесима измирења у вези са дневним накнадама за дебаланс и оперативном балансирању између оператора система за транспорт гаса,
  - (5) правилима у вези са хармонизованим тарифама за транспорт природног гаса.

Акта из става 1. овог члана доносе се на предлог Министарства, а на основу достављених усаглашених аката оператора преносног, односно дистрибутивног система електричне енергије, односно оператора транспортног система природног гаса.

Оператори система дужни су да акта из става 2. овог члана израде у складу са упутством из члана 51. став 4. тачка 4) и прибаве сагласност Агенције о усаглашености.

Агенција прилагођава упутства из члана 51. став 4. тачка 4) у складу са изменама и допунама обавеза Републике Србије потврђеним међународним споразумима.”.

Члан 40.

У члану 94. став 2. речи: „Произвођач електричне енергије” замењују се речју: „Произвођач”.

У ставу 3. тачка 6) мења се и гласи:

„6) омогући надлежним операторима система проверу усаглашености техничких карактеристика својих објеката и оперативних процедура са издатим актом о прикључењу, односно пројектованим техничким карактеристикама за постојеће електране за које не постоји акт о прикључењу, уговореним помоћним услугама, правилима о раду преносног, односно дистрибутивног система и правилима за прикључење објеката на преносни систем;”.

После тачке 7) додаје се тачка 7а) која гласи:

„7а) закључи уговор о приступу са оператором система на чији систем је прикључен;”.

У тачки 11) после речи: „заштиту животне средине” додају се речи: „као и друге услове прописане посебним законима;”.

После тачке 12) додаје се тачка 12а) која гласи:

„12а) доставља оператору на чији систем је прикључен податке о планираној производњи на сатном нивоу за наредни месец до 15. дана у текућем месецу.”.

Члан 41.

У члану 108. тачка 6) после речи: „на преносни систем” додају се речи: „и недостајуће инфраструктуре дефинисане у процесу прикључења;”.

У тачки 10) речи: „повезивање и” бришу се.

После тачке 13) тачка на крају реченице замењује се тачком и запетом и додају се тач. 14)–17) које гласе:

- „14) сарадњу са регионалним координационим центрима;
- 15) учешће у успостављању процене адекватности на националном, регионалном и европском нивоу;
- 16) дигитализацију преносног система;
- 17) управљање подацима, укључујући развој система за управљање подацима, безбедност и заштиту података, у складу са прописима који уређују информациону безбедност.”.

Члан 42.

У члану 109. став 1. тачка 8) реч: „прекограничних” брише се, а после речи: „капацитета” додају се речи: „између зона трговања”.

У тачки 18) после речи: „сваке” додаје се реч: „друге”.

У тачки 24) речи: „и повезивање” бришу се.

После тачке 25) додаје се тачка 25а) која гласи:

„25а) донесе правила за прикључење објекта на преносни систем;”.

Тачка 26) мења се и гласи:

„26) проверава усаглашеност техничких карактеристика објекта корисника преносног система и њихових оперативних процедура са издатим актом о прикључењу, односно пројектованим техничким карактеристикама за постојеће објекте корисника преносног система за које не постоји акт о прикључењу, уговореним помоћним услугама и правилима за прикључење објекта на преносни систем;”.

Тач. 30) и 31) бришу се.

Тачка 37) мења се и гласи:

„37) доприноси сигурности снабдевања кроз адекватан преносни капацитет;”.

После тачке 46) додају се тач. 46а)–46г) које гласе:

„46а) у зависности од степена одступања од прописаног квалитета испоруке, плати накнаду крајњем купцу у складу са правилима из члана 215. овог закона;

46б) донесе правила за обуставу и поновно покретање тржишних активности;

46в) мере које се предузимају у случају поремећаја рада електроенергетског система, као и због радова на одржавању и проширењу електроенергетског система;

46г) поступа у складу са дужностима прописаним законом којим се уређују обновљиви извори енергије, као и енергетска ефикасност;”.

У ставу 2. речи: „сваке године” бришу се.

После става 2. додаје се став 3. који гласи:

„За потребе услуга балансирања из става 1. тачка 22) овог члана, оператор преносног система набавља резерву снаге на начин предвиђен за набавку енергије, односно применом изузећа за набавку енергије у смислу прописа којима се уређују јавне набавке.”.

Члан 43.

У члану 111. став 1. после речи: „сваке” додаје се реч: „друге”.

Члан 44.

У члану 115. став 2. речи: „Министарству и” бришу се.

Члан 45.

У члану 116. став 1. тачка 3) бришу се.

У тачки 14) после речи: „уређаја и опреме” додају се речи: „процедуре за испитивање и контрола мерне опреме, пуштање мерне опреме у рад, мерни подаци, коришћење мерних података.”.

После тачке 14) додају се тач. 14а) и 14б) које гласе:

„14а) учестаност и начин контроле исправности мерног места, мерних и других уређаја у функцији мерења, садржај записника о контроли, начин утврђивања неовлашћене потрошње;

14б) мере које се предузимају у случају поремећаја рада електроенергетског система, као и због радова на одржавању и проширењу електроенергетског система;”.

Члан 46.

Чл. 117. и 118. мењају се и гласе:

„Члан 117.

Оператор преносног система дужан је да успостави и објави транспарентну, ефикасну и недискриминаторну процедуру за прикључење објекта на преносни систем и део дистрибутивног система којим управља оператор преносног система (у даљем тексту: Процедура).

Процедуром се нарочито уређују:

1) редослед активности оператора преносног система, оператора дистрибутивног система и подносиоца захтева за прикључење и рокови у поступку прикључења објекта;

2) односи оператора система и подносиоца захтева за прикључење у поступку остваривања права на прикључење и изградње неопходне инфраструктуре за прикључење;

3) услови и начин закључивања уговора у поступку прикључења;

4) поступци у случају подношења захтева за повећање, односно смањење одобрене снаге, односно промена у објекту корисника преносног система које утичу на техничке захтеве уређене правилима за прикључење објекта на преносни систем, као и у случају поновног прикључења услед искључења;

5) друге активности од значаја за прикључење.

Оператор преносног система израђује правила за прикључење објекта на преносни систем која садрже нарочито:

1) техничке захтеве за прикључење на преносни систем и део дистрибутивног система којим управља оператор преносног система;

2) типске начине прикључења;

3) положај мерног места са потребном мерном опремом;

4) критеријуме за избор класе тачности мерног уређаја и карактеристика пратећих уређаја и опреме, у зависности од положаја мерног места у систему и врсте корисника система;

5) начин комуникације мерних уређаја са централизованим системом за мерење електричне енергије;

6) услове, садржину и начин издавања сагласности за стављање под напон, привремено прикључење и трајно прикључење, као и начин доказивања испуњености ових услова.

На процедури из става 1. овог члана и правила из става 3. овог члана Агенција даје сагласност.

Процедура из става 1. овог члана и правила из става 3. овог члана се објављују на интернет страници оператора преносног система и Агенције.

Оператор преносног система не може одбити прикључење објекта по основу могућих будућих ограничења, у постојећим преносним капацитетима, као што су загушења у удаљеним деловима преносне мреже.

Оператор преносног система дужан је да достави подносиоцу захтева за прикључење потребне информације о могућим будућим ограничењима у постојећим преносним капацитетима.

Оператор преносног система не може одбити прикључење објекта по основу додатних трошкова због изградње недостајуће инфраструктуре, односно повећања капацитета елемената преносне мреже у блиском окружењу тачке прикључења.

Одредбама ст. 6. и 8. овог члана, не доводи се у питање могућност оператора преносног система да подносиоцу захтева за прикључење пружи могућност ограничене одобрене снаге или да му понуди прикључење које подлеже оперативним ограничењима под условом да је такво ограничење одобрено од стране Агенције.

У случају да подносилац захтева за прикључење одабере прикључење које подлеже оперативним ограничењима, оператор преносног система не подлеже обавези плаћања финансијске надокнаде за спроведена ограничења.

Члан 118.

Оператор преносног система је инвеститор изградње прикључка и недостајуће инфраструктуре и, по правилу, гради прикључак на преносни систем о трошку подносиоца захтева за прикључење. Изузетно, у случају прикључења објекта оператора дистрибутивног система, трошкове изградње прикључка, који се састоје од водова 110 kV и уградње бројила, као и недостајуће инфраструктуре преносног система, сноси оператор преносног система.

На захтев подносиоца захтева за прикључење, оператор преносног система је дужан да изда овлашћење подносиоцу захтева за прикључење, изузев у случају прикључења објекта оператора дистрибутивног система да у име оператора система сам изгради прикључак, односно недостајућу инфраструктуру о свом трошку.

У случају да подносилац захтева за прикључење изгради недостајућу инфраструктуру, не примењују се ограничења из члана 117. став 9. овог закона.

У случају из става 2. овог члана, за прикључак и недостајућу инфраструктуру подносилац захтева за прикључење прибавља документацију на име оператора преносног система, у складу са законом којим се уређује изградња објеката.

У случају из става 2. овог члана, подносиоцу захтева за прикључење ће се обрачунати трошкови прикључења на систем у складу са Методологијом за одређивање трошкова прикључења на систем за пренос и дистрибуцију.

Права и обавезе оператора преносног система и подносиоца захтева за прикључење уређују се уговорима и то:

1) о изради студије прикључења објекта;

2) о прикључењу објекта.

У оквиру поступка исходовања локацијских услова за објекат у складу са прописима којим се уређује изградња објеката, оператор преносног система ће доставити услове за пројектовање и прикључење и на основу важеће студије прикључења објекта.

Ако изградња преносне електроенергетске мреже из члана 97. став 2. и прикључка из става 1. овог члана није предвиђена важећим планским документом или плански документ не постоји, за потребе добијања локацијских услова за те објекте може се изградити урбанистички пројекат, без измене или доношења планског документа, осим за објекте у заштићеном подручју.”

Члан 47.

У члану 119. став 1. речи: „произвођача или купца електричне енергије” замењују се речима: „корисника преносног система”.

Став 2. мења се и гласи:

„Одобрење из става 1. овог члана издаје се и у случају захтева за променом одобрене снаге или промена у објекту корисника преносног система која су од утицаја на техничке захтеве уређене правилима за прикључење објеката на преносни систем, као и поновног прикључења услед искључења.”

Став 3. брише се.

Досадашњи ст. 4. и 5. постају ст. 3. и 4.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 3. речи: „произвођача или купца електричне енергије” замењују се речима: „корисника преносног система”.

У досадашњем ставу 5. који постаје став 4. запета и речи: „као и услови за спајање и раздвајање инсталација, односно мерних места” бришу се.

Члан 48.

У члану 120. став 1. мења се и гласи:

„Одобрење за прикључење објекта издаје се решењем у управном поступку у писменој форми на захтев лица чији се објекат прикључује, а по кумулативном испуњењу следећих услова:

1) добијању грађевинске дозволе за градњу објекта који се прикључује;

2) реализацији уговора о изради студије прикључења објекта;

3) закључењу уговора о прикључењу објекта.”

У ставу 3. речи: „и претходну сагласност за издавање одобрења за прикључење” замењују се речима: „у складу са процедуром из члана 117. овог закона.”

Став 4. мења се и гласи:

„Оператор система је дужан да одлучи по захтеву за прикључење објекта у року од 45 дана од дана пријема писменог захтева.”

Члан 49.

Члан 121. мења се и гласи:

„Члан 121.

Одобрење за прикључење објекта на преносни систем садржи нарочито: место прикључења на систем, начин и техничке услове прикључења, трошкове прикључења, потребна испитивања усаглашености са правилима за прикључење објекта корисника преносног система, инсталирани капацитет, одобрену снагу у месту прикључења, место примопредаје енергије и начин мерења енергије и снаге, услове за издавање сагласности за стављање под напон, сагласности за привремено прикључење и сагласности за трајно прикључење, рок за прикључење објекта и уколико је предвиђено недостајању инфраструктуру, односно оперативна ограничења из члана 117. овог закона и друге елементе у складу са прописима.

Технички и други услови прикључења на преносни систем одређују се у складу са овим законом, прописом из члана 214. овог закона, мрежним правилима за прикључење, процедуром из члана 117. овог закона, правилима за прикључење објеката на преносни систем, техничким и другим прописима.”

Члан 50.

Чл. 123, 124. и 125. мењају се и гласе:

„Члан 123.

Оператор преносног система је дужан да прикључи објекат на преносни систем у року од 15 дана од дана испуњења следећих услова:

1) услова из одобрења за прикључење, односно уговора о прикључењу;

2) да су за објекат и прикључак прибављене употребне дозволе у случају трајног прикључења, а за привремено прикључење акт којим се одобрава пуштање у пробни рад;

3) да подносилац захтева достави оператору система уговор о снабдевању, без комерцијалних података или уговор који му омогућава трговину на организованом тржишту електричне енергије;

4) да је за место примопредаје уређена балансна одговорност и приступ систему;

5) да је закључен уговор о експлоатацији објекта.

Прописом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом ближе се уређују услови и начин доказивања испуњености услова из става 1. овог члана.

Прикључење објекта корисника преносног система се врши на основу сагласности за стављање под напон, сагласности за привремено прикључење и сагласности за трајно прикључење.

Ако оператор преносног система не прикључи објекат у року из става 1. овог члана, надлежни инспектор, на захтев подносиоца захтева за прикључење, проверава, у року од 15 дана од дана подношења захтева, испуњеност услова за прикључење из става 1. овог члана и ако утврди да су испуњени услови наложиће оператору преносног система да у року од два радна дана изврши прикључење објекта.

Члан 124.

У случају прикључења објекта на дистрибутивни систем којим управља оператор преносног система, процедуру прикључења спроводи оператор преносног система у сарадњи са оператором дистрибутивног система, а у складу са процедуром из члана 117. овог закона.

У случају прикључења на дистрибутивни систем којим управља оператор преносног система:

1) оператор дистрибутивног система је инвеститор, по правилу гради прикључак који је у дистрибутивним објектима и дужан је да на захтев подносиоца захтева за прикључење изда овлашћење овом подносиоцу да он изгради прикључак;

2) уговор о изради студије прикључења објекта закључују оператор преносног система и подносилац захтева за прикључење;

3) уговор о прикључењу објекта закључују оператор преносног система, оператор дистрибутивног система и подносилац захтева за прикључење.

Оператор дистрибутивног система учествује у изради студије прикључења из става 2. овог члана.

Члан 125.

У случају потребе за прикључење објеката за које је одобрен пробни рад у складу са посебним законом се издаје одобрење за привремено прикључење објеката.

Издавање одобрења за привремено прикључење врши се под условима, на начин и по поступку прописаном за издавање одобрења за прикључење објеката.”

Члан 51.

У члану 126. став 1. мења се и гласи:

„Место предаје електричне енергије, односно место преузимања електричне енергије је место на коме се граниче инсталације објекта корисника система и система на који је објекат прикључен.”

У ставу 2. речи: „енергетског субјекта и купца, односно произвођача” замењују се речима: „оператора система и корисника система”, а речи: „и природним гасом” бришу се.

Члан 52.

После члана 126. додају се назив члана и члан 126а који гласе:

„Сарадња са регионалним координационим центрима

Члан 126а

Оператор преносног система и регионални координациони центри сарађују на следећим питањима од регионалне важности:

1) израда заједничког модела мреже;

2) израда анализа сигурности;

3) прорачун капацитета између зона трговања и управљања загушењима;

4) прогнозирање адекватности система и припрема активности за смањење ризика;

5) координација планирања искључења;

6) процена усклађености планова одбране и планова за поновно успостављање преносних система;

7) координација и оптимизација поновног успостављања система након распада;

8) израда погонских анализа и извештаја;

9) регионално одређивање капацитета за резерву;

10) олакшавање регионалне набавке резервног капацитета за балансирање;

11) подршка операторима преносних система у оптимизацији међусобних потраживања;

12) утврђивање регионалних кризних ситуација;

13) прорачун вредности максималног улазног капацитета за потребе развоја капацитивних механизма;

14) утврђивање потребе за новим преносним капацитетима.

Питања из става 1. овог члана извршавају се на основу релевантне регулативе Европске уније и методологија Европске асоцијације оператора преносних система, у складу са законом којим је ратификован Уговор о оснивању Енергетске заједнице.”

Члан 53.

У члану 128. став 1. тачка 2) реч: „управљачки” брише се, а после речи: „центри” додаје се реч: „управљања”.

Тачка 3) мења се и гласи:

„3) телекомуникациона инфраструктура у дистрибутивним електроенергетским објектима 110 kV, 35 kV, 20 kV, 10 kV и 0,4 kV, телекомуникациона инфраструктура у електроенергетским објектима оператора преносног система, произвођача, купаца, као и телекомуникациона инфраструктура у неенергетским објектима неопходна за обављање послова управљања дистрибутивним системом;”

Члан 54.

У члану 132. став 7. речи: „давања сагласности” замењују се речима: „прегледа и давања мишљења”.

После става 10. додају се нови ст. 11, 12. и 13. који гласе:

„Након што се Агенцији достави извештај, оператор дистрибутивног система може у року од 15 дана да достави Агенцији образложене коментаре и/или примедбе на извештај, а Агенција такође у року од 15 дана од пријема извештаја може затражити од лица из става 2. овог члана да у наредном року од 15 дана пружи више информација у вези са мерама наведеним у програму усклађености.

Агенција ће размотрити сугестије и примедбе оператора дистрибутивног система, као и додатне информације лица из става 2. овог члана и даће своје образложено мишљење о извештају у року од 60 дана од дана његовог пријема.

Оператор дистрибутивног система је дужан да на интернет страници објави годишњи извештај о усклађености, заједно са позитивним или негативним мишљењем Агенције.”

Досадашњи став 11. брише се.

Досадашњи ст. 12–14. постају ст. 14–16.

Члан 55.

У члану 136. став 1. тачка 2) речи: „и повезаних субјеката унутар вертикално интегрисаног предузећа” бришу се.

У тачки 9) после речи: „сваке” додаје се реч: „друге”.

У тачки 11) речи: „сваке године” бришу се.

У тачки 15) речи: „и повезивање” бришу се.

Тач. 35) и 37) бришу се.

У тачки 40) реч: „и” на крају реченице брише се и додају се тачка запета и тачка 40а) која гласи:

„40а) поступа у складу са дужностима прописаним законом којим се уређују обновљиви извори енергије, као и енергетска ефикасност;”

Став 2. мења се и гласи:

„План развоја из става 1. тачка 9) овог члана оператор дистрибутивног система електричне енергије дужан је да достави сваке друге године Агенцији ради давања сагласности.”

После става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„План инвестиција у дистрибутивни систем из става 1. тачка 10) овог члана оператор дистрибутивног система електричне енергије дужан је да достави сваке године Агенцији, ради давања сагласности.”

Досадашњи ст. 3–6. постају ст. 4–7.

Члан 56.

У члану 138. став 2. речи: „Министарству и” бришу се.

Члан 57.

Члан 139. мења се и гласи:

„Члан 139.

Правилима о раду дистрибутивног система електричне енергије уређује се:

1) планирање развоја дистрибутивног система, укључујући садржај плана, начин планирања и садржај плана инвестиција;

2) услови за сигуран и поуздан рад дистрибутивног система и обавезе корисника дистрибутивног система;

3) управљање потрошњом;

4) технички услови за прикључење на дистрибутивни систем, технички и други услови за поуздан и сигуран погон дистрибутивног система и поуздано и сигурно преузимање електричне енергије од произвођача прикључених на дистрибутивни систем и из других система, као и поуздана испорука електричне енергије из дистрибутивног система;

5) садржина уговора о експлоатацији објекта који се закључује са корисницима дистрибутивног система и оператором затвореног дистрибутивног система;

6) коришћење и одржавање објеката;

7) параметри и начин контроле квалитета електричне енергије;

8) планирање рада дистрибутивног система;

9) праћење плана производње произвођача прикључених на дистрибутивни систем;

10) оперативни поступци у хитним случајевима, оперативни поступци и управљање системом у нормалним условима и у случају поремећаја и поремећаја на тржишту електричне енергије;

11) планирање рада и управљање дистрибутивним системом;

12) приступ дистрибутивном систему за сваку категорију корисника дистрибутивног система посебно, инструмент обезбеђења плаћања и критеријуме за утврђивање износа и периода за који се тражи;

13) процедура за мерење са дефинисаном потребном мерном опремом, критеријумима за избор класе тачности мерног уређаја и карактеристика пратећих уређаја и опреме, у зависности од положаја мерног места у систему и врсте корисника система;

14) услови и начин мерења испоручене електричне енергије, процедура за мерење са дефинисаном потребном мерном опремом, критеријумима за избор класе тачности мерног уређаја и карактеристика пратећих уређаја и опреме, мерни подаци, коришћење мерних података у зависности од положаја мерног места у систему и врсте корисника система;

15) место мерења, учестаност и начин контроле мерног места, планирање контрола, садржај записника о контроли;

16) поступак и начин утврђивања неовлашћене потрошње, садржина записника о неовлашћеној потрошњи, начин обрачуна неовлашћене потрошње, права крајњих купаца и поступак одлучивања по приговору;

17) начин утврђивања профила потрошње;

18) начин одређивања коефицијента свођења измерене величине на обрачунску вредност;

19) обавезе корисника и оператора дистрибутивног система у функционалном испитивању и пуштању у погон дела дистрибутивног система у објектима произвођача и купаца који утичу на сигуран и поуздан рад дистрибутивног система, као и у испитивању рада заштитних и управљачких уређаја након значајних погонских догађаја или поремећаја у раду дистрибутивног система;

20) начин контроле квалитета напона;

21) обука особља оператора и корисника дистрибутивног система на пољу оперативних поступака, у циљу сигурног и поузданог рада дистрибутивног система;

22) мере које се предузимају у случају опште несташице, начин предузимања мера, мере штедне и рационалне потрошње електричне енергије и врста објеката по намени којима се не може обуставити испорука електричне енергије у случају опште несташице;

23) мере које се предузимају у случају поремећаја рада електроенергетског система, као и због радова на одржавању и проширењу електроенергетског система;

24) друга питања неопходна за рад дистрибутивног система и функционисање тржишта.

Правила из става 1. овог члана доноси оператор дистрибутивног система електричне енергије уз сагласност Агенције.

Правила из става 1. овог члана се објављују на интернет страници оператора дистрибутивног система и Агенције.

Агенција објављује одлуку о давању сагласности на правила из става 1. овог члана у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 58.

Члан 140. мења се и гласи:

„Члан 140.

Прикључење на дистрибутивни систем електричне енергије врши се у поступку обједињене процедуре прописане законом којим се уређује изградња објеката.

Захтев за издавање услова за објекте који се прикључују у поступку обједињене процедуре подноси надлежни орган који спроводи обједињену процедуру, а услови садрже све податке потребне за израду техничке документације, извођење радова, капацитете и услове за прикључење, као и износ накнаде за прикључење на дистрибутивни систем. Уколико је надлежни орган Министарство или орган аутономне покрајине, као и за објекте за производњу, услови за објекте се издају на захтев инвеститора.

Услови из става 2. овог члана садрже додатни услов за изградњу објекта у случају када не постоји изграђена електроенергетска инфраструктура потребног капацитета.

Услови из става 2. овог члана важе две године од дана издавања, односно до истека рока важења решења о грађевинској дозволи.

По захтеву органа из става 2. овог члана оператор дистрибутивног система у року од 15 дана од дана добијања захтева за прикључење, ако су за то испуњени услови прописани законом, издаје одобрење које је извршено даном доношења и врши прикључење на дистрибутивни систем.

Одобрење из става 5. овог члана садржи и коначни обрачун за прикључење на дистрибутивни систем.

Изузетно од става 1. овог члана, објекти који су у функцији производње, преноса и дистрибуције електричне енергије, објекти који се граде или постављају по другим законима (рударство и сл.), озаконени објекти, градилишта и објекти у пробном раду, као и објекти који се први пут прикључују за које није потребно прибављање акта за грађење, прикључују се на дистрибутивни систем, трајно или привремено, на основу одобрења за прикључење оператора дистрибутивног система, у складу са овим законом и прописима донетим у складу са овим законом.

Одобрење за прикључење из става 7. овог члана издаје се и за уређаје и инсталације јавних догађаја, циркуса, покретних објеката, објеката на води, контејнера, камп-приколици, хоризонталне и вертикалне сигнализације на постојећим путевима и саобраћајницама, телекомуникационе и опреме за видео надзор, билборда, пумпи, бунара, система за наводњавање, сепарација, багера, уређаја за складиштење енергије, купаца-произвођача и друге уређаје и инсталације на површинама јавне намене или на парцелама на којима нема изграђених објеката по закону којим се уређује изградња објеката.

Одобрење за прикључење из става 7. овог члана издаје се и за објекте купца или произвођача електричне енергије који су већ прикључени на дистрибутивни систем, у случају поновног прикључења услед искључења, промене техничких услова на месту прикључења које обухватају: повећање или смањење одобрене снаге објекта купца или произвођача електричне енергије, промена начина мерења, промена места мерења и други случајеви на захтев корисника.

Ближи услови издавања одобрења за прикључење на дистрибутивни систем из ст. 7, 8. и 9. овог члана уређују се прописом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом.”.

Члан 59.

У члану 141. после става 4. додају се нови ст. 5–7. који гласе:

„Ако изградња дистрибутивне електроенергетске мреже из члана 128. став 2. и прикључка из става 1. овог члана није предвиђена важећим планским документом или плански документ не

постоји, за потребе добијања локацијских услова за те објекте може се израдити урбанистички пројекат, без измене или доношења планског документа, осим за објекте у заштићеном подручју.

Изградња или реконструкција дистрибутивне електроенергетске мреже из члана 128. став 2. и прикључка из става 1. овог члана на земљишту у јавној својини може се вршити без преноса инвеститорских права, уколико је инвеститор изградње или реконструкције оператор дистрибутивног система који је основан, односно на којег су пренета овлашћења од стране власника земљишта у јавној својини.

За реконструкцију или доградњу објекта или прикључка из става 6. овог члана, а који није уписан у јавне књиге о евиденцији непокретности, у складу са законом којим се уређује упис непокретности, не доставља се доказ о одговарајућем праву на земљишту, односно објекту, већ се као доказ подноси елаборат геодетских радова уз одговарајућу изјаву инвеститора о техничким карактеристикама и општем стању објекта.”.

Досадашњи ст. 5. и 6. постају ст. 8. и 9.

После досадашњег става 6. који постаје став 9. додаје се став 10. који гласи:

„У случају прикључења сопствене потрошње трансформаторских станица 400/x kV и 220/x kV оператора преносног система, трошкове изградње прикључка сноси оператор дистрибутивног система.”.

Члан 60.

У члану 142. став 1. после речи: „прикључење објекта” додају се речи: „из члана 140. ст. 7, 8. и 9. овог закона.”.

У ставу 3. број: „2.” замењује се бројем: „1.”.

Члан 61.

У члану 145. став 1. уводна реченица мења се и гласи:

„Оператор дистрибутивног система је дужан да прикључи објекат купца и објекат складишта електричне енергије на дистрибутивни систем у року од седам дана од дана испуњења следећих услова:”.

Тачка 1) мења се и гласи:

„1) услова из одобрења за прикључење из члана 140. ст. 7, 8. и 9. овог закона, односно из услова за пројектовање и прикључење за објекте из члана 140. став 1. овог закона;”.

У тачки 2) после речи: „употребна дозвола” додају се речи: „или акт којим се одобрава пробни рад”.

Тачка 3) мења се и гласи:

„3) да купац или складиштар електричне енергије достави оператору дистрибутивног система уговор о снабдевању без комерцијалних података или потврду снабдевача о закљученом уговору;”.

У ставу 2. реч: „осам” замењује се бројем: „15”.

У ставу 2. тачки 3) после речи „електричном енергијом”, додају се речи: „без комерцијалних података;”.

Члан 62.

Члан 147. мења се и гласи:

„Члан 147.

Електроенергетски објекти изграђени до 2016. године, на захтев оператора дистрибутивног система, уписују се у катастар водова на основу елабората геодетских радова.”.

Члан 63.

У члану 153. у тачки 2) после речи: „о раду дистрибутивног,” додају се речи: „односно преносног”, а речи: „на који је повезан” бришу се.

Тачка 11) мења се и гласи:

„11) обезбеди податке о потрошњи и производњи електричне енергије на основу читавања бројила електричне енергије које испуњава прописане метролошке захтеве или утврђених профила потрошње до дванаестог у месецу за претходни месец и у року од три дана обезбеди оператору преносног система, купцу, произвођачу и снабдевачу приступ подацима;”.

После тачке 15) додају се тач. 15а)–15в) које гласе:

„15а) раздваја рачуне по делатностима и доставља податке и документацију на захтев Агенције;

15б) у зависности од степена одступања од прописаног квалитета плати накнаду крајњем купцу у складу са правилима из члана 215. овог закона;

15в) поступа у складу са дужностима прописаним законом којим се уређују обновљиви извори енергије, као и енергетска ефикасност;”.

Члан 64.

У члану 159. брише се реч: „односно” и додају се речи: „затвореног дистрибутивног система”.

Члан 65.

У члану 160. став 1. брише се реч: „односно” и додају се речи: „односно затвореног дистрибутивног система”.

Члан 66.

Назив члана и члан 162. бришу се.

Члан 67.

Назив члана и члан 163. мењају се и гласе:

„Пристап преносном систему у размени електричне енергије између зона трговања

Члан 163.

Пристап преносном систему у прекограничној размени електричне енергије се остварује на основу права на коришћење прекограничног преносног капацитета између зона трговања.

Оператор преносног система може доделити физичко или финансијско право на коришћење преносног капацитета између зона трговања.

Право на коришћење прекограничних преносних капацитета између зона трговања, додељује се на недискриминаторан и транспарентан начин, у складу са усаглашеним техничким критеријумима рада повезаних преносних система и правилима за расподелу прекограничних преносних капацитета између зона трговања.”.

Члан 68.

Члан 164. мења се и гласи:

„Члан 164.

Право на учешће у расподели права на коришћење преносног капацитета између зона трговања и на коришћење преносног капацитета између зона трговања се остварује на основу уговора који са учесницима на тржишту закључује оператор преносног система или правно лице које у име оператора преносног система додељује преносни капацитет између зона трговања.

Правилима за расподелу права на коришћење преносних капацитета између зона трговања уређују се поступак и начин расподеле права на коришћење преносних капацитета између зона трговања, врста и обим података и начин њиховог објављивања, као и друга питања везана за расподелу права на коришћење преносних капацитета између зона трговања.

Оператор преносног система доноси правила из става 2. овог члана уз сагласност Агенције и дужан је да их објави на својој интернет страници.

Правила из става 2. овог члана морају бити у складу са уговором о Енергетској заједници и са другим међународним уговорима које је потврдила Република Србија.

Зоне трговања у складу са тржишним потребама предлаже оператор преносног система а одобрава Агенција у складу са овим законом.”.

Члан 69.

Назив члана 165. мења се и гласи:

„Принципи управљања загушењима између зона трговања”.

У ставу 2. речи: „прекограничних размена” замењују се речју: „размене”, а после речи: „енергије” додају се речи: „између зона трговања”.

У ст. 3. и 4. речи: „прекогранични” бришу се, а после речи: „капацитет” додају се речи: „између зона трговања”.

Ст. 5. и 6. мењају се и гласе:

„Учесници на тржишту су дужни да благовремено обавесте операторе преносног система о намери да користе додељено физичко право на преносни капацитет између зона трговања. Додељено физичко право на преносни капацитет између зона трговања које се не користи биће поново понуђено учесницима на тржишту на транспарентан и недискриминаторан начин.

Оператор преносног система, уколико је то технички могуће, примењује међусобно пребијање размена електричне енергије између зона трговања супротног смера на истој граници у циљу максималног коришћења преносног капацитета између зона трговања, узимајући у обзир сигурност преносног система. Размене између зона трговања које смањују загушење не могу се одбити.”.

Став 7. се мења и гласи:

„Сви приходи стечени доделом преносних капацитета између зона трговања могу се користити за следеће сврхе:

1) гарантовање расположивости додељеног капацитета;

2) одржавање или повећање преносног капацитета између зона трговања кроз инвестиције у мрежу, а нарочито у изградњу нових интерконективних далеководова.”.

Члан 70.

У члану 167. став 1. реч: „прекограничних” брише се, а после речи: „преносних капацитета” додају се речи: „између зона трговања”.

Члан 71.

У члану 169. у тачки 8) тачка на крају реченице замењује се тачком и запетом и додају се тач. 9)–12) које гласе:

„9) номиновани оператор тржишта;

10) купац-произвођач;

11) складиштар електричне енергије;

12) агрегатор.”.

У ставу 3. речи: „о раду преносног система, правилима о раду дистрибутивног система и правилима о раду тржишта електричне енергије” замењују се речима: „из члана 53. овог закона која се односе на област електричне енергије.”.

Члан 72.

У члану 170. став 4. после речи: „крајњег купца” додају се речи: „односно купца-произвођача”.

Члан 73.

У члану 171. став 2. после речи: „овим законом” додаје се запета и речи: „законом којим се уређује област обновљивих извора енергије”.

У ставу 5. после речи: „крајњи купац” додају се речи: „и купац-произвођач”.

Члан 74.

У члану 174. после става 1. додају се нови ст. 2. и 3. који гласе:

„Оператор преносног система може, у циљу испуњења прописаних обавеза по основу балансирања и обезбеђења сигурног рада система, купити и продати електричну енергију на регионалном и јединственом европском балансном тржишту.

Начин и поступак учешћа оператора преносног система на европским платформама за балансирање се уређује правилима о раду тржишта електричне енергије и правилима о раду преносног система.”.

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 4. и 5.

После досадашњег става 3. који постаје став 5. додаје се став 6. који гласи:

„Учесће на балансном тржишту, поред уговора из става 5. овог члана уређује се и уговорима које оператор преносног система закључује са операторима суседних преносних система.”.

Члан 75.

После члана 174. додаје се назив члана и члан 174а који гласе:

„Правила за обуставу и поновно покретање тржишних активности

Члан 174а

Правилима за обуставу и поновно покретање тржишних активности уређују се одговорности оператора преносног система електричне енергије, оператора дистрибутивног система електричне енергије, оператора затвореног дистрибутивног система и осталих учесника на тржишту електричне енергије у процесу обустављања тржишних активности, у случају да:

1) је преносни систем у стању распада;

2) је оператор преносног система исцрпео све могућности које му пружа тржиште, те би наставак тржишних активности у поремећеном погону ометао отклањање поремећаја;

3) би се наставком тржишних активности знатно смањила делотворност процеса поновне успоставе нормалног погона или угроженог нормалног погона;

4) нису доступни информациони и комуникациони системи нужни за извршавање активности.

Правилима из става 1. овог члана уређује се поступак за поновно успостављање обустављених тржишних активности које спроводи оператор преносног система у координацији са суседним операторима преносних система, оператором дистрибутивног система, операторима затвореног дистрибутивног система и оператором тржишта електричне енергије.

Правила из става 1. овог члана доноси оператор преносног система уз сагласност Агенције.

Правила из става 1. овог члана се објављују на интернет страници оператора преносног система и Агенције, а одлука о давању сагласности Агенције на та правила се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 76.

После члана 183. додају се назив члана и чл. 183а–183е, који гласе:

„Спајање организованог тржишта електричне енергије са суседним тржиштима

Члан 183а

Номиновани оператор тржишта електричне енергије (у даљем тексту: Немо) је субјект који је одређен за спровођење спајања дан унапред и унутардневног организованог тржишта електричне енергије са суседним организованим тржиштима електричне енергије.

Немо у Републици Србији се одређује ако испуњава следеће услове:

1) има на располагању одговарајуће ресурсе за координисано спровођење дан унапред, односно унутардневног спајања тржишта електричне енергије, укључујући ресурсе неопходне за обављање послова номинованог оператора тржишта електричне енергије, финансијске ресурсе, потребну информациону технологију, техничку инфраструктуру и радне поступке, или доказује да ће те ресурсе стећи благовремено током припремног периода пре преузимања својих задатака;

2) може да осигура учесницима на тржишту отворен приступ информацијама у вези са задацима номинованог оператора тржишта електричне енергије;

3) трошковно је ефикасан у погледу дан унапред и унутардневног спајања тржишта, те у оквиру својег унутрашњег рачуноводства води засебно књиговодство за функције спајања тржишта и друге активности ради спречавања унакрсног субвенционисања;

4) у одговарајућој мери пословно одвојен од других учесника на тржишту;

5) ако је у другој држави Европске уније или уговорних страна Енергетске заједнице одређен као национални правни монопол за услуге дан унапред и унутардневног трговања, не сме примењивати накнаде за финансирање својих активности на дан унапред или унутардневног тржишту ни у једној држави Европске уније или уговорној страни Енергетске заједнице осим у оној у којој се наведене накнаде наплаћују;

6) да поступа без дискриминације према свим учесницима на тржишту;

7) има успостављене одговарајуће механизме за надзор тржишта;

8) има закључене одговарајуће споразуме којима су уређени транспарентност и поверљивост података са учесницима на тржишту и операторима преносног система;

9) пружа потребне услуге финансијског поравњања и плаћања;

10) успоставља потребне комуникационе системе и процедуре за координацију са операторима преносног система и номинованим операторима тржишта земаља чланица Европске уније или уговорних страна Енергетске заједнице.

Поступак именовања Немо, покреће се подношењем захтева Министарству са потребном документацијом.

Захтев и документацију из става 3. овог члана Министарство по пријему доставља Агенцији ради давања образложеног извештаја. Извештај обавезно садржи и закључак о испуњености

услова за именовање Немо. Агенција је дужна да у року од два месеца од дана када Министарство достави захтев са документацијом изда мишљење.

Одлуку о именовању Немо, на предлог Министарства, доноси Влада.

Номиновани оператори тржишта електричне енергије са седиштем у земљама чланицама Европске уније или уговорне стране Енергетске заједнице могу да поднесу захтев да се одреде за номинованог оператора тржишта електричне енергије у Републици Србији под условима реципроцитета.

Члан 183б

Немо је дужан да:

1) прима налоге од учесника на тржишту;

2) упарује и додељује налоге у складу са резултатима дан унапред и унутардневног спајања тржишта;

3) објављује цене које су резултат трговања на дан унапред и унутардневног тржишту;

4) врши финансијско поравњање и плаћање.

У вези са дан унапред и унутардневним спајањем тржишта Немо нарочито врши следеће послове:

1) у координацији с номинованим операторима тржишта електричне енергије других земаља спроводи функције спајања тржишта утврђених ставом 3. овог члана;

2) спроводи захтеве за дан унапред и унутардневно спајање тржишта, захтеве за функције спајања тржишта и алгоритам за ценовно спајање тржишта у погледу свих питања повезаних с функционисањем тржишта електричне енергије у складу са ставом 3. овог члана;

3) у сарадњи са номинованим операторима тржишта електричне енергије и операторима преносног система других држава одређује максималне и минималне цене које се могу постићи на дан унапред и унутардневног тржишту, а које ће се примењивати у зонама трговања;

4) обезбеђује анонимност и дељење примљених информација о налозима неопходним за извршење функција спајања тржишта предвиђених ставом 3. овог члана;

5) оцењује резултате који су добијени функцијама спајања тржишта утврђених ставом 3. овог члана, додељивање налога на основу тих резултата, потврђивање резултата као коначних ако се сматрају исправним и прослеђивање резултата оператору преносног система електричне енергије, који их верификује у складу са алокационим ограничењима и потврђеним прекограничним капацитетом;

6) правовремено обавештава учеснике на тржишту о резултатима њихових налога;

7) делује као централно уговорна страна одговорна за финансијско поравњање и плаћање у размени енергије која је резултат дан унапред и унутардневног спајања тржишта;

8) у сарадњи са другим номинованим операторима тржишта електричне енергије и операторима преносног система успоставља резервне поступке за рад националних или регионалних тржишта у случају да нема резултата из функција спајања тржишта, узимајући такође у обзир и алтернативне поступке чије предлоге израђује оператор преносног система у сарадњи са операторима преносног система других држава, како би се обезбедила ефикасна, транспарентна и недискриминирајућа додела капацитета;

9) доставља процену трошкова, као и информације о трошковима насталим на дан унапред и унутардневног спајања тржишта Агенцији и оператору преносног система када се трошкови номинованог оператора тржишта електричне енергије за успостављање, измену и оперативни рад дан унапред и унутардневног спајања тржишта покривају доприносом оператора преносног система.

Поред обавеза из ст. 1. и 2. овог члана, Немо обавља и функције спајања тржишта са номинованим операторима тржишта других земаља, и то:

1) развија и одржава алгоритме, системе и поступке за дан унапред и унутардневно спајање тржишта;

2) обрађује улазне податке о капацитету између зона трговања и ограничењима при додели које осигуравају извођачи координисаног прорачуна капацитета;

3) управља алгоритмима за ценовно спајање тржишта и управљања континуалног трговања;

4) потврђује и доставља резултате дан унапред и унутардневног спајања тржишта другим номинованим операторима тржишта електричне енергије и операторима преносног система.

Немо примењује правила релевантних европских асоцијација и у складу са европском праксом спроводи функције у вези са дан унапред и унутардневним спајањем тржишта.

Члан 183в

У вези са дан унапред и унутардневним спајањем тржишта оператор преносног система одговоран је да са другим операторима преносног система:

- 1) примењује алгоритам за ценовно спајање тржишта и алгоритам упаривања континуалног трговања за све аспекте повезане са доделом капацитета;
- 2) изводи прорачун прекограничних преносних капацитета;
- 3) по потреби успоставља доделу прекограничних преносних капацитета између зона трговања и друге аранжмане;
- 4) прорачунава и шаље прекограничне преносне капацитете те ограничења при њиховој додели;
- 5) проверава резултате дан унапред спајања тржишта у погледу потврђених прекограничних преносних капацитета и ограничења при њиховој додели;
- 6) када је потребно, успоставља извођаче прорачуна планираних размена ради прорачуна и објаве планираних размена између зона трговања;
- 7) поштује резултате дан унапред и унутардневног спајања тржишта;
- 8) успоставља и спроводи одговарајуће резервне поступке за доделу капацитета;
- 9) предлаже времена отварања и затварања унутардневног спајања тржишта;
- 10) дели приход од загушења у складу са успостављеном методологијом;
- 11) када је тако договорено, делује као преносни агент за пренос нето позиција.

Наведене послове оператор преносног система извршава у складу са европским прописима који уређују доделу прекограничних преносних капацитета и управљање загушењима, односно методологијама израђеним у Европској асоцијацији оператора преносних система.

Члан 183г

Агенција прати функционисање номинованих оператора тржишта електричне енергије који спроводе дан унапред или унутардневно спајање тржишта у Републици Србији.

Агенција размењује све неопходне податке потребне за ефикасно праћење номинованих оператора тржишта електричне енергије са надлежним телима за ово праћење у другим државама Европске уније или уговорним странама Енергетске заједнице.

Члан 183д

Централна уговорна страна је субјект надлежан за физичку и финансијску реализацију трансакција закључених на организованом тржишту електричне енергије и финансијску реализацију трансакције између две зоне трговања.

Централна уговорна страна осигурава правовремено финансијско поравнање и плаћање свих упарених налога у свакој трансакцији и организује физички пренос нето позиције која су резултат доделе капацитета са другом централном уговорном страном или преносним агентом.

Улогу централне уговорне стране може обављати оператор организованог тржишта или правно лице овлашћено за клиринг и финансијско поравнање.

Преносни агент је субјект одговоран за пренос нето позиције између различитих централних уговорних страна.

Улогу преносног агента може обављати оператор организованог тржишта, оператор преносног система или правно лице овлашћено за клиринг и финансијско поравнање.

Члан 183ђ

Немо и оператор преносног система имају право на надокнаду следећих трошкова:

- 1) успостављања, ажурирања или даљег развоја алгоритма за ценовно спајање тржишта и дан унапред спајања тржишта;
- 2) успостављања, ажурирања или даљег развоја алгоритма упаривања континуалног трговања и унутардневног спајања тржишта;

3) насталих у оперативном раду дан унапред и унутардневног спајања тржишта.

Члан 183е

Влада ближе прописује услове, начин стицања, трајање и престанак статуса номинованог оператора тржишта електричне енергије, улогу номинованог оператора тржишта, централне уговорне стране, преносног агента и оператора преносног система у вези са пословима спајања организованих тржишта, принципе финансијског поравнања и плаћања, принципе спајања дан унапред и унутардневног тржишта електричне енергије са суседним тржиштима.

Оператор преносног система и Немо могу доносити и посебне акте у циљу успостављања и функционисања дан унапред и унутардневног спајања тржишта.”

Члан 77.

У члану 185. после става 2. додаје се став 3. који гласи:

„Одредба става 1. овог члана, не односи се на податке који се објављују у циљу испуњења прописаних обавеза из правила о објављивању кључних тржишних података.”

Члан 78.

У члану 187. после става 2. додају се нови ст. 3. и 4. који гласе:

„Снабдевач прикупља и обрађује личне податке о купцима - физичким лицима који се односе на уговор о снабдевању.

Лични подаци из става 3. овог члана су: лично име и презиме, адреса пребивалишта, односно боравишта, ЈМБГ, адреса објекта који се прикључује, односно који је прикључен на систем, адреса достављања рачуна, идентификациони број мерног места, односно шифра мерног места или купца, односно други одговарајући јединствени податак за место примопредаје.”

Досадашњи став 3. постаје став 5.

Досадашњи став 4. који постаје став 6. мења се и гласи:

„Уговором о снабдевању купцу се не могу наметати додатне финансијске обавезе због коришћења права на промену снабдевача, а снабдевач је дужан да купца обавести о могућностима за промену снабдевача.”

Досадашњи став 5. постаје став 7.

Досадашњи став 6. постаје став 8.

После става 8. додаје се став 9. који гласи:

„Снабдевач поступа и у складу са законом којим се уређују обновљиви извори енергије, као и енергетска ефикасност.”

Члан 79.

У члану 188. став 2. после речи: „Крајњи купац” додаје се запета и речи: „односно купац-произвођач”.

Члан 80.

У члану 190. после става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„Гарантовано снабдевање по аутоматизму се остварује без захтева крајњег купца и почиње престанком уговора о снабдевању са ранијим снабдевачем, за купце који имају право на гарантовано снабдевање, а на основу обавештења које оператор дистрибутивног система доставља гарантованом снабдевачу.”

Досадашњи став 3. који постаје став 4. мења се и гласи:

„Гарантовани снабдевач снабдева купца из става 1. овог члана по уговору о потпуном снабдевању и дужан је да уговор достави, у писменој форми, крајњем купцу у року од осам дана од дана почетка гарантованог снабдевања.”

После досадашњег става 3. који постаје став 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„Ако крајњи купац не закључи уговор из става 4. овог члана у року од осам дана од дана пријема уговора, оператор система је дужан да му, на захтев гарантованог снабдевача, обустави испоруку електричне енергије, а крајњи купац је дужан да плати преузету електричну енергију.”

У досадашњем ставу 5. који постаје став 7. број: „3” замењује се бројем: „4”, а број: „4” замењује се бројем: „6”.

После става 7. додаје се став 8. који гласи:

„Гарантовани снабдевач је дужан да поступа у складу са законом којим се уређују обновљиви извори енергије, као и енергетска ефикасност.”

Члан 81.

У члану 192. став 1. после тачке 2) додаје се тачка 2а) која гласи:

„2а) да снабдевач не обезбеди приступ систему за постојећа мерна места крајњих купаца са уговорима о потпуном снабдевању;”.

Члан 82.

У члану 195. став 1. тачка 16) тачка на крају реченице замењује се тачком и запетом и додаје тачка 17) која гласи:

„17) купце који су закључили уговор са агрегатором не излаже неоснованим трошковима ни уговорним ограничењима.”.

Члан 83.

У члану 198. тач. 1)–4) реч: „коришћење” замењује се речју: „потрошња”.

У тачки 4) после речи: „правилно мерење” додају се речи: „или регистровање утрошене електричне енергије;”.

Тачка 5) мења се и гласи:

„5) потрошња електричне енергије преко мерног уређаја на коме су оштећене или недостају пломбе оператора система и/или на коме је крајњи купац оштетио жиг прописан законом о метрологији, уз услов да се утврди неправилност мерења електричне енергије;”.

У тачки 6) бришу се речи: „којом се утиче на тачност мерења преузете електричне енергије”.

Члан 84.

У члану 199. став 4. речи: „Ванредна контрола мерног места врши се у свим случајевима када постоји сумња на неовлашћену потрошњу.” бришу се, а после речи: „метрологије” ставља се тачка, а запета и речи: „односно одговарајуће овлашћено тело за оверавање мерила.” бришу се.

После става 4. додаје се нови став 5. који гласи:

„Ванредну контролу мерног места оператор преносног, односно дистрибутивног система врши у случајевима када за то постоји потреба у складу са правилима о раду.”.

После досадашњег става 5. који постаје став 6. додаје се нови став 7. који гласи:

„У случају утврђене неовлашћене потрошње сачињава се записник о неовлашћеној потрошњи који садржи утврђено чињенично стање, уз који се прилаже доказни материјал.”.

У досадашњем ставу 6. који постаје став 8. речи: „става 5.” замењују се речима: „ст. 6. и 7.”.

Досадашњи ст. 7–8. постају ст. 9–10.

Досадашњи став 8. који постаје став 10. мења се и гласи:

„Начин утврђивања неовлашћене потрошње и садржина записника, уређује се Правилима о раду.”.

Члан 85.

У члану 200. став 1. мења се и гласи:

„У случају неовлашћене потрошње, оператор преносног, односно дистрибутивног система, извршиће обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије, издати и доставити лицу које је неовлашћено трошило електричну енергију рачун, за период од дана када је извршена последња редовна, односно ванредна контрола мерног места до дана када је утврђено неовлашћено коришћење електричне енергије, у складу са методологијом за обрачун неовлашћено утрошене електричне енергије, коју доноси Агенција.”.

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„У случају из члана 198. тачка 5) овог закона, оператор преносног, односно дистрибутивног система, обрачун неовлашћене потрошње извршиће само у случају када се провером мерног уређаја утврди неправилност мерења потрошње.”.

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.

У досадашњем ставу 3. који постаје став 4. број: „4” замењује се бројем: „5”.

Члан 86.

Назив члана и члан 201. мењају се и гласе:

„Обустава испоруке, односно преузимања електричне енергије

Члан 201.

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система обуставиће крајњим купцима испоруку

електричне енергије, односно обуставиће преузимање електричне енергије од произвођача, у следећим случајевима:

1) када користи, односно предаје, електричну енергију супротнo условима који су утврђени у одобрењу за прикључење, осим у случају када је предвиђено искључење;

2) када електроенергетски објекти, постројења или уређаји купца или произвођача не испуњавају услове у складу са прописима и представљају непосредну опасност по живот и здравље људи, животну средину и имовину;

3) када крајњи купац или произвођач, онемогући овлашћеним лицима оператора преносног, односно дистрибутивног система безбедан, потпун и неометан приступ мерним уређајима и инсталацијама, као и месту мерења ради читавања, провере исправности, отклањања кварова, замене, одржавања и контроле исправности мерних и других уређаја са мерним орманима, уређаја мерног места;

4) на захтев снабдевача због неизвршених обавеза из уговора о снабдевању, а уз сходну примену прописа којим се уређује заштита потрошача;

5) неизвршења обавеза по уговору о приступу на преносни или дистрибутивни систем електричне енергије, осим у случају из члана 192. став 1. тачка 2а) овог закона;

6) коришћење или предаја електричне енергије без уговора о снабдевању или потпуном снабдевању или откупу енергије, односно када му је истекло резервно снабдевање, а није закључио уговор о снабдевању;

7) коришћење или предаја електричне енергије, без уређене балансне одговорности у складу са овим законом;

8) на писмени захтев купца или произвођача под условом да се обустава захтева за период од најкраће годину дана, а најдуже две године.

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система може крајњим купцима или произвођачима обуставити испоруку или преузимање електричне енергије у следећим случајевима:

1) када крајњи купац омогући другом крајњем купцу потрошњу електричне енергије без одобрења оператора система преко своје инсталације;

2) када купац или произвођач, коме одобрењем за прикључење није уређен утицај на квалитет напона, својим уређајима или начином коришћења електричне енергије проузрокује смањење квалитета електричне енергије другим купцима, под условом да прекорачује емисионе нивое дозвољене правилима о раду и не отклони сметње у року који одреди оператор система.

Обуставом испоруке не престаје уговор о снабдевању, а у периоду обуставе испоруке крајњи купац има обавезе које се односе на приступ систему.

Ако је обустава извршена на захтев купца из става 1. тачка 8) овог члана, купац нема обавезе по основу уговора о снабдевању, односно приступу систему.

Уколико се, у случају из члана 198. тачка 5) овог закона утврди да није било утицаја на тачност мерења, оператор преносног, односно дистрибутивног система је дужан да мерно место доведе у технички исправно стање о сопственом трошку.

Пре обуставе испоруке, односно преузимања електричне енергије, осим у случају из става 1. тач. 2), 3), 4), 6) и 8) овог члана купцу или произвођачу мора бити достављена опомена у којој је одређен рок за отклањање уочених неправилности и недостатака, који не може бити краћи од три дана од дана достављања опомене.

Купац или произвођач, односно лице чијем објекту је обустављена испорука или преузимање електричне енергије има право приговора оператору преносног, односно дистрибутивног система, осим у случају обуставе на захтев снабдевача, када се приговор подноси снабдевачу.

Ближи услови и поступак обуставе испоруке или преузимања и права и обавезе оператора преносног, односно дистрибутивног система, снабдевача и крајњих купаца или произвођача уређују се прописом о условима испоруке и снабдевања електричном енергијом.”.

Члан 87.

У члану 202. став 1. речи: „односно не постигне споразум о извршењу обавезе” бришу се.

Члан 88.

Назив члана и члан 204. мењају се и гласе:

„Искључење

Члан 204.

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да искључи објекат крајњег купца или произвођача са система у следећим случајевима:

- 1) неовлашћене потрошње из члана 198. овог закона;
- 2) када крајњи купац или произвођач онемогући овлашћеним лицима оператора преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система, обуставу испоруке или преузимања енергије;
- 3) на писмени захтев крајњег купца или произвођача;
- 4) ако је обустава испоруке или преузимања електричне енергије из члана 201. став 1. овог закона трајала дуже од годину дана, осим у случају обуставе испоруке или преузимања на захтев крајњег купца или произвођача, када се објекат искључује са система ако је обустава испоруке или преузимања трајала дуже од две године;
- 5) по истеку рока прикључења одређеног одобрењем за прикључење.

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да искључи објекат произвођача у следећим случајевима:

- 1) предаја електричне енергије без одобрења за прикључење;
- 2) предаја електричне енергије са одобрењем за прикључење пре испуњења услова за прикључење;
- 3) предаја електричне енергије након извршене обуставе;
- 4) предаја електричне енергије без мерног уређаја, мимо мерног уређаја, или преко мерног уређаја на коме је онемогућено правилно мерење или регистравање предате електричне енергије;
- 5) предаја електричне енергије преко мерног уређаја на коме су оштећене или недостају пломбе оператора система и/или на коме је корисник оштетио жиг прописан законом о метрологији, уз услов да се утврди неправилност мерења електричне енергије;
- 6) самовласна замена уређаја.

У случају искључења објекта крајњег купца или произвођача са система, престаје уговор о снабдевању односно откупу и уговор о приступу за место примопредаје објекта који се искључује, а за поновно прикључење крајњи купац или произвођач прибавља одобрење за прикључење у складу са чланом 140. став 2. овог закона.”.

Члан 89.

У члану 207. став 2. брише се.

Члан 90.

У члану 210. после речи: „Крајњи купац” додаје се запета и речи: „односно купац-произвођач”.

Члан 91.

После члана 210. додају се називи чланова и чл. 210а–210в који гласе:

„Складиштење електричне енергије

Члан 210а

Енергетски субјект који обавља делатност складиштења електричне енергије (у даљем тексту: складиштар) у складу са овим законом обавља следеће послове:

- 1) купује и продаје електричну енергију;
- 2) пружа услугу складиштења електричне енергије за потребе других учесника на тржишту електричне енергије;
- 3) нуди оператору преносног, односно дистрибутивног система помоћне услуге, у складу са техничким карактеристикама и правилима о раду преносног и дистрибутивног система и правилима о раду тржишта електричне енергије;
- 4) са оператором преносног односно дистрибутивног система закључује уговор о пружању помоћних услуга;
- 5) са оператором преносног система закључује уговор о учешћу у балансном механизму;
- 6) поштује прописе и правила који се односе на рад преносног и дистрибутивног система и функционисање тржишта, прописе који се односе на заштиту конкуренције, као и одлуке надлежних органа;

7) оператору преносног или дистрибутивног система ставља на располагање податке потребне за рад система у складу са правилима о раду преносног и дистрибутивног система и правилима о раду тржишта електричне енергије.

Агрегатор

Члан 210б

Агрегатор наступа на тржишту електричне енергије у име и за рачун учесника на тржишту за које врше услугу обједињавања потрошње и/или производње.

Агрегатор је дужан да:

- 1) поступа према учеснику на тржишту на недискриминаторан начин;
- 2) објави опште услове понуде за закључење уговора, односно да учесника на тржишту обавести на пригодан начин о понуђеним условима;
- 3) бесплатно обезбеди све релевантне податке учеснику на тржишту најмање једном у току обрачуног периода уколико учесник на тржишту то затражи;
- 4) на својој интернет страници или на други прикладан начин, обавести учесника на тржишту о функцији агрегирања.

Агрегатор и учесник на тржишту закључују уговор којим регулишу међусобне односе.

Услуга пуњења електричном енергијом возила са електричним или комбинованим електричним и другим погоном

Члан 210в

Пружалац услуге пуњења електричном енергијом возила са електричним или комбинованим електричним и другим погоном (у даљем тексту: електрична возила) је привредно друштво или предузетник који на јавном месту пружа услугу пуњења електричних возила и он је крајњи купац на тржишту електричне енергије.

Пунионица је јавно место на коме се пружа услуга пуњења електричних возила или место на коме се електричном енергијом пуне електрична возила за јавни превоз путника.

Оператор дистрибутивног система је дужан да сарађује на недискриминаторној основи са било којим физичким или правним лицем које је власник, развија или управља пунионицама за електрична возила.

Оператор дистрибутивног система по правилу не може бити власник, нити развијати или управљати пунионицама за електрична возила, осим у случају да поседује пунионице искључиво за сопствену употребу.

Влада ће посебним актом уредити техничке спецификације за пунионице електричних возила, могућност, начин и место мерења, обавезе оператора система према крајњем купцу који пружа услугу пуњења електричних возила, обавезе пружаоца услуге пуњења електричних возила и друга питања везана за рад пунионица.”.

Члан 92.

У члану 214. став 1. тач. 1) и 2) мењају се и гласе:

„1) услови издавања одобрења за прикључење на преносни, односно дистрибутивни систем, услови за промену техничких услова на месту прикључења и одобрена снага;

2) услови и начин прикључења објекта из члана 140. ст. 7, 8. и 9. овог закона;”.

Тач. 4)–6) бришу се.

У тачки 9) после речи: „испоруке” додају се речи: „или преузимања”, а после речи: „крајњим купцима” запета се брише и додају се речи: „или произвођачима”.

Тачка 11) брише се.

Тач. 13)–15) бришу се.

У тачки 16) после речи: „крајњег купца” додају се речи: „или произвођача”, а после речи: „купаца” додају се речи: „или произвођача”, а речи: „и поступак одлучивања по приговору” бришу се.

У тачки 17) после речи: „крајњег купца” додају се речи: „или произвођача”.

После тачке 18) додаје се тачка 18а) која гласи:

„18а) поступак, начин и рокови за остваривање права крајњег купца на накнаду због одступања од прописаног квалитета испоруке, односно снабдевања електричном енергијом;”.

Члан 93.

У члану 215. став 1. речи: „прописима који уређују опште услове испоруке и снабдевања електричном енергијом” бришу се.

У ставу 2. реч: „ближе” брише се.

Став 3. брише се.

Досадашњи став 4. који постаје став 3. мења се и гласи:

„Остварене вредности показатеља квалитета испоруке електричне енергије, Агенција користи при одобравању планова развоја и средстава за инвестиције и у случају регулације цена приступа системима за пренос и дистрибуцију заснованим на подстицајним методама регулације цена, на начин прописан методологијама за одређивање регулисаних цена приступа, у којима утврђује начин одређивања и максималну висину подстицаја, односно умањења одобреног максималног прихода, а у зависности од смера и степена одступања од захтеваних вредности показатеља техничког квалитета испоруке.”

Досадашњи став 5. брише се.

У досадашњем ставу 6. који постаје став 4. речи: „и начин утврђивања висине накнаде” замењују се речима: „висина накнаде крајњем”.

Члан 94.

У члану 217. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи: „Измештање дистрибутивног енергетског објекта се може извршити и на захтев правног или физичког лица, уколико постоје технички услови за измештање.”

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.

У ставу 3. речи: „из става 1.” замењују се речима: „из ст. 1. и 2.”, а после речи: „енергетски објекат” додају се речи: „или подносилац захтева за измештање”.

У ставу 4. после речи: „енергетски објекат” додају се речи: „или подносиоца захтева за измештање”.

Члан 95.

Члан 218. мења се и гласи:

„Члан 218.

Енергетски субјект који обавља делатност преноса, односно дистрибуције електричне енергије дужан је да спроводи мере заштите у складу са овим законом и другим техничким прописима.

Даном изградње електроенергетског вода успоставља се заштитни појас и заснива се службеност преласка електроенергетског вода у ширини заштитног појаса.

Оператор преносног система дужан је да у року не дужем од три године од дана почетка извођења радова на енергетском објекту, на законом прописани начин, обавести власника преко чијих непокретности прелази енергетски објекат односно на чијим непокретностима се изводе радови на изградњи енергетског објекта.

Власник непокретности, на којој је енергетски субјект стекао право службености из става 2. овог члана, може поднети захтев за накнаду у року од три године од дана пријема обавештења из става 3. овог члана.

Висина накнада се утврђује налазом вештака одговарајуће струке.

Оператори система електричне енергије немају обавезу плаћања накнаде за службеност на земљишту које је у јавној својини.

У заштитном појасу испод, изнад или поред електроенергетског објекта могу се градити објекти, изводити друге радње или засађивати дрвеће и друго растине, ако те радње нису у супротности са планским актом, наменом земљишта, прописима о изградњи објеката, условима прописаним законом или техничким нормативима и другим прописима.

Власник или носилац других права на непокретности који намерава да изводи грађевинске радове у зони заштите енергетског објекта, пре подношења захтева за издавање грађевинске дозволе, дужан је да прибави сагласност енергетског субјекта.

Сагласност из става 8. овог члана се издаје по испуњености услова енергетског субјекта из става 7. овог члана, које инвеститор објекта/радова доказује достављањем елабората овереног од стране овлашћеног лица у складу са законом.

Заштитни појас за надземне електроенергетске водове, са сваке стране вода од крајњег фазног проводника, има следеће ширине:

1) за напонски ниво 1 kV до 35 kV;

(1) за голе проводнике 10 метара, кроз шумско подручје 3 метра;

(2) за слабо изоловане проводнике 4 метра, кроз шумско подручје 3 метра;

(3) за самонесеће кабловске снопове 1 метар;

2) за напонски ниво 35 kV, 15 метара;

3) за напонски ниво 110 kV, укључујући и 110 kV, 25 метара;

4) за напонски ниво 220 kV и 400 kV, 30 метара.

Заштитни појас за подземне електроенергетске водове (каблове) износи, од ивице армирано-бетонског канала:

1) за напонски ниво 1 kV до 35 kV, укључујући и 35 kV, 1 метар;

2) за напонски ниво 110 kV, 2 метра;

3) за напонски ниво изнад 110 kV, 3 метра.

Заштитни појас за трансформаторске станице на отвореном износи:

1) за напонски ниво 1 kV до 35 kV, 10 метара;

2) за напонски ниво 110 kV и изнад 110 kV, 30 метара.

Оператор преносног, односно дистрибутивног система надлежан за енергетски објекат, дужан је да о свом трошку редовно уклања дрвеће или гране и друго растине које угрожава рад енергетског објекта.

У циљу заштите живота и здравља људи и безбедности енергетских објеката, власник или носилац других права на непокретности која се налази у заштитном појасу, не може без претходне сагласности енергетског субјекта, градити објекте нити изводити посебне врсте радова за које није потребно прибављати акт надлежног органа у складу са прописима којим се уређује изградња објеката.

У заштитном појасу забрањује се коришћење возила и механизације чије компоненте у раду крајњим тачкама прилазе енергетском објекту преносног система ближе од пет метара, односно ближе од два метра објекту дистрибутивног система, без присуства представника оператора тог система.

Захтев за присуство представника оператора система подноси се најкасније пет дана пре започињања планираних активности.”

Члан 96.

У члану 222. став 2. речи: „обавља и послове организовања и администрације тржишта природног гаса и” бришу се.

Члан 97.

У члану 227. став 1. речи: „не примењује члан 225. овог закона” замењују се речима: „не примењују се члан 225. ст. 2–5. овог закона.”

Члан 98.

У члану 230. став 1. после речи: „транспортног система” додају се речи: „који је део вертикално интегрисаног предузећа”.

Члан 99.

У члану 231. став 2. мења се и гласи:

„Информације из става 1. овог члана не смеју бити расположиве осталим деловима вертикално интегрисаног предузећа, осим ако је то неопходно за њихово обављање делатности. Власник транспортног система, и други делови вертикално интегрисаног предузећа не могу имати заједничке службе, осим служби за обављање административних или информатичких послова.”

Члан 100.

У члану 232. став 3. после речи: „транспортни систем” додају се речи: „и власник је транспортног система”.

Члан 101.

У члану 241. ст. 1. и 5. речи: „преносног система” замењују се речима: „транспортног система”.

У ст. 4. и 5. речи: „два месеца” замењују се речима: „четири месеца”.

Члан 102.

У члану 242. став 2. се мења и гласи:

„Агенција је дужна да непрекидно прати да ли сертификовани оператор транспортног система испуњава услове из члана 223. овог закона и покреће нови поступак сертификације у следећим случајевима:

1) када је оператор транспортног система обавести о променама из става 1. овог члана;

2) када има сазнања о планираним променама које представљају разлог за нови поступак сертификације или које могу довести или су довеле до повреде прописа о раздвајању;

3) када надлежно тело сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора поднесе оправдан захтев.”

Члан 103.

У члану 246. став 1. тачка 1) речи: „преносног система” замењују се речима: „транспортног система.”

Члан 104.

У члану 247. став 1. тачка 6) после речи: „балансирање система” додају се речи: „ако је одговоран за уређивање и администрирање тржишта природног гаса;”

Тачка 9) брише се.

После става 1. додају се ст. 2. и 3. који гласе:

„Оператор транспортног система природног гаса који има највећи број излаза са транспортног система одговоран је за уређивање и администрирање тржишта природног гаса.

Влада ће на предлог Министарства одредити оператора транспортног система из става 2. овог члана.”

Члан 105.

У члану 248. тачка 24) мења се и гласи:

„24) донесе акт о ценама нестандартних услуга, на који сагласност даје Агенција и који се објављује на интернет страници оператора система;”

После тачке 24) додају се тач. 24а)–24г) које гласе:

„24а) Агенцији доставља податке о промени снабдевача и степену отворености тржишта;

24б) достави податке потребне за уређивање и администрирање тржишта природног гаса оператору транспортног система из члана 247. став 2. овог закона;

24в) у зависности од степена одступања од прописаног квалитета испоруке, плати накнаду крајњем купцу у складу са правилима из члана 215. овог закона;

24г) поступа у складу са дужностима прописаним законом којим се уређују обновљиви извори енергије, као и енергетска ефикасност;”

После става 1. додаје се став 2. који гласи:

„Дужности из става 1. тач. 6), 7), 8) и 11) овог закона има само оператор транспортног система који је одговоран за уређивање и администрирање тржишта природног гаса.”

Члан 106.

У члану 250. став 3. после речи: „планом развоја” додају се речи: „повезаних транспортних система.”

Члан 107.

У члану 253. став 2. речи: „Министарству и” бришу се.

Члан 108.

У члану 254. став 1. тачка 23) после речи: „функционисање” додају се речи: „и администрирање”

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„У ставу 1. тач. 11), 15), 16) и 21) овог члана односе се само на оператора транспортног система који је одговоран за уређивање и администрирање тржишта природног гаса.”

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.

Члан 109.

У члану 261. у тачки 20) после речи: „транспортног система” додају се речи: „и оператору транспортног система из члана 247. став 2. овог закона”

Тачка 25) мења се и гласи:

„25) донесе акт о ценама нестандартних услуга, на који сагласност даје Агенција и који се објављује на интернет страници оператора система;”

После тачке 25) додају се тач. 25а)–25в) које гласе:

„25а) Агенцији доставља податке о промени снабдевача и степену отворености тржишта;

25б) у зависности од степена одступања од прописаног квалитета испоруке, плати накнаду крајњем купцу у складу са правилима из члана 215. овог закона;

25в) поступа у складу са дужностима прописаним законом којим се уређују обновљиви извори енергије, као и енергетска ефикасност.”

Члан 110.

У члану 263. став 2. речи: „Министарству и” бришу се. Став 4. брише се.

Члан 111.

После члана 290. додаје се члан 290а који гласи:

„Члан 290а

О захтеву за измену коначног акта о изузећу Агенција може да одлучује у поступку прописаном за његово доношење, ако у тренутку подношења захтева није отпочела изградња енергетског објекта.

Агенција ће на захтев странке укинути акт о изузећу из чл. 167, 288. и 289. овог закона, у целини или у делу, пре истека његовог важења.”

Члан 112.

У члану 292. став 1. после тачке 2) додаје се тачка 2а) која гласи:

„2а) снабдевач на велико природним гасом;”

Члан 113.

После члана 296. додају се називи чланова и чл. 296а и 296б који гласе:

„Обавеза чувања евиденција

Члан 296а

Снабдевач и снабдевач на велико дужни су да Агенцији, органу надлежном за послове конкуренције и надлежном телу сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора, ставе на располагање све релевантне податке који се односе на трансакције из уговора о снабдевању природним гасом свих учесника на тржишту, осим крајњих купаца.

Подаци из става 1. овог члана садрже појединости о карактеристикама трансакција као што су: трајање, правила о испоруци и измирењу обавеза, количинама, датумима и временима извршења и ценама трансакција, начину идентификације учесника на тржишту на кога се трансакција односи, као и спецификацију свих уговора о снабдевању природним гасом по којима обавезе нису измирене.

Снабдевач је дужан да податке из става 2. овог члана чува ради стављања на располагање најмање пет година.

Заштита комерцијално осетљивих података

Члан 296б

Оператор транспортног, односно дистрибутивног система, оператор складишта природног гаса, снабдевач и снабдевач на велико обавезни су да чувају као пословну тајну податке и документа који садрже информације о продајним ценама, количини и условима снабдевања природним гасом, мерне податке о производњи, односно потрошњи крајњих купаца, као и друге податке и документа чије објављивање или чињење доступним трећим лицима може довести до поремећаја на тржишту природног гаса.

Одредба става 1. овог члана, односи се и на уговоре о снабдевању природним гасом у периоду од годину дана од дана престанка тих уговора, осим уговора који се закључују у поступку јавних набавки, с тим да се и по истеку тог периода мерни подаци о производњи, односно потрошњи природног гаса крајњих купаца, могу саопштавати, односно документа давати трећим лицима само по захтеву произвођача, односно крајњег купца природног гаса.”

Члан 114.

У члану 315. у тачки 11) речи: „природног” бришу се.

После тачке 12) додаје се нова тачка 12а) која гласи:

„12а) поступак/начин и рокови за остваривања права крајњег купца на накнаду због одступања од прописаног квалитета испоруке, односно снабдевања;”

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

„Гас који се преузима у систем из тачке 11) овог става поред природног гаса може бити и биогаз и друге врсте нискоугљеничних гасова, у мери у којој се дати гасови могу технички и безбедно преузети и преносити кроз систем за природни гас.”

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.

Члан 115.

Назив члана и члан 320. мењају се и гласе:

„Праћење показатеља квалитета испоруке и снабдевања природним гасом

Члан 320.

Енергетски субјекти који обављају енергетске делатности у вези са испоруком и снабдевањем природним гасом, дужни су да обезбеде квалитет испоруке и снабдевања утврђен овим законом и другим прописима донетим на основу овог закона.

Агенција доноси правила из члана 51. став 1. тачка 2) овог закона којима се одређују показатељи техничког и комерцијалног квалитета испоруке и комерцијалног квалитета снабдевања природним гасом, начин евидентирања података и рачунања показатеља, начин и рокове за достављање података и извештаја Агенцији, начин утврђивања захтеваних вредности појединих показатеља, као и начин оцењивања резултата добијених праћењем достигнутих у односу на захтеване вредности показатеља квалитета.

Остварене вредности показатеља квалитета испоруке природног гаса, Агенција користи при одобравању планова развоја и средстава за инвестиције и у случају регулације цена приступа системима за транспорт и дистрибуцију заснованим на подстицајним методама регулације цена, на начин прописан методологијама за одређивање регулисаних цена приступа, у којима утврђује начин одређивања и максималну висину подстицаја, односно умањења одобреног максималног прихода, а у зависности од смера и степена одступања од захтеваних вредности показатеља техничког квалитета испоруке.

Правилима из става 2. овог члана се одређује висина накнаде крајњем купцу по основу степена одступања од прописаног квалитета.”.

Члан 116.

У члану 324. став 1. речи: „и компримовним природним гасом” замењују се речима: „биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником.”.

Члан 117.

У члану 327. став 1. мења се и гласи:

„Енергетски субјект који обавља делатност транспорта нафте нафтоводом или транспорта деривата нафте продуктоводом доноси правила о раду система за транспорт нафте нафтоводом, односно правила о раду система за транспорт деривата нафте продуктоводом, која садрже нарочито: техничке услове за безбедан рад система; поступке у случају хаварије и кризних ситуација, односно прекида транспорта, правила о приступу систему за транспорт нафте, односно деривата нафте; инструмент обезбеђења плаћања и критеријуме за утврђивање износа и периода за који се тражи; услове у погледу квалитета нафте, односно деривата нафте који се предају за транспорт, правила о мрежу са дефинисаном потребном мерном опремом и друге услове транспорта.”.

Члан 118.

У члану 335. речи: „и компримованим природним гасом” замењују се речима: „биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником”.

У тачки 1) после речи: „биогорива” додају се речи: „биотечности, компримованог природног гаса, утечњеног природног гаса и водоника”.

После тачке 1) додаје се тачка 1а) која гласи:

„1а) податке о производњи сирове нафте и просечној цени производње сирове нафте;”.

Тачка 2) мења се и гласи:

„2) податке о ценама деривата нафте, биогорива, биотечности, компримованог природног гаса, утечњеног природног гаса и водоника са и без акциза и пореза;”.

Члан 119.

У члану 337. став 1. мења се и гласи:

„Деривати нафте, биогорива, биотечности, компримовани природни гас, утечњени природни гас и водоник који се стављају на тржиште морају испуњавати услове утврђене прописима о квалитету течних горива нафтног порекла, биогорива, биотечности,

компримованог природног гаса, утечњеног природног гаса и водоника, прописима о заштити животне средине, техничким и другим прописима који се односе на промет горива из овог става.”.

У ставу 3. речи: „ће ближе уредити” замењују се речима: „ближе уређује”.

Члан 120.

У члану 338. став 2. речи: „ће ближе уредити” замењују се речима: „ближе уређује”.

Члан 121.

У члану 339. став 1. речи: „и компримованим природним гасом” замењују се речима: „биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником, чување оперативних и обавезних резерви”.

После става 1. додаје се став 2. који гласи:

„Министарство ће успоставити аутоматизовани информациони систем за управљање токовима информација и извештавање из става 1. овог члана.”.

Члан 122.

Члан 345. мења се и гласи:

„Члан 345.

Енергетски субјекти који обављају делатност производње деривата нафте и трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривом, биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником, осим оних који обављају само трговину компримованим природним гасом и/или утечњеним природном гасом и/или водоником, дужни су да обезбеде оперативне резерве деривата нафте, које су једнаке десетодневној просечној количини моторних бензина и гасних уља из става 5. овог члана, односно петнаестодневној просечној количини млазног горива из става 5. овог члана, које су ставили на тржиште Републике Србије у претходној години из сопствене производње и увоза.

Енергетски субјекти који обављају делатност производње електричне енергије и/или комбиноване производње електричне и/или топлотне енергије дужни су да обезбеде оперативне резерве деривата нафте и/или угља у количини која ће омогућити најмање 15 дана њихове просечне производње електричне и/или топлотне енергије у јануару, фебруару и марту за претходних пет година.

Енергетски субјекти који обављају делатност производње топлотне енергије из деривата нафте и/или угља за снабдевање тарифних купаца топлотном енергијом дужни су да обезбеде оперативне резерве деривата нафте и/или угља у количини која ће омогућити најмање 15 дана њихове просечне производње топлотне енергије у јануару, фебруару и марту за претходних пет година.

Енергетски субјекти који обављају делатност производње топлотне енергије из природног гаса за снабдевање тарифних купаца топлотне енергије дужни су да обезбеде могућност супституције природног гаса другим енергентима у количини која ће омогућити најмање 15 дана њихове просечне производње топлотне енергије у јануару, фебруару и марту за претходних пет година.

Оперативне резерве деривата нафте из става 1. овог члана могу се формирати и одржавати у моторним бензинима, млазним горивима и гасним уљима која се користе као горива за моторе са унутрашњим сагоревањем и опцијским уговорима за наведене деривате уколико је дериват нафте који је предмет опцијског уговора ускладиштен на територији Републике Србије.

Оперативне резерве деривата нафте из ст. 2, 3. и 4. овог члана могу се формирати и одржавати у сировој нафти, дериватима нафте који се користе као енергетска горива и опцијским уговорима уколико је дериват нафте који је предмет опцијског уговора ускладиштен на територији Републике Србије. Најмање једна трећина обавезе чувања ових резерви треба да буде у готовим производима.

Влада ближе прописује услове и начин постепеног обезбеђења, коришћења и обнављања оперативних резерви деривата нафте, угља и других енергената.

Оперативне резерве деривата нафте, угља и других енергената користе се у случају краткотрајних поремећаја на тржишту, услед хаварија и других непредвиђених ситуација због којих је угрожена сигурност рада појединих делова енергетског система или енергетског система у целини.

Изузетно од става 5. овог члана, у периодима припреме и трајања ремонта рафинеријских капацитета, као и 15 дана након завршетка ремонта, оперативне резерве из става 1. овог члана могу се одржавати у сировој нафти, а најдуже три месеца годишње.”

Члан 123.

У члану 349. став 4. тачка 2) после речи: „продаји” додају се речи: „и складиштењу”.

Члан 124.

У члану 359. ст. 2. и 3. мењају се и гласе:

„Снабдевач топлотном енергијом одговоран је за обезбеђивање количина топлотне енергије за снабдевање крајњих купаца, која је довољна за достизање прописане температуре грејаног простора и испоручене топле потрошне воде.

Снабдевач топлотном енергијом дужан је да обезбеди количине топлотне енергије за технолошке потребе према посебним уговореним условима.”

Члан 125.

У члану 361. став 1. после речи: „посебно у случају престанка уговора, као и услове за подношење и решавање захтева крајњег купца за обуставу испоруке топлотне енергије” додају се речи: „у складу са актом из става 2. овог члана”.

После става 1. додају се нови ст. 2. и 3. који гласе:

„Министарство доноси пропис којим се уређују права и обавезе крајњих купаца топлотне енергије као и услови за подношење и решавање захтева крајњег купца за обуставу испоруке топлотне енергије.

Права и обавезе крајњих купаца уређују се уговором о снабдевању крајњих купаца топлотном енергијом који нарочито садржи:

- 1) податке о уговорним странама и датуму склапања уговора;
- 2) предмет уговора;
- 3) идентификацију ознаке заједничког мерног места;
- 4) одредбе о извештавању и размени података;
- 5) одредбе о цени топлотне енергије;
- 6) начин обрачуна и рок плаћања;
- 7) поступак услед неовлашћене потрошње топлотне енергије;
- 8) правила за расподелу топлотне енергије;
- 9) начин утврђивања и обрачуна штете у случају неизвршења или неуредног извршења уговора;
- 10) одредбе о трајању уговора и посебним условима важења уговора у случају захтева о обустави испоруке топлотне енергије;
- 11) остале међусобне обавезе и друге потребне податке;
- 12) начин решавања спорова.”

Досадашњи став 2. постаје став 4.

Члан 126.

После члана 361. додаје се члан 361а који гласи:

„Члан 361а

Дистрибутер топлотне енергије обуставиће крајњим купцима испоруку топлотне енергије на писмени захтев купца, под условом да се обустава захтева за период од најмање годину дана.

Обуставом испоруке не престаје уговор о снабдевању топлотном енергијом, а у периоду обуставе испоруке крајњи купац има обавезе које се односе на обрачун и плаћање фиксног дела цене грејања.

Ближи услови и поступак обуставе испоруке и права и обавезе дистрибутера топлотне енергије и крајњих купаца уређују се прописом о условима за подношење и решавање захтева крајњег купца за обуставу испоруке топлотне енергије из члана 361. став 1. овог закона.”

Члан 127.

Назив члана и члан 365. мењају се и гласе:

„Подстицајне мере у области топлотне енергије

Члан 365.

Подстицајне мере у области топлотне енергије су прописане законом којим се уређује област обновљивих извора енергије.”

Члан 128.

Члан 366. брише се.

Члан 129.

У члану 367. после става 5. додаје се нови став 6. који гласи: „Тржишни инспектор ће решењем забранити трговину дериватима нафте на енергетском објекту који није уписан у лиценцу за обављање енергетске делатности а на коме се обавља енергетска делатност.”

Досадашњи ст. 6. и 7. постају ст. 7. и 8.

У досадашњем ставу 7. који постаје став 8. после речи: „експлозија,” додају се речи: „министарство надлежно за послове финансија”.

Члан 130.

После члана 367. додају се чл. 367а, 367б и 367в који гласе:

„Члан 367а

У складу са делокругом рада, Министарство врши надзор над радом тела именованих у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености.

Члан 367б

Тела за прегледе и испитивања опреме под притиском именована у складу са законом којим се уређују технички захтеви за производе и оцењивање усаглашености Министарству достављају информације о евидентирању и прегледима и испитивањима опреме под притиском преко Централног регистра опреме под притиском.

Централни регистар опреме под притиском је јединствени електронски регистар опреме под притиском високог нивоа опасности у коме се налазе подаци о:

- 1) власницима, односно корисницима опреме под притиском;
- 2) локацији и техничким и другим карактеристикама опреме под притиском;
- 3) извршеним евидентирањима и прегледима и испитивањима опреме под притиском, односно евиденционим и ревизионим листовима и записницима о прегледима и испитивањима опреме под притиском;
- 4) исправама о усаглашености које су издала тела за оцењивање усаглашености опреме под притиском;
- 5) опреми под притиском која је стављена ван употребе;
- 6) датумима наредних прегледа и испитивања опреме под притиском;
- 7) именованим телима за прегледе и испитивања опреме под притиском и лицима која су овлашћена за пописивање евиденционих и ревизионих листова у именованим телима.

Члан 367в

Корисници опреме под притиском утврђени актом из става 3. овог члана морају да испуњавају услове у погледу стручног кадра, односно услове у погледу броја и стручне оспособљености запослених лица за обављање послова са опремом под притиском.

Стручна оспособљеност из става 1. овог члана проверава се полагањем стручног испита.

Министарство прописије критеријуме за утврђивање корисника опреме под притиском, услове у погледу броја и стручне оспособљености запослених лица, као и друге обавезе полагања стручног испита из става 2. овог члана.

Министарство прописује ближе услове, програм и начин полагања стручног испита из става 2. овог члана.”

Члан 131.

Члан 368. мења се и гласи:

„Члан 368.

На садржину, врсту, облик, поступак и спровођење инспекцијског надзора, овлашћења и обавезе учесника у инспекцијском надзору и друга питања од значаја за инспекцијски надзор која нису уређена овим законом, примењују се одредбе закона и других прописа којим се уређује инспекцијски надзор.”

Члан 132.

Члан 369. брише се.

Члан 133.

Назив одељка и члан 370. бришу се.

Члан 134.

Назив одељка и члан 371. бришу се.

Члан 135.

У члану 374. став 1. тачка 1) мења се и гласи:

„1) да ли енергетски објекти, уређаји и инсталације који се користе у обављању енергетске делатности производње, преноса и дистрибуције електричне енергије испуњавају прописане услове за обављање тих делатности;”

Тачка 7) мења се и гласи:

„7) да ли се у току коришћења електроенергетски објекти, уређаји и инсталације одржавају у складу са законом, техничким и другим прописима и да ли се врши контрола електроенергетских објеката уређаја и инсталација у складу са техничким и другим прописима;”

Члан 136.

У члану 377. став 1. у уводној реченици, после речи: „под притиском” додају се речи: „у вршењу инспекцијског надзора”.

Тачка 5) мења се и гласи:

„5) да ли опрема под притиском која се користи у обављању енергетске делатности испуњава прописане услове за обављање тих делатности;”

Члан 137.

Члан 378. мења се и гласи:

„Члан 378.

Енергетски инспектор врши инспекцијски надзор над обављањем енергетских делатности у складу са овим законом, над објектима за складиштење и производњу нафте, деривата нафте и биогорива и производњу топлотне енергије који нису опрема под притиском, као и надзор над спровођењем прописа о формирању обавезних и оперативних резерви, квалитетом природног гаса и прописа у области топлотне енергије.”

Члан 138.

Члан 380. мења се и гласи:

„Члан 380.

У вршењу инспекцијског надзора енергетски инспектор има право и дужност да проверава:

1) да ли је за обављање енергетске делатности прибављена лиценца, осим за енергетске делатности из члана 16. став 1. тач. 19), 20), 22) и 23) овог закона;

2) да ли енергетски субјекти који обављају делатност производње, дистрибуције и снабдевања топлотном енергијом, ове делатности обављају у складу са прописима;

3) да ли се обавезне резерве чувају у складу са прописима;

4) да ли се оперативне резерве чувају у складу са прописима;

5) да ли је прибављена енергетска дозвола за објекте за складиштење нафте, деривата нафте, биогорива, компримованог природног гаса и утечњеног природног гаса укупног резервоарског простора већег од 10 m³, објеката за производњу биогорива капацитета преко 10 t годишње и објеката за производњу топлотне енергије снаге 1 MW и више, а који нису опрема под притиском;

6) квалитет испорученог природног гаса на основу извештаја тела које министарство одређује у складу са законом којим се уређују јавне набавке.

Енергетски инспектор врши и друге послове утврђене законом или прописом донетим на основу закона.”

Члан 139.

Називи чланова и чл. 381–384. бришу се.

Члан 140.

Назив члана и члан 385. мењају се и гласе:

„Овлашћења инспектора

Члан 385.

У вршењу инспекцијског надзора електроенергетски инспектор, инспектор опреме под притиском, енергетски инспектор и тржишни инспектор је овлашћен да:

1) наложи да се утврђене незаконитости отклоне у року који одреди;

2) донесе решење и изрекне управну меру ако надзирани субјекат не отклони незаконитост у остављеном року, осим када

због неопходности предузимања хитних мера решење доноси без одлагања;

3) забрани уградњу уређаја, постројења и инсталација или опреме под притиском ако у одређеном року нису отклоњене утврђене незаконитости;

4) забрани трговину дериватима нафте на енергетском објекту који није уписан у лиценцу за обављање енергетске делатности а на коме се обавља енергетска делатност;

5) забрани употребу енергетског објекта, односно коришћење уређаја, постројења или инсталација или опреме под притиском ако:

(1) до истека рока утврђеног решењем за отклањање незаконитости нису отклоњене утврђене незаконитости,

(2) рад, односно употреба енергетског објекта, уређаја, постројења или инсталације или опреме под притиском доводи у опасност живот и здравље људи, животну средину или биљни или животињски свет, материјална добра или безбедност,

(3) се енергетском субјекту одузме лиценца или сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе због неиспуњавања прописаних услова или не поседује лиценцу за обављање енергетске делатности, односно енергетски објекат на којем се обавља енергетска делатност није уписан у лиценцу за обављање енергетске делатности или не поседује сагласност за складиштење и снабдевање за сопствене потребе, осим у случају из члана 26. овог закона;

6) надлежном правосудном органу поднесе кривичну пријаву, пријаву за привредни преступ или захтев за покретање прекршајног поступка, односно предузме и друге радње и мере на које је законом или другим прописом овлашћен;

7) нареди извршавање прописаних обавеза у одређеном року и да привремено забрани рад ако се налог у остављеном року не изврши.

Енергетски субјект или друго правно лице или предузетник, односно одговорно лице, коме је решењем инспектора наложено отклањање незаконитости дужан је да незаконитости отклони у наложеном року и да у писаној форми обавести инспектора о отклањању незаконитости у року који је одређен решењем.”

Члан 141.

У члану 387. став 2. мења се и гласи:

„Жалба одлаже извршење решења, осим у случају када је неопходно предузимање хитних мера прописаних одредбама закона којим се уређује инспекцијски надзор, што се посебно образлаже у решењу.”

После става 2. додаје се став 3. који гласи:

„У случају да је првостепена одлука инспектора већ једанпут била поништена, другостепени орган не може је опет поништити и упутити предмет инспекцији на поновни поступак, него ће сам решити ову управну ствар.”

Члан 142.

У члану 388. после става 2. додаје се став 3. који гласи:

„Инспектор не може да обавља привредне или друге делатности и послове за себе или другог послодавца из области у којој врши инспекцијски надзор, учествује у раду стручних радних група или тела надзираних субјеката, односно лица која подлежу инспекцијском надзору или ако обавља друге службе, послове и поступке који су у супротности са положајем и улогом инспектора и штете његовој самосталности у вршењу посла.”

Члан 143.

У члану 389. после тачке 3) додаје се тачка 3а) која гласи:

„3а) не врши снабдевање топлотном енергијом у складу са чланом 359. став 2. овог закона;”

После тачке 8) додаје се тачка 8а) која гласи:

„8а) поступи супротно правилима из члана 51. став 1. тачка 2а) овог закона;”

Тач. 9)–12) бришу се.

Тачка 21) брише се.

Тачка 22) мења се и гласи:

„22) не изврши решење инспектора и не обавести инспектора о отклањању незаконитости у року који је одређен решењем из члана 385. овог закона;”

Члан 144.

У члану 390. став 1. тачка 2) после броја: „24)” додају се бројеви: „24а) и 24б).”, после речи: „члан 280. став 2.” брише се реч: „и”, а после речи: „члан 301. став 1. тач. 10) и 11)” додају се речи: „и члан 296а овог закона);”.

Тачка 3) брише се.

Члан 145.

После члана 390. додаје се члан 390а који гласи:

„Члан 390а

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорно службено лице у надлежном органу управе које изда грађевинску дозволу по захтеву за изградњу енергетског објекта уз који није приложена енергетска дозвола, уколико је обавеза достављања енергетске дозволе уз захтев за издавање грађевинске дозволе прописана законом и подзаконским актима који уређују област планирања и изградње.”.

Члан 146.

У члану 391. став 1. после тачке 1) додаје се тачка 1а) која гласи:

„1а) отпочне да обавља енергетску делатност без прибављене лиценце у смислу овог закона (члан 17. овог закона).”.

После тачке 2) додаје се тачка 2а) која гласи:

„2а) поступи супротно правилима из члана 51. став 1. тачка 2а) овог закона;”.

Тачка 4) брише се.

Тачка 13) брише се.

Тачка 14) мења се и гласи:

„14) не изврши решење инспектора и не обавести инспектора о отклањању незаконитог поступања у року који је одређен решењем у смислу овог закона (члан 385. овог закона).”.

У ставу 2. тачка 3) мења се и гласи:

„3) ако поступи супротно правилима из члана 51. став 1. тачка 2а) овог закона;”.

Тачка 4) брише се.

Тачка 14) брише се.

Тачка 15) мења се и гласи:

„15) не изврши решење инспектора и не обавести инспектора о отклањању незаконитости у року који је одређен решењем у смислу овог закона (члан 385. овог закона).”.

Члан 147.

Назив члана и члан 429. бришу се.

Члан 148.

Члан 431. брише се.

Члан 149.

Оператор дистрибутивног система је дужан да до 1. маја 2023. године, успостави ажуру базу података о свим купцима из категорије домаћинство и малим купцима и њиховим мерним местима.

Гарантовани снабдевач електричном енергијом је дужан да, на основу базе из става 1. овог члана, најкасније до 1. маја 2024. године, успостави ажуру базу података о свим купцима из категорије домаћинство и малим купцима које снабдева и закључи уговор о снабдевању електричном енергијом, у писаној форми.

Члан 150.

Оператор дистрибутивног система ће преузети све мерне уређаје, мерно разводне ормане, прикључне водове, инсталације и опрему у мерно разводном орману најкасније до 31. децембра 2024. године према годишњој динамици од 25% од непреузетих мерних уређаја, мерно разводних ормана, прикључних водова, инсталација и опреме у мерно разводним орманима почевши од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 151.

Оператор преносног, односно дистрибутивног система електричне енергије ће у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона донети план имплементације напредних мерних система из чл. 115. и 138. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 – др. закон).

Члан 152.

Оператор дистрибутивног система ће преузети све мерне уређаје, односно мернорегулационе станице најкасније до 31. децембра 2024. године.

Члан 153.

Прописи за извршавање овог закона биће донети у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, осим прописа из чл. 7, 22, 23, 39. и 76. овог закона који ће бити донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона и прописа из члана 6. овог закона који ће бити донет у року од девет месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Пропис из члана 27. став 7. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 – др. закон) ускладиће се са одредбама овог закона у року од шест месеци.

Пропис из члана 7. овог закона у делу који се односи на топлотну енергију примењиваће се по обезбеђивању средстава за остваривање права енергетски угрожених купаца топлотне енергије у буџету Републике Србије.

Прописи из члана 219. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 – др. закон) биће донети у року од пет година од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из ст. 1. и 2. овог члана, примењиваће се прописи који су донети на основу Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 – др. закон), ако нису у супротности са одредбама овог закона.

Аутономна покрајина и јединице локалне самоуправе донеће планове развоја из члана 4. овог закона у року од две године од дана доношења Стратегије и Програма.

Јединице локалне самоуправе донеће пропис о условима за подношење и решавање захтева крајњег купца за обуставу испоруке топлотне енергије из члана 127. овог закона, као и регистар издатих лиценци и евиденцију произвођача топлотне енергије снаге од 0,1 MW до 1 MW и прописе из члана 361. став 1. Закон о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 – др. закон) у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 154.

Агенција ће донети методологије из члана 26. ст. 1. и 2. овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција ће донети акт из члана 27. став 6. овог закона у року од два месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција ће ускладити правила из члана 27. став 1. овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција ће донети правила из члана 27. став 2. овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција ће одредити висину накнаде из члана 28. овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 155.

Оператори система дужни су да израде акта из члана 39. овог закона, прибаве сагласност Агенције и доставе Министарству, најкасније у року од четири месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Оператори система донеће правила из члана 43. овог закона најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Оператори система ускладиће општа акта из члана 109. став 1. тач. 7), 8), 12), 13), 25), члана 136. став 1. тач. 1) и план из члана 136. став 1. тачка 11), и чл. 248. и 261. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 – др. закон) са одредбама овог закона најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона и доставити Агенцији ради давања сагласности.

Енергетски субјект за транспорт нафте нафтоводима, односно деривата нафте продуктоводима ускладиће правила о раду из члана 327. став 1. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 – др. закон) са одредбама овог закона најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона и доставити Агенцији ради давања сагласности.

Члан 156.

Номиновани оператор тржишта електричне енергије може поднети захтев да се одреди за Номинованог оператора тржишта електричне енергије у Републици Србији, када Агенција процени

да су се стекли услови за више номинованих оператора тржишта електричне енергије на подручју Републике Србије, а најраније по истеку периода који није краћи од четири године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 157.

Лиценце за обављање енергетске делатности трговине нафтом, дериватима нафте, биогоривима и компримованим природним гасом које су издате до дана ступања на снагу овог закона важиће до истека рока на који су издате под називом трговина нафтом, дериватима нафте, биогоривима, биотечностима, компримованим природним гасом, утечњеним природним гасом и водоником из члана 10. овог закона и ако енергетски субјект у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона достави ту лиценцу Агенцији ради евидентирања промењеног назива делатности и стављања забележбе на решење којим је лиценца издата.

У случају обављања делатности из става 1. овог члана моторним горивима која нису обухваћена издатом лиценцом, лиценцирани енергетски субјект је дужан да поднесе Агенцији захтев за измену лиценце, без обзира на промењен назив те лиценце.

Члан 158.

Одредбе члана 22. овог закона које се односе на електронску процедуру примењиваће се од дана израде софтверског решења који подржава овај систем.

Члан 159.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

1747

На основу члана 112. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, доносим

УКАЗ

о проглашењу Закона о коришћењу обновљивих извора енергије

Проглашава се Закон о коришћењу обновљивих извора енергије, који је донела Народна скупштина Републике Србије на Осмој седници Првог редовног заседања у 2021. години, 20. априла 2021. године.

ПР број 26
 У Београду, 22. априла 2021. године

Председник Републике,
Александар Вучић, с.р.

ЗАКОН

о коришћењу обновљивих извора енергије

И. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређује се коришћење енергије из обновљивих извора, циљеви коришћења енергије из обновљивих извора, начин одређивања удела обновљивих извора енергије Републике Србије у бруто финалној потрошњи енергије, интеграција енергије из обновљивих извора на тржиште, системи подстицаја производње електричне енергије из обновљивих извора, гаранције порекла електричне енергије, производња електричне енергије из обновљивих извора за сопствену потрошњу, коришћење обновљивих извора енергије у области топлотне енергије и области саобраћаја, посебни поступци који се односе на изградњу и прикључење енергетских објеката који користе обновљиве изворе енергије, основе механизма сарадње са другим државама у области обновљивих извора енергије, надзор над спровођењем овог закона, као и друга питања од значаја за обновљиве изворе енергије.

На сва питања из области енергетике у вези са обновљивим изворима енергије која нису уређена овим законом, примењују се одредбе закона којим се уређује област енергетике.

Јавни интерес

Члан 2.

Коришћење енергије из обновљивих извора је у јавном интересу Републике Србије и од посебног је значаја за Републику Србију.

У циљу остваривања јавног интереса из става 1. овог члана, Република Србија, аутономна покрајина и јединице локалне самоуправе могу да донесу стратешке и друге документе, програме и планове за остваривање циљева утврђених овим законом и обезбеђују средства у својим буџетима за испуњење обавеза утврђених овим законом и стратешким документима.

Циљеви уређивања

Члан 3.

Уређење коришћења енергије из обновљивих извора обухвата мере и активности које се предузимају ради остваривања дугорочних циљева, и то:

- 1) смањења употребе фосилних горива и повећања коришћења обновљивих извора енергије у циљу заштите животне средине;
- 2) дугорочног смањења зависности од увоза енергената;
- 3) отварања нових радних места и развој предузетништва у области обновљивих извора енергије;
- 4) подстицања истраживања, иновација и конкурентности у области коришћења обновљивих извора енергије;
- 5) дигитализације, једноставности, економичности и ефикасности поступака у области обновљивих извора енергије;
- 6) интеграције електричне енергије из обновљивих извора на тржиште електричне енергије, која укључује изложеност произвођача електричне енергије променама тржишних цена електричне енергије у циљу максимизације њихових тржишних прихода;
- 7) обезбеђивања стабилности тржишта електричне енергије уз узимање у обзир трошкова интеграције обновљивих извора енергије у систем и стабилност мреже;
- 8) регионалног развоја коришћења обновљивих извора енергије;
- 9) стабилности система подстицаја и примена оперативне државне помоћи у форми тржишне премије, изузев за мала постројења и демонстрационе пројекте;
- 10) додељивања подстицаја путем аукција на јаван, транспарентан, конкурентан и економичан начин, без дискриминације којим се обезбеђује висок степен реализације пројеката, осим у случају малих постројења и демонстрационих пројеката када се подстицаји не морају доделити путем аукције;
- 11) одрживог и самосталног развоја кроз максимално коришћење националних научно-истраживачких, технолошко-развојних и људских капацитета у процесу планирања повећања коришћења обновљивих извора енергије.

Значење израза

Члан 4.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) аукција је поступак у коме се учесници на конкурентан начин надмећу да понудом најниже фид-ин тарифе, односно тржишне премије, попуне квоту и стекну право на подстицајне мере;
- 2) биогорива су течна горива за саобраћај, произведена из биомасе;
- 3) биогаз је гасовито гориво из биомасе;
- 4) биомаса је биоразградиви део производа, отпада и остатака биолошког порекла из пољопривреде (укључујући биљне и животињске материје), шумарства и повезаних индустрија, као и биоразградиви део индустријског и комуналног отпада у складу са прописима којима се уређује управљање отпадом;
- 5) биометан је гасовито гориво које се користи у саобраћају, добијено прерадом, односно пречишћавањем биогаза;
- 6) биотечност је течна гориво произведено из биомасе, које се користи у енергетске сврхе, осим за саобраћај, укључујући производњу електричне енергије и топлотне енергије;

7) бруто финална потрошња енергије је укупна финална енергија потрошена за енергетске сврхе у индустрији, саобраћају, домаћинствима, јавним и комерцијалним делатностима, пољопривреди, шумарству и рибарству, укључујући сопствену потрошњу електричне и топлотне енергије у сектору производње електричне и топлотне енергије и губитке у преносу и дистрибуцији електричне и топлотне енергије;

8) виша сила је непредвидив и неизбежан догађај као што је: ванредно стање, пандемија, елементарна непогода или други непредвиђени догађај, односно околност којом се угрожава безбедност и здравље људи и/или животне средине;

9) гаранција порекла је електронски документ који има искључиву функцију да крајњем купцу докаже да је одређена количина енергије произведена из обновљивих извора енергије;

10) гориво из биомасе је гасовито, односно чврсто гориво произведено из биомасе;

11) горива из рециклираног угљеника представљају течна и гасовита горива произведена из течног или чврстог отпада необновљивог порекла, који није погодан за рециклажу материјала или од гаса из процеса прераде отпада и издувног/отпадног гаса необновљивог порекла, који су настали као незаобилазне и ненамерне последице производног процеса у индустријским постројењима, у складу са прописима којима се уређује управљање отпадом;

12) демонстрациони пројекат је некомерцијални пројекат из обновљивих извора енергије којим се нека технологија демонстрира као прва те врсте и представља значајну иновацију која у великој мери премашује највиши ниво постојеће технологије коришћења обновљивих извора и има статус иновационог пројекта у смислу закона којим се уређује иновациона делатност;

13) део капацитета електране је део одобрене снаге електране;

14) дозвољени проценат балансног одступања је максимални проценат одступања између стварно произведене количине електричне енергије у односу на планирану количину електричне енергије, коју произвођач електричне енергије из обновљивих извора може да проузрокује без дужности да надокнади трошкове балансног одступања;

15) домаћинство је заједница лица чији чланови заједно станују, заједно се хране и троше остварене приходе, односно самац који самостално живи, самостално се храни и троши остварене приходе;

16) електрана у изградњи је електрана за коју је издата потврда о пријави завршетка изградње темеља од стране надлежног органа или електрана за коју су обезбеђена средства за завршетак изградње електране;

17) заједнички пројекат је врста механизма сарадње између држава који могу да уговоре две или више држава у циљу производње електричне, односно топлотне енергије и који може да укључи приватне произвођаче;

18) заједничка шема подршке је врста механизма сарадње коју две или више држава могу да уговоре у циљу омогућавања њиховог узајамног учешћа у њиховим националним системима подстицаја;

19) ликвидно организовано унутардневно тржиште је организовано унутардневно тржиште електричне енергије на коме учесници на тржишту, а посебно произвођачи електричне енергије из обновљивих извора, имају могућност да по конкурентној цени купују или продају потребне количине електричне енергије како би ефикасно регулисали балансна одступања;

20) обновљиви водоник је водоник који се користи у енергетске сврхе, произведен поступком електролизе коришћењем електричне енергије која је произведена из обновљивих извора енергије;

21) капацитет електране је одобрена снага електране утврђена од стране надлежног оператора система;

22) квоте представљају укупну одобрену снагу електрана у MW или електричну енергију у MWh за које се могу стећи тржишне премије, односно фид-ин тарифе;

23) купац-произвођач је крајњи купац који је на унутрашње инсталације прикључио сопствени објекат за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије, при чему се произведена електрична енергија користи за снабдевање сопствене потрошње, а вишак произведене електричне енергије испоручује у преносни систем, дистрибутивни систем, односно затворени дистрибутивни систем;

24) мало постројење је електрана одобрене снаге мање од 500 kW, односно електрана на ветар чија је одобрена снага мања од 3 MW;

25) напредна биогорива су биогорива произведена из посебних сировина која су прописана подзаконским актом из члана 78. овог закона;

26) нето електрична енергија представља разлику укупне преузете и укупне испоручене електричне енергије купца-произвођача у преносни, дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем у току једног месеца, утврђене у kWh на основу читавања бројила електричне енергије која испуњавају прописане метролошке захтеве;

27) нето мерење је начин обрачуна нето електричне енергије, при коме се вишком испоручене електричне енергије, у току једног месеца, умањује нето количина електричне енергије у току наредног месеца;

28) нето обрачун је начин обрачуна нето електричне енергије, при коме се вредност вишка предате електричне енергије, у току једног месеца обрачунава и наплаћује на основу уговора између купца-произвођача и снабдевача;

29) обновљиви извори енергије су нефосилни извори енергије као што су: водотокови, биомаса, ветар, сунце, обновљиви водоник, биогаз, депонијски гас, гас из погона за прераду канализационих вода, извори геотермалне енергије и други обновљиви извори енергије;

30) обновљива течна и гасовита горива неболошког порекла су течна или гасовита горива из обновљивих извора енергије која се користе у саобраћају, али под условом да нису добијена из биомасе и да нису биогорива;

31) овлашћена уговорна страна је правно лице које закључује уговор о тржишној премији са корисницима тржишне премије, при чему то лице врши само исплату тржишне премије, али не и откуп електричне енергије од корисника тржишне премије;

32) остаци из пољопривреде, рибарства, шумарства и аквакултуре су остаци који су непосредно произведени у оквиру делатности пољопривреде, аквакултуре, рибарства и шумарства и не укључују остатке из повезаних индустрија и остатке прераде;

33) остаци прераде су материје које нису финални производи и не представљају примарни циљ производног поступка, а настали су у поступку који није намерно измењен у циљу њихове производње;

34) отпад је свака материја или предмет који држалац одбације, намерава да га одбаци или је неопходно да га одбаци, при чему се не сматрају отпадом материје или предмети који се намерно промене или контаминирају да би били обухваћени овом дефиницијом;

35) отпадна топлотна енергија је топлотна енергија која нужно настаје као нуспроизвод у индустријским постројењима, постројењима за производњу енергије, сектору услуга, која би без приступа систему за даљинско грејање и хлађење била неискоришћено расута у ваздух или воду;

36) повлашћени произвођач електричне енергије из обновљивих извора енергије (у даљем тексту: повлашћени произвођач) је правно лице или предузетник који производи електричну енергију из обновљивих извора и остварује право на фид-ин тарифу или тржишну премију у складу са овим законом;

37) подстицајне мере су инструменти или механизми подршке производњи енергије из обновљивих извора енергије;

38) пољопривредна биомаса је биомаса произведена у пољопривреди;

39) привремени повлашћени произвођач електричне енергије из обновљивих извора енергије (у даљем тексту: привремени повлашћени произвођач) је правно лице или предузетник који је у поступку аукције стекао право на тржишну премију, односно право на фид-ин тарифу и има друга права и обавезе предвиђене овим законом;

40) произвођач из обновљивих извора енергије је правно лице или предузетник који производи електричну енергију из обновљивих извора и има право на гаранције порекла;

41) референтна тржишна цена је цена електричне енергије на дан-унапред организованом тржишту електричне енергије у Републици Србији;

42) систем подстицаја је скуп подстицајних мера који се односи на одређену технологију производње енергије из обновљивих извора и који се примењује ради достизања националних циљева у погледу коришћења обновљивих извора енергије;

43) складиштење електричне енергије је чување произведене електричне енергије у складишту до тренутка у коме ће бити коришћена;

44) снабдевачи горивом су енергетски субјекти који на тржиште стављају деривате нафте из сопствене производње и увоза;

45) статистички трансфер је врста механизма сарадње између држава којим се количина енергије из обновљивих извора уговорена између две или више држава, статистички преноси из једне државе у другу;

46) топлотна енергија је унутрашња (термичка) енергија вреле воде, топле воде или паре или расхладног флуида, која се користи за загревање или хлађење простора, загревање потрошне топле воде или за потребе технолошких процеса;

47) трошкови интеграције у систем су трошкови интегрисања производње из обновљивих извора енергије и друге дистрибуиране производње електричне енергије у систем за пренос, дистрибутивни и затворени дистрибутивни систем електричне енергије;

48) уговор о откупу електричне енергије из обновљивих извора енергије је уговор на основу кога физичко или правно лице непосредно купује електричну енергију из обновљивих извора од произвођача електричне енергије из обновљивих извора;

49) шумска биомаса је биомаса произведена у шумарству.

Други изрази који се употребљавају у овом закону, а нису дефинисани у ставу 1. овог члана, имају значење дефинисано законом којим се уређује енергетика.

Сви термини у овом закону употребљени у мушком роду подразумевају се и у женском роду и обрнуто.

Врсте електрана које користе обновљиве изворе енергије

Члан 5.

Електранама које користе обновљиве изворе енергије сматрају се:

- 1) хидроелектрана;
- 2) електрана на биомасу;
- 3) електрана на биогаз;
- 4) ветроелектрана;
- 5) соларна електрана;
- 6) геотермална електрана;
- 7) електрана на биоразградиви отпад;
- 8) електрана на депонијски гас;
- 9) електрана на гас из постројења за третман комуналних отпадних вода и

10) електрана која користи друге обновљиве изворе енергије.

Реверзибилна хидроелектрана не сматра се електраном која користи обновљиве изворе енергије.

Забрањује се изградња хидроелектрана у заштићеним подручјима.

Изузетно од става 3. овог члана, Влада може, на предлог министарства надлежног за рударство и енергетику (у даљем тексту: Министарство), уз претходно прибављено мишљење министарства надлежног за заштиту животне средине, дозволити радове и активности, односно пројекте на изградњи хидроелектране на заштићеном подручју, уколико се ради о пројектима од јавног и општег интереса, односно о пројектима од посебног или националног значаја за Републику Србију.

Сматра се да су услови из става 4. овог члана испуњени нарочито у случају ако се изградњом хидроелектране доприноси сигурности рада електроенергетског система, односно обезбеђују нови производни капацитети за производњу електричне енергије из обновљивих извора који су неопходни за остваривање планиране динамике раста производње електричне енергије из обновљивих извора енергије, за достизање националних циљева дефинисаних Интегрисаним националним енергетским и климатским планом или када су нови производни капацитети за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије потребни за остваривање циљева енергетске транзиције или испуњавање међународних обавеза.

Удео енергије из обновљивих извора Републике Србије у бруто финалној потрошњи енергије и саобраћају

Члан 6.

Удео енергије из обновљивих извора енергије у бруто финалној потрошњи енергије и финалној потрошњи енергије у

саобраћају, као и удео обновљивих извора енергије у сектору електричне енергије и сектору топлотне енергије, утврђује се у Интегрисаном националном енергетском и климатском плану, у складу са законом којим се уређује енергетика.

Прорачун удела обновљивих извора енергије и извештавање

Члан 7.

За потребе праћења и извештавања о остваривању удела енергије из обновљивих извора енергије у бруто финалној потрошњи енергије и саобраћају примењују се посебна правила за прорачун удела из обновљивих извора енергије.

Министарство доноси акт из става 1. овог члана који садржи следећа правила:

- 1) начин израчунавања удела енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије;
- 2) прорачун бруто финалне потрошње електричне енергије из обновљивих извора;
- 3) прорачун бруто финалне потрошње енергије из обновљивих извора у сектору топлотне енергије;
- 4) прорачун финалне потрошње енергије из обновљивих извора у саобраћају;
- 5) начин израчунавања електричне енергије произведене из хидроелектрана и ветроелектрана;
- 6) енергетски садржај горива у саобраћају;
- 7) начин израчунавања утицаја биогорива, биотечности и њихових упоредивих фосилних горива на емисију гасова са ефектом стаклене баште;
- 8) начин израчунавања енергије из топлотних пумпи.

Праћење остваривања удела енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије и саобраћају, као и начин извештавања из става 1. овог члана у погледу форме, садржине и рокова извештавања остварује се у складу са законом којим се уређује енергетика.

Стабилност подстицајних мера у области обновљивих извора енергије

Члан 8.

Енергетски субјекти користе подстицајне мере по прописима који су важили у тренутку стицања права на подстицајне мере.

Услови под којима су енергетски субјекти стекли право на подстицајне мере не могу се накнадно мењати на начин којим се умањују или ограничавају њихова стечена права и угрожава економска корист њихових постројења која су предмет подстицаја.

Изузетно од става 2. овог члана, подстицајне мере могу се мењати у складу са објективним критеријумима, под условом да су такви критеријуми утврђени у системима подстицаја који су важиви у тренутку стицања права на подстицајне мере.

II. СИСТЕМИ ПОДСТИЦАЈА ПРОИЗВОДЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА

Врсте система подстицаја

Члан 9.

Подстицаји за производњу електричне енергије из обновљивих извора спроводе се у одређеном подстицајном периоду кроз систем тржишних премија и систем фид-ин тарифа и односе се на цену електричне енергије, преузимање балансне одговорности, право на приоритетан приступ систему и друге подстицаје прописане законом.

Изузетно од става 1. овог члана, произвођачи електричне енергије из обновљивих извора који су ван система подстицаја имају право на преузимање балансне одговорности и право на приоритетан приступ систему у складу са овим законом.

Повлашћени произвођачи имају право само на један систем подстицаја за исту електрану.

Преузимање балансне одговорности

Члан 10.

Гарантовани снабдевач преузима балансну одговорност за произвођаче из обновљивих извора енергије који су у систему тржишне премије или су ван система подстицаја, до успостављања

ликвидног организованог унутардневног тржишта електричне енергије.

Произвођач електричне енергије из обновљивих извора из става 1. овог члана има право да пренесе балансну одговорност на другу балансно одговорну страну у складу са законом којим се уређује област енергетике и правилима о раду тржишта.

Гарантовани снабдевач преузима балансну одговорност и сноси трошкове балансирања за произвођаче електричне енергије из обновљивих извора који су у систему фид-ин тарифе, до истека подстицајног периода.

У случају да остварена производња произвођача електричне енергије из обновљивих извора из става 1. овог члана, одступа више од дозвољеног процента балансног одступања у обрачунском периоду, произвођачи носе трошкове балансирања плаћањем фиксне накнаде за сваки kWh одступања њихове остварене производње од плана који пријаве гарантованом снабдевачу.

Гарантовани снабдевач и произвођач електричне енергије из обновљивих извора из става 1. овог члана, закључују уговор о преузимању балансне одговорности у складу са законом којим се уређује области енергетике, овим законом и подзаконским актом из става 11. овог члана.

Агенција за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција), дужна је да прати развој организованог унутардневног тржишта електричне енергије и да објави до краја фебруара текуће године извештај да ли је успостављено ликвидно организовано унутардневно тржиште.

Агенција утврђује ликвидност организованог унутардневног тржишта на основу испуњености критеријума који се односе на:

- 1) релативни однос обима трговања на организованом унутардневно тржишту и укупне потрошње електричне енергије у Републици Србији;
- 2) обим трговања на организованом унутардневно тржишту;
- 3) разлику између највише цене које су купци били спремни да плате и најниже цене коју су продавци били спремни да прихвате у одређеном периоду трговања на организованом унутардневно тржишту;
- 4) концентрацију организованог унутардневног тржишта;
- 5) друге критеријуме утврђене подзаконским актима донетим на основу става 11. овог члана.

Ако Агенција утврди да су испуњени критеријуми из става 7. овог члана, Агенција врши процену одрживости услова који су довели до испуњености критеријума:

- 1) процењујући развој ликвидности организованог унутардневног тржишта током одговарајућег претходног периода;
- 2) утврђујући да ли је ниво ликвидности био стабилан или се повећавао током одговарајућег претходног периода и
- 3) процењујући да ли је ликвидност организованог унутардневног тржишта довољно отпорна на промене или неубичајене тржишне околности који могу битно утицати на ликвидност, и то путем анализе да ли су упоредиве промене или сличне тржишне околности утицале на ликвидност организованог унутардневног тржишта током одговарајућег претходног периода или на неки други одговарајући начин дефинисан у подзаконским актима донетим на основу овог закона.

Оператор организованог тржишта електричне енергије је дужан да Агенцији доставља податке који су неопходни за израду извештаја из става 6. овог члана.

Од дана објављивања извештаја Агенције из става 6. овог члана, да је успостављено ликвидно организовано унутардневно тржиште електричне енергије, произвођачи електричне енергије из обновљивих извора су дужни да уреде своју балансну одговорност у складу са законом којим се уређује енергетика и правила о раду тржишта електричне енергије у року од пет месеци од дана успостављања организованог унутардневног тржишта у Републици Србији.

Влада ближе уређује дозвољени проценат балансног одступања, начин одређивања и исплате фиксне накнаде балансно одговорној страни за балансно одступање ван дозвољеног процента балансног одступања, модел уговора о преузимању балансне одговорности, права и обавезе произвођача електричне енергије из обновљивих извора и балансно одговорне стране, обрачунски период, као и критеријуме за утврђивање ликвидности унутардневног тржишта.

Право на приоритетан приступ преносном, дистрибутивном односно затвореном дистрибутивном систему

Члан 11.

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да приоритетно преузима електричну енергију произведену из обновљивих извора, без обзира да ли је у систему подстицаја, осим у случају када је угрожена сигурност рада преносног, односно дистрибутивног система.

Ако оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система, услед угрожене сигурности рада преносног, дистрибутивног односно затвореног дистрибутивног система у знатној мери ограничи приступ систему произвођачима из обновљивих извора, дужан је да обавести Агенцију о предузетим мерама, као и о мерама које је потребно предузети да би се спречила евентуална будућа ограничења.

Електране које су предмет подстицаја

Члан 12.

Подстицајне мере могу да се стекну за следеће врсте електрана које користе обновљиве изворе енергије:

- 1) хидроелектрану одобрене снаге до 30 MW;
- 2) хидроелектрану на постојећој инфраструктури одобрене снаге до 30 MW;
- 3) електрану на биомасу;
- 4) електрану на биогаз;
- 5) ветроелектрану;
- 6) соларну електрану;
- 7) геотермалну електрану;
- 8) електрану на биоразградиви отпад;
- 9) електрану на депонијски гас;
- 10) електрану на гас из постројења за третман комуналних отпадних вода и

11) електрану која користи друге обновљиве изворе енергије.

Електрана из става 1. овог члана мора бити новоизграђена или реконструисана.

Подстицајне мере могу да се стекну за цео капацитет или део капацитета електране из става 1. овог члана.

Реконструисана електрана из става 2. овог члана је електрана која производи електричну енергију из обновљивих извора, у којој је извршена потпуна или делимична замена инсталација или опреме у сврху обнове постојећег капацитета или повећања ефикасности капацитета или повећања капацитета постројења, при чему реконструкција може да буде са или без промене врсте електране у складу са законом којим се уређује изградња објеката.

Електрана у изградњи не може бити предмет подстицаја.

Обавештавање јавности о систему подстицаја и процена ефикасности система

Члан 13.

Министарство објављује за период од три године план система подстицаја који се примењује, оквирни временски план одржавања аукција, учесталост аукција, очекиване нове капацитете из обновљивих извора енергије који ће бити у систему подстицаја, укупна подстицајна средства која ће се расподелити повлашћеним произвођачима који остваре право на подстицаје у наредном периоду од три године, као и врсте технологије које ће бити подржане у систему подстицаја, уколико су познате.

План система подстицаја из става 1. овог члана, Министарство објављује до краја фебруара једном у три године, и ажурира план система подстицаја, сваке године до краја фебруара у случају промене података из става 1. овог члана.

Агенција једном у пет година доноси процену ефекта система подстицаја на тржиште електричне енергије, крајње купце, као и на инвестиције у сектору електроенергетике, уколико су познате, узимајући у обзир и утицај могућих измена система подстицаја.

III. СИСТЕМ ТРЖИШНЕ ПРЕМИЈЕ

Појам

Члан 14.

Тржишна премија је врста оперативне државне помоћи која представља додатак на тржишну цену електричне енергије коју

корисници тржишне премије испоруче на тржиште и која се одређује у евроцентима по kWh у поступку аукција.

Корисници тржишне премије продају електричну енергију из става 1. овог члана на тржишту електричне енергије.

Тржишна премија може да се стекне за цео или део капацитета електране.

Тржишна премија се исплаћује на месечном нивоу за електричну енергију коју електрана испоручи у електроенергетски систем.

У случају да се право на тржишну премију стекне за део капацитета електране, електрична енергија за коју се исплаћује тржишна премија добија се тако што се проценат капацитета електране који је ушао у квоту, множи са електричном енергијом испорученом у електроенергетски систем у току обрачуноског периода.

Ако се тржишна премија одређује у зависности од референтне тржишне цене, а тржишна цена електричне енергије која је основ за израчунавање референтне тржишне цене је негативна, тржишна премија се не исплаћује за период негативне тржишне цене електричне енергије.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује врсту, начин и услове стицања, остваривања и престанак права на тржишну премију, као и начин одређивања референтне тржишне цене.

Методологија за одређивање тржишне премије

Члан 15.

За потребе аукција, Агенција одређује максималну тржишну премију или максималну откупну цену за електричну енергију по kWh.

За реконструисане електране, Агенција одређује посебну максималну тржишну премију или максималну откупну цену за електричну енергију по kWh.

Методологију за одређивање максималне тржишне премије или висине максималне откупне цене прописује Агенција.

На основу методологије из става 3. овог члана, Агенција најкасније до краја децембра текуће године за наредну годину у којој су планиране аукције, објављује на својој интернет страници максималне тржишне премије, односно максималне откупне цене за сваку врсту и подврсту електране за коју су прописане квоте, а за потребе спровођења аукција.

Методологија из става 3. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Аукције

Члан 16.

Право на тржишну премију стиче се у поступку аукција.

Аукција се може организовати јединствено за две или више врста електрана из члана 12. овог закона или одвојено по посебним врстама електрана.

Спровођење аукција према посебним врстама електрана сматра се да је у складу са правилима државне помоћи ако је испуњен један или више услова у погледу:

1) дугорочног потенцијала одређене нове и иновативне технологије;

2) остваривања потребе за диверсификацијом обновљивих извора енергије;

3) ограничења мреже и стабилности система и

4) трошкова интегрисања у систем.

Због ограничења мреже и стабилности система, аукције се могу спровести за посебна географска подручја за једну или више врста електрана.

Давалац државне помоћи која се додељује у складу са овим законом дужан је да образложи надлежном органу за контролу државне помоћи да ли су испуњени услови из става 3. овог члана у случају спровођења аукција по посебним врстама електрана.

Министарство спроводи аукције на основу расположивих квота које прописује Влада.

У складу са законом, важећим планским документима у области енергетике, преузетим међународним обавезама, односно расположивим подацима о постојећим капацитетима, планираним потребама и другим подацима значајним за одређивање квота, Влада прописује квоте, при чему може да се подели свака врста

електране из члана 12. овог закона на подврсте према величини електране или другом критеријуму и да за сваку подврсту прописе посебне квоте, као и посебне квоте за реконструисане електране.

Покретање поступка аукција

Члан 17.

Министарство објављује на својој веб платформи, односно интернет страници почетак планиране аукције најмање 45 дана унапред.

Поступак се покреће и спроводи на основу јавног позива.

Јавни позив нарочито садржи следеће:

1) ко има право да поднесе пријаву за учествовање на аукцији;

2) расположиве квоте по врсти и одобреној снази електране;

3) максималну висину тржишне премије, односно висину максималне откупне цене;

4) начин и форму пријављивања на аукцији;

5) списак докумената која се достављају уз пријаву за учествовање на аукцији;

6) услове за квалификацију и надметање на аукцији у складу са овим законом и подзаконским актом донетим на основу овог закона;

7) рокове у поступку аукције;

8) податак о финансијском инструменту обезбеђења за озбиљност понуде који се доставља у поступку аукција;

9) рок за реализацију пројекта и

10) податке о правним лековима у поступку аукције.

Министарство расписује јавни позив на основу овог закона и подзаконских аката донетих на основу овог закона.

Министарство је дужно да на веб платформи, односно интернет страници објави образце које учесници аукције достављају у вези са јавним позивом у поступку аукција, као и информације о одржаним аукцијама, укључујући и степен реализације пројеката из аукција.

До доношења одлуке о најбољим понудама, поступак спроводи комисија коју решењем образује министар надлежан за послове енергетике (у даљем тексту: Комисија).

О предузетим радњама у спровођењу поступка, Комисија сачињава извештај.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује друге елементе које мора да садржи јавни позив, услове, рок и начин пријављивања на аукцији, доказе о испуњености услова из јавног позива, као и услове за образовање Комисије.

Поступак аукција

Члан 18.

Покретање поступка аукције, достављање и размена докумената, обавештавање, објављивање и форма одлука, спроводи се у складу са подзаконским актом донетим у складу са овим законом, у електронској или у папирној форми која се одређује јавним позивом.

Достављање управних аката у поступку аукција врши се јавним достављањем кроз објављивање писмена на интернет страници и огласној табли Министарства.

Поступак аукција састоји се од три фазе: квалификација, надметања и одабира најбољих понуда.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује покретање поступка аукције, достављање и размену докумената, обавештавање, садржину и форму понуде, начин заштите садржине понуде до њеног отварања, време отварања понуда, објављивање и форму одлука.

Квалификације

Члан 19.

Квалификација је елиминациона фаза поступка аукције у којој се врши одабир пријављених учесника на основу испуњености следећих услова:

1) врсте и одобрене снаге електране;

2) планског основа за изградњу прикључка електране на електроенергетски систем;

3) ако је учесник на аукцији прибавио:

(1) правноснажну енергетску дозволу за електрану,

(2) локацијске услове,

(3) финансијски инструмент обезбеђења за озбиљност понуде.

Влада може прописати и друге услове за квалификације акто из става 4. овог члана.

Финансијски инструмент обезбеђења из става 1. тачка 3) подтачка (3) овог члана доставља се у форми новчаног депозита у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате, који се уплаћује на подрачун посебних депозита Министарства, у складу са прописима којима се уређује буџетски систем или у форми банкарске гаранције која је безусловна, неопозива, платива на први позив и без права на приговор, у износу који одређује Министарство у јавном позиву.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује услове за пријаву у фази квалификације, садржину и висину финансијског инструмента обезбеђења за озбиљност понуде, модел банкарске гаранције, услове и начин наплате финансијског инструмента обезбеђења за озбиљност понуде.

Надметање

Члан 20.

Надметање је фаза поступка аукције у којој се учесници коју су одабрани у фази квалификације својим понудама надмећу према критеријуму која понуда нуди нижу тржишну премију у односу на максималну тржишну премију, односно нижу висину откупне цене у односу на максималну откупну цену.

Понуде које премашују максималну тржишну премију, односно максималну откупну цену не разматрају се.

Ранг листа и попуњавање квоте

Члан 21.

Учесници се после фазе квалификација и надметања, у зависности од понуде које су дали, рангирају од најнижег до највишег износа тржишне премије, односно откупне цене и по том редоследу попуњавају квоту.

Понуда из става 1. овог члана може да се односи на цео капацитет или део капацитета електране.

Када збир капацитета свих електрана за рангиране понуде из става 1. овог члана достигне ниво прописане квоте, квота је попуњена.

У случају да за расположиву квоту конкуришу два или више учесника у поступку аукције са истом тржишном премијом, односно истом откупном ценом, преостала квота се расподељује на те учеснике пропорционално понуђеном капацитету електране.

На основу правила прописаних у ст. 1–4. овог члана, Комисија саставља ранг листу коју заједно са извештајем о спроведеном поступку доставља Министарству.

Одабир најбољих понуда и правна заштита

Члан 22.

На основу ранг листе и извештаја о спроведеном поступку које сачињава Комисија, Министарство доноси решење о додељивању права на тржишну премију, односно решење о одбијању права на тржишну премију учесницима у поступку аукције.

Решење из става 1. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Учесник аукције може да покрене управни спор само против решења којим је одлучено о његовом праву.

Право учесника аукције којима је додељено право на тржишну премију у поступку аукције остаће непромењено и на снази без обзира на исход управног спора који покрене други учесник аукције против свог решења.

Министарство ће доделити право на одговарајућу тржишну премију изван квоте аукције, уколико исход правноснажног решеног управног спора буде такав да учеснику на аукцији припада право на тржишну премију.

Статус привременог повлашћеног произвођача електричне енергије

Члан 23.

Учесници у поступку аукције чије су понуде на аукцијама обухваћене решењем из члана 22. овог закона, стижу статус привременог повлашћеног произвођача електричне енергије даном коначности тог решења.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да у року од 30 дана од дана стицања тог статуса Министарству достави финансијски инструмент обезбеђења.

Финансијски инструмент обезбеђења из става 2. овог члана доставља се у форми новчаног депозита у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате, који се уплаћује на подрачун посебних депозита Министарства, у складу са прописима којима се уређује буџетски систем или у форми банкарске гаранције која је безусловна, неопозива, платива на први позив и без права на приговор, којом се обезбеђује да ће, у року који је прописан овим законом, прибавити грађевинску дозволу и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину и да ће стећи статус повлашћеног произвођача електричне енергије у року трајања статуса привременог повлашћеног произвођача.

Ако привремени повлашћени произвођач у року из става 2. овог члана не достави финансијски инструмент обезбеђења, Министарство доноси решење о укидању права на тржишну премију, а привремени повлашћени произвођач губи тај статус, при чему део квоте коју је резервисао остаје нерасподељен.

У случају из става 4. овог члана, нерасподељена квота се може расподелити на следећој аукцији.

Решење из става 4. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује услове за пријаву у фази квалификације, садржину и висину финансијског инструмента обезбеђења из става 3. овог члана, модел банкарске гаранције, услове и начин наплате финансијског инструмента обезбеђења из става 3. овог члана, поступак преноса и престанка статуса привременог повлашћеног произвођача.

Уговор о тржишној премији

Члан 24.

Привремени повлашћени произвођач који је доставио финансијски инструмент обезбеђења из члана 23. овог закона закључује уговор о тржишној премији са овлашћеном уговорном страном.

Гарантовани снабдевач обављаће права и дужности овлашћене уговорне стране.

Влада може да именује и друго лице да обавља права и дужности овлашћене уговорне стране, а које има одговарајућу економску снагу и финансијске капацитете, као и неопходну стручност и ресурсе за обављање ове улоге.

Уговор о тржишној премији нарочито садржи податке о уговорним странама и њихова права и обавезе, предмет уговора, висину и податке о тржишној премији, могућим плаћањима овлашћеној уговорној страни уколико референтна тржишна цена прелази унапред одређену висину, врсту и капацитет електране, подстицајни период и рок закључења уговора, разлоге за раскид уговора, начин решавања спорова и друге елементе битне за садржину и сврху уговора у складу са овим законом.

Тржишна премија се у уговору о тржишној премији одређује у складу са понудом привременог повлашћеног произвођача за капацитет, односно део капацитета електране који је ушао у квоту у поступку аукција у складу са подзаконским актом из члана 14. овог закона.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује модел уговора о тржишној премији.

Обавезе овлашћене уговорне стране

Члан 25.

Овлашћена уговорна страна је дужна да:

- 1) на захтев привременог повлашћеног произвођача закључи уговор о премији и у року од 30 дана од дана подношења захтева;
- 2) води посебан рачун за трансакције везане за подстицајне мере у складу са овим законом;
- 3) води регистар уговора о премији и објављује их на својој интернет страници и испуњава друге обавезе утврђене овим законом и прописима донетим на основу њега.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује обавезе овлашћене уговорне стране.

Трајање и продужење статуса привременог повлашћеног произвођача

Члан 26.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да прибави грађевинску дозволу и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину у року од две године од дана стицања статуса привременог повлашћеног произвођача.

Ако привремени повлашћени произвођач не прибави грађевинску дозволу и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја у року из става 1. овог члана, Министарство укида статус привременог повлашћеног произвођачу.

Ако привремени повлашћени произвођач прибави грађевинску дозволу у року од две године од дана стицања тог статуса, статус привременог повлашћеног произвођача продужава се за три године на захтев привременог повлашћеног произвођача.

Изузетно од става 3. овог члана, ако је привремени повлашћени произвођач пре стицања тог статуса прибавио грађевинску дозволу, статус привременог повлашћеног произвођача траје три године.

У случају из ст. 3. и 4. овог члана, статус привременог повлашћеног произвођача може се продужити, на захтев привременог повлашћеног произвођача за годину дана, под условом да је електрана изграђена у конструктивном смислу.

У случају више силе, статус привременог повлашћеног произвођача може се продужити за годину дана, ради спречавања или ублажавања штетног дејства, односно отклањања штетних последица више силе.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да поднесе образложени захтев за продужење статуса привременог повлашћеног произвођача најкасније 30 дана пре истека статуса привременог повлашћеног произвођача, а у случају више силе из става 1. овог члана, најкасније 30 дана од дана наступања више силе.

Министарство у року од десет дана од дана подношења захтева из става 7. овог члана, решењем одлучује о том захтеву.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује услове и начин продужења статуса привременог повлашћеног произвођача и решавање по захтеву за продужење статуса привременог произвођача у случају више силе.

Обавезе привременог повлашћеног произвођача

Члан 27.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да:

1) у року две године од дана стицања тог статуса прибави правноснажну грађевинску дозволу за електрану и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину, осим уколико пре стицања тог статуса није прибавио грађевинску дозволу за електрану и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину;

2) не повећа одобрену снагу електране за коју је стечен статус привременог повлашћеног произвођача у току трајања статуса привременог повлашћеног произвођача;

3) одржава финансијски инструмент обезбеђења;

4) закључи уговор о премији и

5) обавести Министарство, ако се промене подаци о чињеницама на основу којих је стечен статус привременог повлашћеног произвођача, о насталим променама у року од 15 дана од дана настања промене.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да поред обавеза из става 1. овог члана испуњава и обавезе из члана 30. овог закона у току пробног рада прописаног законом којим се уређује изградња објеката.

У случају из става 1. тачка 5) овог става, ако настале промене не утичу на испуњење услова на основу којих је решење издато, Министарство врши измену решења у складу са новим подацима.

После измене решења из става 3. овог члана, привремени повлашћени произвођач и овлашћена уговорна страна, су дужни да усагласе уговор о тржишној премији са извршеном изменом решења.

У случају ако привремени повлашћени произвођач у складу са ставом 1. тачка 2) овог члана смањи одобрену снагу електране

не мења се финансијски инструмент обезбеђења из члана 23. став 3. овог закона.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује обавезе привременог повлашћеног произвођача.

Укидање статуса привременог повлашћеног произвођача

Члан 28.

Статус привременог повлашћеног произвођача се укида ако:

1) је решење о стицању статуса привременог повлашћеног произвођача из обновљивих извора донето на основу неистинитих података;

2) престане да испуњава услове за стицање статуса привременог повлашћеног произвођача утврђене овим законом или условима које Министарство одреди за сваки појединачни поступак аукције;

3) не испуњава обавезе утврђене законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона;

4) су акти на основу којих је стекао статус привременог повлашћеног произвођача правноснажно укинута, поништени или стављени ван снаге;

5) не одржава финансијско средство обезбеђења за време трајања статуса привременог повлашћеног произвођача и

6) не испуњава обавезе из члана 30. овог закона у току пробног рада.

Министарство, по сазнању за околности које указују на чињенице на основу којих се укида статус привременог повлашћеног произвођача, без одлагања о томе обавештава надлежног инспектора.

По добијању акта надлежног инспектора којим се утврђују чињенице из става 1. овог члана, Министарство доноси решење о укидању статуса привременог повлашћеног произвођача у року од пет дана.

Решење из става 3. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

У случају укидања решења из става 3. овог члана, привременом повлашћеном произвођачу од дана коначности тог решења престаје статус привременог повлашћеног произвођача и право на подстицајне мере.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује начин укидања статуса привременог повлашћеног произвођача.

Статус повлашћеног произвођача

Члан 29.

Привремени повлашћени произвођач стиче статус повлашћеног произвођача електричне енергије за цео капацитет или део капацитета електране ако је:

1) стекао лиценцу за обављање енергетске делатности производње електричне енергије у складу са законом којим се уређује енергетика, а која обухвата електрану за коју је стекао статус привременог повлашћеног произвођача, осим уколико у складу са законом којим се уређује енергетика није дужан да има лиценцу;

2) електрана из тачке 1. овог става трајно прикључена на преносни, дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем, електричне енергије са одобреном снагом за коју је електрана стекла статус привременог повлашћеног произвођача у складу са законом којим се уређује енергетика;

3) за електрану из тачке 1. овог става обезбеђено посебно мерење одвојено од мерења у другим технолошким процесима;

(1) предате електричне енергије у преносни систем, дистрибутивни систем, односно затворени дистрибутивни систем електричне енергије,

(2) преузете електричне енергије из преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система, за потребе технолошког процеса рада електране,

(3) предате топлотне енергије у систем,

(4) преузете, односно произведене топлотне енергије за потребе технолошког процеса електране и припрему енергента,

4) електрана из тачке 1. овог члана новоизграђена, односно реконструисана;

5) добио употребну дозволу у складу са законом којим се уређује изградња објеката за електрану за коју је стекао статус привременог повлашћеног произвођача;

6) закључен уговор о тржишној премији у складу са овим законом и подзаконским актима донетим на основу њега;

7) за електрану из тачке 1. овог члана издата водна дозвола у складу са законом којим је уређена област водопривреде, у случају да је предмет захтева хидроелектрана;

8) прибавио интегрисану дозволу, односно дозволу за управљањем отпадом или други акт у складу прописима којима се уређује област управљања отпадом и употреба отпада за производњу енергије, у случају да је предмет захтева електрана на биоразградиви отпад;

9) за електрану из тачке 1. овог члана издат акт инспектора за заштиту животне средине да су испуњени услови заштите природе, услови и мере заштите животне средине који су прописани студијом о процени утицаја, као и услови из дозволе за управљање отпадом и интегрисане дозволе за рад електране и обављање активности, у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине.

Министарство решењем одлучује о захтеву за стицање статуса повлашћеног произвођача у управном поступку у року од 15 дана од дана подношења захтева.

Решење из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује начин стицања, преноса и престанка статуса повлашћеног произвођача.

Обавезе повлашћеног произвођача

Члан 30.

Повлашћени произвођач дужан је да:

1) у процесу производње електричне енергије користи обновљиве изворе;

2) поштује све прописе у области животне средине;

3) поштује све прописе у области водопривреде у случају хидроелектране;

4) користи реактивну енергију у складу са законом којим се уређује област енергетике, правилима о раду преносног, дистрибутивног односно затвореног дистрибутивног система;

5) електрана у току рада не прелази вредност одобрене снаге коју је утврдио надлежни оператор система;

6) оператору преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система ставља на располагање податке потребне за рад система у складу са правилима о раду преносног система, правилима о раду дистрибутивног система, односно затвореног дистрибутивног система односно правилима о раду тржишта електричне енергије;

7) води евиденцију о утрошеним енергентима, осим у случају хидроелектрана, ветроелектрана и соларних електрана;

8) доставља планове рада балансно одговорној страни у складу са законом;

9) уклони електрану након истека животног века електране и спроведе санацију земљишта у прописаном року;

10) уплаћује на месечном нивоу износе депозита који се уплаћује на подрачун посебних депозита Министарства, у складу са прописима којима се уређује буџетски систем, на име трошкова уклањања електране након истека животног века електране и санације земљишта на којој се налазила електрана за коју је прибављен статус повлашћеног произвођача;

11) не мења одобрену снагу електране;

12) да обавести Министарство ако се промене подаци о чињеницама на основу којих је стечен статус повлашћеног произвођача о насталим променама у року од 15 дана од дана настанка промене;

13) испуњава и друге обавезе прописане законом којим се уређује област енергетике, овим законом и актима донетим на основу овог закона.

У случају из става 1. тачке 12) овог члана, ако настале промене не утичу на испуњеност услова на основу којих је решење издато, Министарство врши измену решења у складу са новим подацима.

У случају става 1. тачка 9) овог члана, Министарство враћа повлашћеном произвођачу преостали износ депозита након спроведеног уклањања електране и санације земљишта на којој се налазила електрана за коју је прибављен статус повлашћеног произвођача.

Уколико повлашћени произвођач не изврши уклањање електране и санацију земљишта на којој се налази електрана у прописаном року, Министарство уклања електрану и спроводи санацију земљишта преко другог лица, о трошку повлашћеног произвођача, а користећи средства из новчаног депозита из става 1. тачка 10) овог члана.

После измене решења из става 2. овог члана, повлашћени произвођач и овлашћена уговорна страна, су дужни да усагласе уговор о тржишној премији са извршеном изменом решења.

Ако повлашћени произвођач у одређеном периоду производи супротно условима из става 1. тач. 4) и 5) овог члана, нема право на тржишну премију за тај период.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује обавезе повлашћеног произвођача, висину новчаног депозита на име трошкова уклањања електране након истека животног века електране и санације земљишта на којој се налазила електрана, рок и поступак за уклањање електране и санацију земљишта.

Укидање статуса повлашћеног произвођача

Члан 31.

Статус повлашћеног произвођача се укида ако:

1) је решење о стицању статуса повлашћеног произвођача електричне енергије донето на основу неистинитих података;

2) престане да испуњава услове за стицање статуса повлашћеног произвођача утврђене овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона;

3) не испуњава обавезе утврђене овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона;

4) производи електричну енергију супротно прописима којим се уређује област енергетике;

5) су акти на основу којих је стекао статус повлашћеног произвођача правноснажно укинута, поништени или стављени ван снаге.

Министарство, по сазнању за околности које указују на чињенице на основу којих се укида статус повлашћеног произвођача, без одлагања о томе обавештава надлежног инспектора.

По добијању акта надлежног инспектора којим се утврђују чињенице из става 1. овог члана, Министарство доноси решење о укидању статуса повлашћеног произвођача у року од пет дана.

Решење из става 3. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

У случају доношења решења из става 3. овог члана, повлашћеном произвођачу од дана коначности тог решења престаје статус повлашћеног произвођача и право на подстицајне мере.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује начин укидања статуса повлашћеног произвођача.

Подстицајни период

Члан 32.

Подстицајни период је одређени временски период у коме се повлашћеном произвођачу исплаћује тржишна премија.

Подстицајни период траје 15 година од дана прве исплате тржишне премије.

IV. СИСТЕМ ФИД-ИН ТАРИФА

Појам

Члан 33.

Фид-ин тарифа је врста оперативне државне помоћи која се додељује у облику подстицајне откупне цене која се гарантује по kWh за испоручену електричну енергију у електроенергетски систем у току подстицајног периода.

Фид-ин тарифа може се стећи само за мала постројења и демонстрационе пројекте, у складу са овим законом и подзаконским актима донетим у складу са овим законом.

Фид-ин тарифа обрачунава се и исплаћује на месечном нивоу. Фид-ин тарифа може да се стекне за цео или део капацитета електране.

Министарство врши доделу права на фид-ин тарифу у поступку аукција на основу расположивих квота које прописује Влада.

У случају да се право на фид-ин тарифу стекне за део капацитета електране, електрична енергија за коју се исплаћује фид-ин

тарифа добија се тако што се проценат капацитета електране који је ушао у квоту, множи са електричном енергијом испорученом у електроенергетски систем у току обрачуноског периода.

Када прописује квоте, Влада може да подели сваку врсту електране из члана 12. овог закона, као и демонстрационе пројекте на подврсте према величини електране или другом критеријуму и да за сваку подврсту електрана пропише посебне квоте, као и посебне квоте за реконструисане електране.

Влада доноси акт из става 5. овог члана у складу са законом, важећим планским документима у области енергетике, преузетим међународним обавезама, односно и расположивим подацима о постојећим капацитетима, планираним потребама и другим подацима значајним за одређивање квота.

Влада, на предлог Министарства, ближе одређује услове под којим мала постројења и демонстрациони пројекти могу стећи фид-ин тарифу, као и начин стицања статуса повлашћеног произвођача за мала постројења и демонстрационе пројекте.

Методологија за одређивање фид-ин тарифа

Члан 34.

У случају доделе фид-ин тарифа у поступку аукција, унапред се одређује максимална фид-ин тарифа, чију висину учесници аукција не могу својим понудама да премаше на аукцији.

За реконструисане електране, Агенција одређује посебну максималну фид-ин тарифу за електричну енергију по kWh.

Методологију за одређивање максималне фид-ин тарифе из става 1. овог члана, прописује Агенција.

На основу методологије из става 3. овог члана, Агенција најкасније до краја децембра текуће године за наредну годину у којој су планиране аукције, објављује на интернет страници максималне фид-ин тарифе за сваку врсту и подврсту електране за коју су прописане квоте, а за потребе спровођења аукција.

Методологија из става 3. овог члана објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Начин доделе фид-ин тарифа

Члан 35.

Фид-ин тарифа додељује се сходно применом правила поступка аукција из чл. 16–22. овог закона.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује начин, услове и поступак стицања, остваривање и престанак права на фид-ин тарифу.

Статус привременог повлашћеног произвођача

Члан 36.

Учесници у поступку аукције чије су понуде на аукцијама обухваћене решењем о додељивању права на фид-ин тарифе, стичу статус привременог повлашћеног произвођача електричне енергије даном доношења тог решења.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да у року од 30 дана од дана стицања тог статуса Министарству достави финансијски инструмент обезбеђења.

Финансијски инструмент обезбеђења из става 2. овог члана доставља се у форми новчаног депозита у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате, који се уплаћује на подрачун посебних депозита Министарства, у складу са прописима којима се уређује буџетски систем или у форми банкарске гаранције која је безусловна, неопозива, платива на први позив и без права на приговор, којом се обезбеђује да ће, у року који је прописан овим законом, прибавити грађевинску дозволу и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину, да ће стећи статус повлашћеног произвођача електричне енергије у року трајања статуса привременог повлашћеног произвођача.

У случају демонстрационог пројекта или малог постројења одобрене снаге мање од 100 kW, не доставља се финансијски инструмент обезбеђења из става 2. овог члана.

Ако привремени повлашћени произвођач у року из става 2. овог члана не достави финансијски инструмент обезбеђења, Министарство доноси решење о укидању права на тржишну премију, а привремени повлашћени произвођач губи тај статус, при чему део квоте коју је резервисао остаје нерасподељен.

У случају из става 5. овог члана, нерасподељена квота се може расподелити на следећој аукцији.

Министарство у случају из става 5. овог члана доноси решење о укидању права на фид-ин тарифу, а привремени повлашћени произвођач губи тај статус.

Решење из става 5. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује услове за пријаву у фази квалификације, садржину и висину финансијског инструмента обезбеђења из става 3. овог члана, модел банкарске гаранције, услове и начин наплате финансијског инструмента обезбеђења из става 3. овог члана, поступак преноса и престанка статуса привременог повлашћеног произвођача.

Уговор о фид-ин тарифи

Члан 37.

Привремени повлашћени произвођачи остварују право на фид-ин тарифе, подстицајни период и преузимање балансне одговорности закључењем уговора о фид-ин тарифи са гарантованим снабдевачем.

Уговор о фид-ин тарифи из става 1. овог члана нарочито садржи: податке о уговорним странама и њихова права и обавезе, предмет уговора, врсту и одобрену снагу електране повлашћеног произвођача, место примопредаје енергије у систем, место и начин мерења, цену електричне енергије и начин и услове промене цене, начин и динамику обрачунавања, фактурисања и плаћања, камату у случају неблаговременог плаћања, инструменте обезбеђења плаћања, обавезе гарантованог снабдевача у погледу преузимања балансне одговорности и повлашћеног произвођача у погледу планирања рада електране, услове у периоду пробног рада када уговор закључује привремени повлашћени произвођач, подстицајни период и рок закључења уговора, разлоге за раскид уговора, начин решавања спорова и друге елементе битне за садржину и сврху уговора у складу са овим законом.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује модел уговора о фид-ин тарифи.

Обавезе гарантованог снабдевача

Члан 38.

Гарантовани снабдевач је дужан да:

- 1) закључи уговор фид-ин тарифи у складу са овим законом;
- 2) презуима права и обавезе претходног гарантованог снабдевача у року, на начин и под условима утврђеним јавним тендером у складу са законом којим се уређује енергетика;
- 3) води регистар уговора о откупу електричне енергије, уговора о фид-ин тарифи и објављује их на својој интернет страници;
- 4) преузме балансну одговорност у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега;
- 5) доставља Министарству податке потребне за утврђивање накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије у складу са подзаконским актима донетим на основу овог закона;
- 6) води посебан рачун за трансакције везане за подстицајне мере у складу са овим законом;
- 7) сваке године објави кориговане подстицајне откупне цене за уговоре о откупу електричне енергије и
- 8) испуњава друге обавезе утврђене овим законом.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује обавезе гарантованог снабдевача.

Трајање и продужење статуса привременог повлашћеног произвођача

Члан 39.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да прибави грађевинску дозволу и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину, у року од две године од дана стицања статуса привременог повлашћеног произвођача.

Ако привремени повлашћени произвођач не прибави грађевинску дозволу и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину

у року из става 1. овог члана, Министарство укида статус привременог повлашћеног произвођача.

Ако привремени повлашћени произвођач прибави грађевинску дозволу и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину у року од две године од дана стицања тог статуса, статус привременог повлашћеног произвођача продужава се за три године на захтев привременог повлашћеног произвођача.

Изузетно од става 3. овог члана, ако је привремени повлашћени произвођач пре стицања тог статуса прибавио грађевинску дозволу, статус привременог повлашћеног произвођача траје три године.

У случају из ст. 3. и 4. овог члана, статус привременог повлашћеног произвођача може се продужити, на захтев привременог повлашћеног произвођача за једну годину, под условом да је електрана изграђена у конструктивном смислу.

У случају више силе, статус привременог повлашћеног произвођача може се продужити за једну годину, ради спречавања или ублажавања штетног дејства, односно отклањања штетних последица више силе.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да поднесе образложени захтев за продужење статуса привременог повлашћеног произвођача најкасније 30 дана пре истека статуса привременог повлашћеног произвођача, а у случају више силе из става 1. овог члана, најкасније 30 дана од дана наступања више силе.

Министарство у року од десет дана од дана подношења захтева из става 7. овог члана, решењем одлучује о том захтеву.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује услове и начин продужења статуса привременог повлашћеног произвођача и начин одлучивања по захтеву за продужење статуса привременог произвођача у случају више силе.

Обавезе привременог повлашћеног произвођача

Члан 40.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да:

1) у року од две године од дана стицања тог статуса прибави правноснажну грађевинску дозволу за електрану и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину, осим уколико пре стицања тог статуса није прибавио грађевинску дозволу за електрану и сагласност на студију о процени утицаја, односно одлуку да није потребна процена утицаја на животну средину;

2) не повећа одобрену снагу електране за коју је стечен статус привременог повлашћеног произвођача у току трајања статуса привременог повлашћеног произвођача;

3) одржава финансијски инструмент обезбеђења;

4) закључи уговор о фид-ин тарифи;

5) обавести Министарство ако се промене подаци о чињеницама на основу којих је стечен статус привременог повлашћеног произвођача, о насталим променама у року од 15 дана од дана станка промене.

Привремени повлашћени произвођач је дужан да поред обавеза из става 1. овог члана испуњава и обавезе из члана 43. овог закона у току пробног рада прописаног законом којим је уређена изградња објеката.

У случају из става 1. тачка 5) овог члана, ако настале промене не утичу на испуњеност услова на основу којих је решење издато, Министарство врши измену решења у складу са новим подацима.

После измене решења из става 3. овог члана, привремени повлашћени произвођач и гарантовани снабдевач су дужни да измене уговор о фид-ин тарифи тако да га усагласе са извршеном изменом решења.

У случају ако привремени повлашћени произвођач у складу са ставом 1. тачка 2) овог члана смањи одобрену снагу електране не мења се финансијски инструмент обезбеђења из члана 36. став 3. овог закона.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује обавезе привременог повлашћеног произвођача.

Укидање статуса привременог повлашћеног произвођача

Члан 41.

Статус привременог повлашћеног произвођача се укида ако:

1) је решење о стицању привременог статуса повлашћеног произвођача из обновљивих извора донето на основу неистинитих података;

2) не испуњава обавезе утврђене законом и подзаконским актом којим се утврђују обавезе привременог повлашћеног произвођача;

3) су акти на основу којих је стекао статус привременог повлашћеног произвођача правноснажно укинута, поништени или стављени ван снаге;

4) не одржава финансијско средство обезбеђења за време трајања статуса привременог повлашћеног произвођача.

Министарство, по сазнању за околности које указују на чињенице на основу којих се укида статус привременог повлашћеног произвођача, без одлагања о томе обавештава надлежног инспектора.

По добијању акта надлежног инспектора којим се утврђују чињенице из става 1. овог члана, Министарство доноси решење о укидању статуса привременог повлашћеног произвођача у року од пет дана.

Решење из става 3. овог закона је коначно и против њега се може покренути управни спор.

У случају доношења решења из става 3. овог члана, привременог повлашћеног произвођачу од дана коначности тог решења престаје статус привременог повлашћеног произвођача и право на подстицајне мере.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује начин укидања статуса привременог повлашћеног произвођача.

Статус повлашћеног произвођача електричне енергије

Члан 42.

Привремени повлашћени произвођач стиче статус повлашћеног произвођача електричне енергије на основу захтева на прописаном образцу, ако је:

1) стекао лиценцу за обављање енергетске делатности производње електричне енергије у складу са законом којим се уређује енергетика, а која обухвата електрану за коју је стекао статус привременог повлашћеног произвођача, осим уколико у складу са законом којим се уређује енергетика није дужан да има лиценцу;

2) електрана из тачке 1. овог става трајно прикључена на преносни, дистрибутивни, односно затворено дистрибутивни систем електричне енергије на одобрену снагу која одговара одобреној снази за коју је електрана стекла статус привременог повлашћеног произвођача, у складу са законом којим се уређује енергетика;

3) за електрану из тачке 1. овог става обезбеђено посебно мерење одвојено од мерења у другим технолошким процесима:

(1) предате електричне енергије у преносни систем, дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем електричне енергије,

(2) преузете електричне енергије из преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система, за потребе технолошког процеса рада електране,

(3) предате топлотне енергије у систем,

(4) преузете, односно произведене топлотне енергије за потребе технолошког процеса електране и припрему енергента,

4) електрана из тачке 1. овог члана новоизграђена, односно реконструисана;

5) добио употребну дозволу у складу са законом којим се уређује изградња објеката за електрану за коју је стекао статус привременог повлашћеног произвођача;

6) има закључен уговор о фид-ин тарифи у складу са овим законом и подзаконским актима донетим на основу њега;

7) за електрану из тачке 1. овог члана издата водна дозвола у складу са законом којим је уређена област водопривреде, у случају да је предмет захтева хидроелектрана;

8) прибавио интегрисану дозволу, односно дозволу за управљањем отпадом или други акт у складу са прописима којима се уређује област управљања отпадом и употреба отпада за производњу енергије, у случају да је предмет захтева електрана на био-разградиви отпад;

9) за електрану из тачке 1. овог члана издат акт инспектора за заштиту животне средине да су испуњени услови за рад електране и обављање активности у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине.

Министарство решењем одлучује о захтеву за стицање статуса повлашћеног произвођача у управном поступку у року од 15 дана од дана подношења захтева.

Решење из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује начин стицања, преноса и престанка статуса повлашћеног произвођача.

Обавезе повлашћеног произвођача

Члан 43.

Повлашћени произвођач дужан је да:

- 1) у процесу производње електричне енергије користи обновљиве изворе;
- 2) поштује све прописе у области животне средине;
- 3) поштује све прописе у области водoprивреде који се односе на хидроелектране;
- 4) води евиденцију о утрошеним енергентима, осим за хидроелектране, ветроелектране и соларне електроелектране;
- 5) доставља планове рада балансно одговорној страни;
- 6) обавести Министарство о насталим променама у року од 15 дана од дана настанка промене, ако се промене подаци о чињеницама на основу којих је стечен статус повлашћеног произвођача;
- 7) обезбеди да електроулаз у току рада не прелази вредност одобрене снаге коју је утврдио надлежни оператор система;
- 8) користи реактивну енергију у складу са законом којим се уређује област енергетике, правилима о раду преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система;
- 9) оператору преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система ставља на располагање податке потребне за рад система у складу са правилима о раду преносног система, правилима о раду дистрибутивног система, односно затвореног дистрибутивног система, односно правилима о раду тржишта електричне енергије;
- 10) не мења одобрену снагу електроулаза;
- 11) уклони електроулаз након истека животног века електроулаза и спроведе санацију земљишта у прописаном року;
- 12) уплаћује на месечном нивоу износ депозита који се уплаћује на подрачућ посебних депозита Министарства, у складу са прописима којима се уређује буџетски систем, на име трошкова уклањања електроулаза након истека животног века електроулаза и санације земљишта на којој се налазила електроулаз за коју је прибављен статус повлашћеног произвођача;
- 13) испуњава и друге обавезе прописане законом којим се уређује област енергетике, овим законом и актима донетим на основу овог закона.

У случају из става 1. тачка 6) овог члана, ако настале промене не утичу на испуњеност услова на основу којих је решење изdato, Министарство врши измену решења у складу са новим подацима.

После измене решења из става 2. овог члана, повлашћени произвођач и гарантовани снабдевач, су дужни да усагласе уговор о фид-ин премији са извршеном изменом решења.

Ако повлашћени произвођач у одређеном периоду производи супротно условима из става 1. тач. 7) и 8) овог члана, нема право на фид-ин тарифу за тај период.

У случају из става 1. тачка 11) овог члана, Министарство враћа повлашћеном произвођачу преостали износ депозита након спроведеног уклањања електроулаза и санације земљишта на којој се налазила електроулаз за коју је прибављен статус повлашћеног произвођача.

Уколико повлашћени произвођач не изврши уклањање електроулаза и санацију земљишта на којој се налази електроулаз у прописаном року, Министарство уклања електроулаз и спроводи санацију земљишта преко другог лица, о трошку повлашћеног произвођача, а користећи средства из новчаног депозита из става 1. тачка 12) овог члана.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује обавезе повлашћеног произвођача, висину новчаног депозита на име трошкова уклањања електроулаза након истека животног века електроулаза и санације земљишта на којој се налазила електроулаз, рок и начин за уклањање електроулаза и санацију земљишта.

Укидање статуса повлашћеног произвођача

Члан 44.

Статус повлашћеног произвођача се укида ако:

- 1) је решење о стицању статуса повлашћеног произвођача електричне енергије донето на основу неистинитих података;

- 2) престане да испуњава услове за стицање статуса повлашћеног произвођача утврђене овим законом и подзаконским актом којим се уређују обавезе повлашћеног произвођача;

- 3) не испуњава обавезе утврђене овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона;

- 4) производи електричну енергију супротно прописима којим се уређује област енергетике;

- 5) су акти на основу којих је стекао статус повлашћеног произвођача правноснажно укинута, поништени или стављени ван снаге.

Министарство, по сазнању за околности које указују на чињенице на основу којих се укида статус повлашћеног произвођача, без одлагања о томе обавештава надлежног инспектора.

По добијању акта надлежног инспектора којим се утврђују чињенице из става 1. овог члана, Министарство доноси решење о укидању статуса повлашћеног произвођача у року од пет дана.

Решење из става 3. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

У случају доношења решења из става 3. овог члана, повлашћеном произвођачу од дана коначности тог решења престаје статус повлашћеног произвођача и право на подстицајне мере.

Влада, на предлог Министарства, ближе уређује начин укидања статуса повлашћеног произвођача.

Подстицајни период за фид-ин тарифу

Члан 45.

Подстицајни период је одређени временски период у коме се повлашћеном произвођачу исплаћује фид-ин премија.

Подстицајни период траје 15 година од дана прве исплате фид-ин премије.

V. УГОВОР О ОТКУПУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА

Члан 46.

Произвођачи електричне енергије из обновљивих извора могу да закључе уговор о откупу електричне енергије из обновљивих извора енергије са крајњим купцем на тржишном принципу.

Произвођачи електричне енергије из обновљивих извора из става 1. овог члана су дужни да имају лиценцу за снабдевање електричном енергијом у складу са законом којим се уређује област енергетике.

VI. ГАРАНЦИЈА ПОРЕКЛА

Произвођач из обновљивих извора енергије

Члан 47.

Произвођач електричне енергије из обновљивих извора је енергетски субјект који производи електричну енергију из обновљивих извора и који нема статус привременог повлашћеног произвођача, односно статус повлашћеног произвођача (у даљем тексту: произвођач из обновљивих извора).

Произвођач из обновљивих извора има право на гаранције порекла.

Изузетно од става 1. овог члана, ако је привремени повлашћени произвођач, односно повлашћени произвођач стекао тај статус само за део капацитета електроулаза, може за преостали део капацитета електроулаза који је ван система подстицаја, да стекне статус произвођача из обновљивих извора.

Произвођач електричне енергије из обновљивих извора из става 1. овог члана може да стекне статус произвођача из обновљивих извора ако:

- 1) у процесу производње електричне енергије користи обновљиве изворе енергије;
- 2) је за електроулаз добијена употребна дозвола у складу са законом којим се уређује изградња објеката;
- 3) има обезбеђено посебно мерење, одвојено од мерења у другим технолошким процесима, којим се мери преузета и предата електрична, односно топлотна енергија у систем;
- 4) има лиценцу за обављање делатности у складу са законом којим је уређена област енергетике;
- 5) је прикључен на преносни, дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем електричне енергије.

Министарство решењем одлучује о захтеву за стицање статуса произвођача из обновљивих извора у управном поступку у року од 15 дана од дана подношења захтева.

Решење из става 4. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Обавезе произвођача из обновљивих извора енергије

Члан 48.

Произвођач из обновљивих извора енергије је дужан да:

1) у процесу производње електричне енергије користи једино обновљиве изворе;

2) поштује све прописе у области животне средине;

3) поштује све прописе у области водопривреде који се односе на хидроелектране;

4) води евиденцију о утрошеним енергентима, осим у случају хидроелектрана, ветроелектрана и соларних електрана;

5) доставља планове рада гарантованом снабдевачу, односно балансној одговорној страни у складу законом;

6) обезбеди да електрана у току рада не прелази вредност одобрене снаге коју је утврдио надлежни оператор система;

7) користи реактивну енергију у складу са законом којим се уређује енергетика, правилима о раду преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система;

8) оператору преносног, дистрибутивног система, односно оператору затвореног дистрибутивног система ставља на располагање податке потребне за рад система у складу са правилима о раду преносног система, правилима о раду дистрибутивног система, односно правилима о раду затвореног дистрибутивног система, односно правилима о раду тржишта електричне енергије;

9) испуњава и друге обавезе прописане овим законом и актима донетим на основу овог закона, односно законом којим се уређује енергетика;

10) обавести Министарство о насталим променама у року од 15 дана од дана настанка промене, ако се промене подаци о чињеницама на основу којих је стечен статус произвођача из обновљивих извора;

11) испуњава и друге обавезе прописане овим законом и актима донетим на основу овог закона.

У случају из става 1. тачка 10) овог члана, ако настале промене не утичу на испуњеност услова на основу којих је решење издато, Министарство врши измену решења у складу са новим подацима.

После измене решења из става 2. овог члана, произвођач из обновљивих извора енергије је дужан да обавести о томе оператора преносног ради ажурирања података у Регистру гаранција порекла.

Укидање статуса произвођача из обновљивих извора енергије

Члан 49.

Статус произвођача из обновљивих извора се укида ако:

1) је решење о стицању статуса произвођача електричне енергије донето на основу неистинитих података;

2) престане да испуњава услове за стицање статуса произвођача утврђене овим законом и подзаконским актима донетим на основу њега;

3) не испуњава обавезе утврђене овим законом и подзаконским актима донетим на основу њега;

4) производи електричну енергију супротно прописима којим се уређује област енергетике;

5) су акти на основу којих је стекао статус произвођача из обновљивих извора правноснажно укинута, поништени или стављени ван снаге.

Министарство, по сазнању за околности које указују на чињенице на основу којих се укида статус произвођача из обновљивих извора, без одлагања о томе обавештава надлежног инспектора.

По добијању акта надлежног инспектора којим се утврђују чињенице из става 1. овог члана, Министарство доноси решење о укидању статуса произвођача из обновљивих извора енергије у року од пет дана.

У случају доношења решења из става 3. овог члана, произвођачу из обновљивих извора од дана коначности тог решења престаје статус произвођача из обновљивих извора и право на подстицајне мере.

Решење из става 3. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Издавање, преношење и престанак гаранције порекла

Члан 50.

Оператор преносног система издаје произвођачу из обновљивих извора енергије гаранцију порекла на његов захтев и одговоран је за њену тачност, поузданост и заштићеност од злоупотребе.

Оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да доставља оператору преносног система податке о произведеној електричној енергији произвођача из обновљивих извора прикључених на дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем за које се издаје гаранција порекла.

Гаранција порекла не може се издати за електричну енергију произведену у реверзибилној хидроелектрани у случају када је таква производња последица пумпног рада.

Ако је статус произвођача из обновљивих извора стечен за део капацитета електране, електрична енергија за коју се издају гаранције порекла се добија тако што се проценат капацитета електране који је ван система подстицаја множи са електричном енергијом која је испоручена у обрачунском периоду у електроенергетски систем.

Захтев за издавање гаранције порекла из става 1. овог члана може се поднети у року не дужем од шест месеци од последњег дана периода производње електричне енергије за коју се захтева издавање гаранције порекла, а најкасније до 15. марта текуће године за производњу из претходне године.

Гаранција порекла се издаје само једном за јединичну нето количину од 1 MWh произведене електричне енергије измерене на месту предаје у преносни, дистрибутивни или затворени дистрибутивни систем.

Период производње електричне енергије за коју се издаје гаранција порекла не може бити дужи од једне године.

Гаранција порекла важи једну годину почев од последњег дана периода производње за коју се издаје.

Гаранција порекла престаје да важи након њеног искоришћења, повлачења или истеком рока од једне године од последњег дана периода производње електричне енергије за коју је издата.

Гаранција порекла је преносива.

Поступак издавања, преношења и престанка важења гаранције порекла заснива се на принципима објективности, транспарентности и недискриминације.

Гаранције порекла издате у другим државама

Члан 51.

Гаранција порекла издата у другим државама, важи и у Републици Србији под условима реципроцитета у складу са потврђеним међународним уговором.

Оператор преносног система одлучује о признању гаранција порекла из става 1. овог члана.

Ако је оператор преносног система члан европске асоцијације тела за издавање гаранција порекла, гаранција порекла издата у другим државама важиће у складу са правилима те асоцијације.

Преносивост гаранције порекла

Члан 52.

Гаранције порекла могу се преносити независно од произведене електричне енергије на коју се односе.

Да би се осигурало да се електрична енергија произведена из обновљивих извора само једном прикаже купцу као потрошена, мора се избећи дупло рачунање и дупло приказивање.

Електрична енергија произведена из обновљивих извора, а за коју је произвођач из обновљивих извора, припадајуће гаранције порекла продао одвојено од те електричне енергије, не може се приказати или продати крајњем купцу као електрична енергија произведена из обновљивих извора.

Садржина гаранције порекла

Члан 53.

Гаранција порекла за електричну енергију произведену из обновљивих извора садржи нарочито:

- 1) назив, локацију, врсту и снагу производног капацитета;
- 2) датум пуштања објекта у рад;

3) податак да се гаранција порекла односи на електричну енергију;

4) датум почетка и окончања производње електричне енергије за коју се издаје гаранција порекла;

5) податак да ли је за изградњу производног капацитета била коришћена инвестициона подршка и врста те подршке;

6) податак да ли су коришћене мере подстицаја и врста подстицаја;

7) датум и државу издавања и јединствени идентификациони број.

Количина електричне енергије произведене из обновљивих извора која одговара количини гаранција порекла пренесених са снабдевача на трећу страну, одузима се из удела електричне енергије из обновљивих извора у миксу тог снабдевача, када снабдевач, у складу са законом којим се уређује област енергетике, у или уз рачун за продату електричну енергију или на други начин купцу обезбеди увид у податке о уделу свих врста извора енергије у укупно продатој електричној енергији тог снабдевача у претходној години.

Регистар гаранција порекла

Члан 54.

Оператор преносног система дужан је да води регистар гаранција порекла у електронском облику и објављује податке из регистра на својој интернет страници.

Влада ближе прописује начин вођења регистра гаранција порекла из става 1. овог члана.

Регистар садржи и гаранције порекла издате у складу са чланом 53. овог закона и уз назнаку да су издате у иностранству држави.

Оператор преносног система има право на накнаду трошкова за издавање, преношење и престанак гаранције порекла у складу са актом којим се утврђује висина накнаде на који сагласност даје Агенција.

Акт из става 4. овог члана објављује се на интернет страници оператора преносног система и Агенције.

Прорачун удела свих врста извора енергије у продатој електричној енергији

Члан 55.

Оператор преносног система прорачунава и јавно објављује уделе свих врста обновљивих извора енергије у продатој електричној енергији крајњим купцима у Републици Србији.

Приликом прорачуна из става 1. овог члана, оператор преносног система нарочито узима у обзир искоришћене и истекле гаранције порекла.

Снабдевач прорачунава и приказује крајњем купцу податке о уделу сваког извора енергије у укупно продатој електричној енергији у складу са законом којим се уређује енергетика, на основу јавно објављених података оператора преносног система из става 1. овог члана и искоришћених гаранција порекла.

Агенција надзире оператора преносног система, оператора дистрибутивног система, оператора затвореног дистрибутивног система, снабдеваче и друге субјекте у извршавању обавеза утврђених овим законом и прописима донетим на основу њега, а којима се уређују гаранције порекла.

Министарство ближе прописује начин на који се крајњем купцу прорачунава и приказује удео свих врста извора енергије у продатој електричној енергији, као и начин контроле прорачуна.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује услове и начин стицања, преноса и престанка статуса произвођача из обновљивих извора енергије, садржину гаранције порекла, издавање, преношење и престанак важења гаранције порекла, начин вођења регистра гаранција порекла, начин достављања података о произведеној електричној енергији измереној на месту предаје у преносни, дистрибутивни и затворени дистрибутивни систем, као и друга питања у складу са законом.

VII. РЕГИСТАР СТАТУСА

Садржина регистра

Члан 56.

Министарство води јавни и електронски регистар који садржи податке о:

- 1) произвођачима који имају статус повлашћеног произвођача;
- 2) произвођачима који имају статус привременог повлашћеног произвођача;

3) произвођачима који имају статус произвођача из обновљивих извора и

4) произвођачима којима је статус из тач. 1), 2) и 3) овог става престао да важи.

VIII. ПОДСТИЦАЈНА СРЕДСТВА

Члан 57.

Сви крајњи купци електричне енергије дужни су да плаћају накнаду за подстицаје повлашћених произвођача у складу са овим законом, осим у случајевима утврђеним овим законом.

За електричну енергију утрошену у реверзибилним хидроелектранама за пумпни режим рада не плаћа се накнада из става 1. овог члана.

Приликом одређивања накнаде за подстицаје повлашћених произвођача узимају се у обзир сви трошкови које овлашћена уговорна страна, односно гарантовани снабдевач има у вези са подстицајним мерама.

Влада прописује начин обрачуна, плаћања и расподеле средстава по основу накнаде за подстицај повлашћених произвођача и начин обрачуна, плаћања, прикупљања и расподеле додатних подстицајних средстава, као и праћење и извештавање у вези са подстицајним средствима.

Влада, на предлог Министарства, најкасније до краја децембра текуће године за наредну годину, утврђује висину накнаде из става 3. овог члана, која се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IX. ПРОИЗВОДЊА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЗА СОПСТВЕНУ ПОТРОШЊУ

Купац-произвођач

Члан 58.

Купац-произвођач има право да самостално или посредством агрегатора:

- 1) производи електричну енергију за сопствену потрошњу;
- 2) складишти електричну енергију за сопствене потребе;
- 3) да вишак произведене електричне енергије испоручи у преносни систем, дистрибутивни систем, односно затворени дистрибутивни систем;
- 4) и друга права и обавезе у складу са овим законом и законом којим се уређује област енергетике.

Купац-произвођач из става 1. овог члана не може користити подстицајне мере у виду тржишне премије и фид-ин тарифе, нити може имати право на гаранције порекла.

Инсталирана снага производног објекта купца-произвођача из става 1. овог члана не може бити већа од одобрене снаге прикључка крајњег купца.

Стамбена заједница може имати права и обавезе купца-произвођача у складу са овим законом, прикључењем електране из члана 5. став 1. тач. 1)–10) овог закона која је у власништву стамбене заједнице ако је изграђена на заједничким деловима стамбене зграде.

У случају из става 4. овог члана, објекат за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије може бити прикључен преко новог или посебног мерног места у саставу постојећег прикључка.

Однос купца-произвођача и снабдевача

Члан 59.

Купац-произвођач закључује уговор о потпуном снабдевању, односно уговор о откупу електричне енергије са снабдевачем у складу са законом којим се уређује енергетика.

Снабдевач има обавезу да купцу-произвођачу који је домаћинство или мали купац, понуди уговор о потпуном снабдевању са нето мерењем или нето обрачуном у складу са критеријумима и условима прописаним подзаконским актом из става 5. овог члана.

Период за поравнање потраживања и обавеза између купца-произвођача и снабдевача је једна година и завршава се 1. априла.

Купац-произвођач нема право на потраживања за количину испоручене електричне енергије која је већа од количине преузете електричне енергије у периоду из става 3. овог члана.

Влада, на предлог Министарства, прописује критеријуме, услове и начин обрачуна потраживања и обавеза између купца-произвођача и снабдевача.

Право на приоритетан приступ купца-произвођача

Члан 60.

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да приоритетно преузима електричну енергију од стране купца-произвођача, осим у случају када је угрожена сигурност рада система.

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да на месту примопредаје електричне енергије купца-произвођача угради бројило које омогућава одвојено мерење количине предате и преузете електричне енергије, у складу са законом којим се уређује енергетика и овим законом.

Регистар купца-произвођача и процена њихове производње

Члан 61.

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да успостави регистар купаца-произвођача прикључених на преносни, дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем који садржи нарочито следеће податке:

- 1) лично име и пребивалиште, односно назив, правну форму и седиште купца-произвођача;
- 2) врсту купца-произвођача;
- 3) врсту објекта за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије;
- 4) локацији објекта за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије;
- 5) одобреној снази објекта из тачке 3) овог става;
- 6) одобреној снази прикључка објекта крајњег купца.

Оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је у обавези да по истеку текуће године изврши процену произведене електричне енергије у објекту купца-произвођача и да податке достави Министарству до 1. марта наредне године.

Министарство ближе прописује начин вођења регистра из става 1. овог члана и методологију процене из става 2. овог члана.

Х. ЗАЈЕДНИЦЕ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ

Појам

Члан 62.

Заједница обновљивих извора енергије (у даљем тексту: Заједница), је правно лице основано на принципу отвореног и добровољног учешћа својих чланова у складу са овим законом и над којим контролу врше чланови чије је пребивалиште или седиште у близини места постројења на обновљиве изворе енергије чији је власник то правно лице или које то правно лице развија.

Чланови Заједнице

Члан 63.

Члан Заједнице може бити физичко или правно лице, као и јединице локалне самоуправе и други видови месне самоуправе.

Привредно друштво, односно предузетник може бити члан Заједнице, под условом да производња електричне енергије из обновљивих извора, не представља његову претежну комерцијалну или професионалну делатност.

Члан Заједнице задржава статус крајњег купца, са правима и обавезама која има у складу са овим законом и не подлеже неоправданим или дискриминаторним условима или поступцима који би спречили његово учешће у Заједници.

Циљеви оснивања Заједнице

Члан 64.

Примарни циљ оснивања Заједнице је коришћење обновљивих извора енергије за задовољење енергетских потреба чланова заједнице на одржив начин који обухвата еколошке, економске или

социјалне користи за чланове, као и за локалну заједницу и друштво.

Ради остваривања примарног циља, Заједница развија, инвестира и реализује пројекте обновљивих извора енергије и енергетске ефикасности.

Статус

Члан 65.

Заједница може да стекне статус привременог повлашћеног произвођача, односно статус повлашћеног произвођача и статус произвођача електричне енергије из обновљивих извора и подстицајне мере из члана 71. овог закона, у складу са овим законом.

Права и обавезе Заједнице

Члан 66.

Заједница има:

- 1) право на производњу, потрошњу, складиштење и продају обновљиве енергије;
- 2) право на приступ свим тржиштима енергије, директно или преко агрегатора, на недискриминаторан начин и
- 3) друга права и обавезе повлашћеног произвођача у складу са овим законом.

ХИ. ДУЖНОСТИ ОПЕРАТОРА ПРЕНОСНОГ, ДИСТРИБУТИВНОГ И ЗАТВОРЕНОГ ДИСТРИБУТИВНОГ СИСТЕМА

Оператор преносног система

Члан 67.

Оператор преносног система је дужан да води електронски, централизовани и јавно доступан регистар свих прикључених електрана које користе обновљиве изворе енергије.

Оператор преносног система је дужан да објави списак свих поднетих захтева у поступку прикључења, затраженој одобреној снази електране, фази поступка прикључења, датум пробног рада прикључка и датум трајног прикључења.

Сви поднесци и документа која се достављају, као и акта која издају оператори преносног система у поступцима прикључења морају да имају форму електронског документа, односно морају бити дигитализовани и потписани у складу са законом којим се уређују електронски документ, електронска идентификација и услуге од поверења.

Оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система

Члан 68.

Оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да води електронски, централизовани и јавно доступан регистар свих прикључених електрана које користе обновљиве изворе енергије.

Оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система је дужан да објави списак свих поднетих захтева у поступку прикључења, затраженој одобреној снази електране, фази поступка прикључења, датум пробног рада прикључка и датум трајног прикључења.

Оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система електричне енергије је дужан да успостави поједностављену процедуру прикључења за електрану крајњег купца који производи електричну енергију за сопствене потребе и за електрану која је део демонстрационог пројекта, инсталисане снаге 10,8 kW или мање, или еквивалентној снази прикључка који није трофазни.

Оператор дистрибутивног, затвореног дистрибутивног система дужан је да донесе и објави на својој интернет страници општи акт о поступку поједностављене процедуре прикључења којим се ближе уређује начин подношења захтева за поједностављено прикључење, услове за усвајање захтева, документацију која се подноси, рокове за поступање који не могу бити дужи од 30 дана од дана подношења захтева, рокове за прикључење на систем и друга питања од значаја за овај поступак.

У случају да оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система не одлучи о поднетом захтеву у року из става 4. овог члана, сматра се да је захтев усвојен.

Предузимање мера у циљу поједностављења прикључења и обавештавање јавности

Члан 69.

Оператор преносног система, односно оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система предузима мере у циљу поједностављења поступка прикључења електрана које производе електричну енергију из обновљивих извора.

Оператор преносног система, односно оператор дистрибутивног система, односно затвореног дистрибутивног система, информисаће јавност о предузетим мерама из става 1. овог члана преко своје интернет странице.

Оператор из ст. 1. и 2. овог члана је дужан да објави процедуру прикључења и да је једнообразно примењује.

XI. КОРИШЋЕЊЕ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ У ОБЛАСТИ ТОПЛОТНЕ ЕНЕРГИЈЕ

Доступност информација о уделу обновљивих извора енергије у топлотној енергији

Члан 70.

Јединице локалне самоуправе су дужне да обезбеде да снабдевачи топлотном енергијом учине доступним информације о уделу обновљивих извора енергије крајњим потрошачима на интернет страници снабдевача топлотном енергијом, уз рачун, на захтев крајњих потрошача или на други погодан начин.

Подстицајне мере

Члан 71.

Енергетски субјекти који обављају делатност производње, дистрибуције и снабдевања купаца топлотном енергијом на енергетски ефикасан начин у складу са законом којим се уређује енергетска ефикасност, могу да стекну подстицајне мере ако користе високофикасну когенерацију, отпадну топлоту или обновљиве изворе енергије:

- 1) топлотне пумпе;
- 2) соларну енергију;
- 3) геотермалну енергију;
- 4) енергију биоразградивог отпада;
- 5) биомасу;
- 6) друге обновљиве изворе енергије.

Подстицајне мере се могу стећи за топлотну енергију произведену у новоизграђеним или реконструисаним постројењима са уграђеном некоришћеном опремом.

Поред енергетских субјеката из става 1. овог члана, подстицајне мере могу да стекну домаћинства и Заједница.

Јединица локалне самоуправе дужна је да води регистар енергетских субјеката из става 1. овог члана и домаћинства и Заједница из става 3. овог члана који су стекли подстицајне мере.

Регистар из става 4. овог члана нарочито садржи податке о:

- 1) пословном имену, седишту и матичном броју енергетског субјекта;
- 2) енергетским објектима за производњу и дистрибуцију топлотне енергије;
- 3) локацији на којој се налазе енергетски објекти;
- 4) инсталисаној снази енергетског објекта;
- 5) времену предвиђеном за експлоатацију енергетског објекта;
- 6) условима изградње и експлоатације енергетског објекта;
- 7) врсти енергента и технологији која се користи за производњу топлотне енергије;
- 8) домаћинствима и Заједницама који су стекли подстицајне мере;
- 9) додељеним подстицајним мерама.

Јединица локалне самоуправе прописује подстицајне мере, услове и поступак за стицање права на подстицајне мере и додељује подстицајне мере.

Јединица локалне самоуправе додељује подстицајне мере на транспарентан и недискриминаторан начин, уз поштовање правила државне помоћи.

У поступку доделе подстицајних мера жалба се изјављује надлежној јединици локалне самоуправе.

Јединица локалне самоуправе, на захтев Министарства, а најмање једанпут годишње обавештава Министарство о подацима садржаним у регистру из става 4. овог члана и доставља извештај о предвиђеним, планираним и извршеним подстицајним мерама из става 5. овог члана, као и постигнутим ефектима тих мера.

Прикључење енергетског субјекта који производи топлотну енергију из обновљивих извора енергије, високофикасне когенерације или отпадне топлоте на дистрибутивни систем топлотне енергије

Члан 72.

Јединица локалне самоуправе прописује услове под којима је дистрибутер топлотне енергије дужан да енергетског субјекта који производи топлотну енергију из обновљивих извора енергије, високофикасне когенерације или отпадне топлоте прикључи на своју дистрибутивну мрежу или да понуди прикључење и откуп топлотне енергије, у случају када се:

- 1) испуњавају захтеви нових корисника,
- 2) врши замена постојећих капацитета за производњу топлотне енергије,
- 3) проширује постојећи капацитет за производњу топлотне енергије.

Дистрибутер топлотне енергије може одбити прикључење енергетског субјекта из става 1. овог члана ако:

- 1) систем нема потребан капацитет због постојећег снабдевања топлотном енергијом из обновљивих извора енергије, високофикасне когенерације или отпадне топлоте,
- 2) нису задовољени технички параметри за прикључење и осигурање поузданог и сигурног снабдевања,
- 3) докаже да би прикључење енергетског субјекта из става 1. довело до прекомерног повећања цене топлотне енергије у поређењу са постојећом ценом топлотне енергије за крајње купце.

Јединица локалне самоуправе утврђује у процентима износ прекомерног повећања цене топлотне енергије из става 2. тачка 3) овог члана.

У случају из става 2. овог члана, дистрибутер топлотне енергије је дужан да без одлагања обавести енергетског субјекта из става 1. овог члана и надлежни орган јединице локалне самоуправе о разлозима одбијања прикључења, као и условима које треба испунити и мерама које треба предузети да би се прикључење омогућило.

Поступак и услови прикључења енергетског субјекта који производи топлотну енергију из обновљивих извора енергије, високофикасне когенерације или отпадне топлоте на дистрибутивни систем топлотне енергије

Члан 73.

Јединица локалне самоуправе прописује услове под којима енергетски субјект који производи топлотну енергију из обновљивих извора енергије, високофикасне когенерације или отпадне топлоте мора осигурати да топлотна енергија коју испоручује одговара захтевима за квалитет, поузданост снабдевања и заштиту животне средине утврђених законским актима и прописаног степена ефикасности производног капацитета.

Поступак и услове прикључења на постојећи дистрибутивни систем енергетских субјеката који производе топлотну енергију из обновљивих извора енергије, високофикасне когенерације или отпадне топлоте утврђује надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Право на субвенције

Члан 74.

Произвођач топлотне енергије из обновљивих извора енергије може стећи право на коришћење субвенција за набавку опреме која се користи за производњу топлотне енергије из обновљивих извора енергије, у складу са овим законом.

Влада на предлог Министарства ближе прописује поступак и услове доделе субвенција за опрему која се користи за производњу топлотне енергије из обновљивих извора енергије, садржину захтева и доказе о испуњености услова за стицање субвенција, као и степен корисности опреме која је предмет субвенције у зависности од врсте обновљивог извора енергије који се користи.

ХИИ. КОРИШЋЕЊЕ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА ЕНЕРГИЈЕ У САОБРАЋАЈУ

Удео обновљивих извора енергије у финалној потрошњи енергије у саобраћају

Члан 75.

Снабдевачи горивом дужни су да обезбеде да удео обновљивих извора енергије у финалној потрошњи енергије у саобраћају до 2030. године буде у складу са националним циљем коришћења обновљивих извора у саобраћају утврђеног Интегрисаним националним енергетским и климатским планом у складу са законом којим се уређује енергетика и одредбама акта Владе из члана 78. став 1. овог закона.

Приликом утврђивања националног циља из става 1. овог члана узимају се у обзир биогорива, биометан, електрична енергија, обновљива течна и гасовита горива небиолошког порекла намењена употреби у саобраћају када се употребљавају као међу-производ за производњу конвенционалних горива, а могу се узети у обзир и горива из рециклираног угљеника.

Подстицаји за производњу биогорива

Члан 76.

У циљу достизања планираног удела обновљивих извора енергије у финалној потрошњи енергије у саобраћају до 2030. године, могу се доделити подстицаји произвођачима биогорива.

Подстицаји за производњу биогорива могу се доделити само за постројења која производе напредна биогорива у случају када се подстицаји за биогорива додељују у форми инвестиционе државне помоћи.

Подстицајне мере не могу се доделити за производњу биогорива која су предмет обавезе снабдевача горивом да их стави на тржиште, изузев уколико таква горива испуњавају критеријуме одрживости и уколико давалац државне помоћи образложи надлежном органу за контролу државне помоћи да би њихово стављање на тржиште само кроз обавезе снабдевача довело до значајног повећања трошкова за потрошаче.

Средства која се користе као подстицај за достизање удела обновљивих извора енергије у саобраћају обезбеђују се у буџету Републике Србије, у висини која се за сваку годину одређује законом којим се уређује буџет Републике Србије у оквиру раздела Министарства у складу са утврђеним лимитима у фискалној стратегији за текућу годину, са пројекцијама за наредне две године.

Стављање биогорива, биотечности и биометана на тржиште

Члан 77.

Биогорива, биотечности и биометан која се стављају на тржиште морају испуњавати услове утврђене прописима о квалитету биогорива, као и техничким и другим прописима који се односе на њихов промет.

Подзаконски акт

Члан 78.

Влада, на предлог Министарства, ближе прописује подстицаје из члана 76. овог закона и мере за достизање удела обновљивих извора енергије у саобраћају, обавезе снабдевача горивом у вези са остварењем удела обновљивих извора енергије у саобраћају, начин и критеријуме доделе подстицаја, начин испуњења те обавезе, начин вођења регистра обвезника, начин стављања биогорива, и биометана на тржиште и електричне енергије из обновљивих извора за погон моторних возила, извештавање у вези са остварењем удела обновљивих извора енергије у саобраћају, као и друге елементе у вези са остварењем удела обновљивих извора енергије у саобраћају.

Приликом доношења акта из става 1. овог члана Влада:

1) може да изузме или да утврди различите обавезе за различите снабдеваче горивом или за различита горива, узимајући у обзир степен развоја и трошкове различитих технологија производње горива;

2) утврђује снабдевачима горивом посебну обавезу стављања напредних биогорива на тржиште;

3) омогућава снабдевачима горивом који испоручују електричну енергију, односно обновљива течна и гасовита горива небиолошког порекла на тржиште за потребе саобраћаја, да буду изузета од обавезе стављања удела напредних биогорива на тржиште из тачке 2) овог става.

Министарство води регистар обвезника из става 1. овог закона који садржи нарочито следеће податке:

1) регистарски број, назив, матични број, порески идентификациони број, седиште и делатност са шифром делатности обвезника система;

2) о обавезном уделу енергије из обновљивих извора на тржишту обвезника система за текућу календарску годину;

3) о оствареном уделу биогорива енергије из обновљивих извора на тржишту обвезника система за претходну календарску годину.

ХИИ. КРИТЕРИЈУМИ ОДРЖИВОСТИ И УШТЕДЕ ЕМИСИЈА ГАСОВА СА ЕФЕКТОМ СТАКЛЕНЕ БАШТЕ ЗА БИОГОРИВА, БИОТЕЧНОСТИ И ГОРИВА ИЗ БИОМАСЕ

Критеријуми одрживости

Члан 79.

Биогорива, биотечности и горива из биомасе која се стављају на тржиште морају да испуњавају критеријуме одрживости и да остварују уштеде емисија гасова са ефектом стаклене баште.

Енергија из биогорива, биотечности и горива из биомасе из става 1. овог члана биће:

1) узета у обзир за потребе прорачуна оствареног удела енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије и финалној потрошњи енергије у свим облицима саобраћаја;

2) предмет финансијских подстицаја у циљу веће потрошње биогорива, биотечности и горива из биомасе и

3) урачуната у испуњености обавезе снабдевача горивом да оствари удео обновљивих извора енергије које стављају на тржиште у саобраћају.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, биогорива, биотечности и горива из биомасе која су произведена из отпада и остатака, осим из остатака и отпада из пољопривреде, рибарства, шумарства и аквакултуре, не морају да испуне критеријуме одрживости, већ само да остваре уштеде емисије гасова са ефектом стаклене баште.

Горива из биомасе, ако се користе у производњи електричне енергије, односно производњи топлотне енергије, морају да испуне критеријуме одрживости и уштеде емисија гасова са ефектом стаклене баште у следећим случајевима:

1) ако је улазна топлотна снага постројења која користи чврсту биомасу једнака или виша од 20 MW,

2) ако је улазна топлотна снага постројења која користи биогас једнака или више од 2 MW.

У случају да се електрична енергија, односно топлотна енергија производи из чврстог комуналног отпада, не постоји обавеза да се оствари уштеда емисије гасова са ефектом стаклене баште.

Критеријуми одрживости и уштеде емисије гасова са ефектом стаклене баште примењују се на биогорива, биотечности и горива из биомасе, без обзира на географско порекло биомасе.

Пољопривредна и шумска биомаса

Члан 80.

Критеријуми одрживости се посебно прописују за биогорива, биотечности и горива из биомасе која се добијају из пољопривредне биомасе, а посебно за биогорива, биотечности и горива из биомасе која се добијају из шумске биомасе.

Верификација критеријума

Члан 81.

Биогорива, биотечности и горива из биомасе подлежу верификацији критеријума одрживости и уштеди емисија гасова са ефектом стаклене баште (у даљем тексту: верификација).

Верификацијом се утврђује да биогорива, биотечности и горива из биомасе испуњавају критеријуме одрживости и остварују уштеде емисија гасова са ефектом стаклене баште.

Подзаконски акт и регистар субјеката верификације и верификатора

Члан 82.

Влада ближе прописује критеријуме одрживости, уштеде емисије гасова стаклене баште и начин њиховог рачунања, начин верификације и субјекте верификације, извештавање о испуњености критеријума одрживости уштеде емисија гасова са ефектом стаклене баште, независну ревизију информација које доставе у поступку извештавања, начин вођења регистра субјеката верификације и верификатора и друге елементе везане за критеријуме одрживости и уштеде емисија гасова са ефектом стаклене баште.

Министарство води регистар субјеката верификације и верификатора који садржи нарочито:

- 1) регистарски број, назив, матични број, порески идентификациони број, седиште и делатност са шифром делатности субјеката верификације;
- 2) податке о верификатору;
- 3) извештаје који се достављају у поступку верификације;
- 4) и друге податке.

XV. ИНОВАЦИОНЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ

Коришћење иновационих технологија и нових обновљивих извора енергије

Члан 83.

У циљу повећања коришћења енергије из обновљивих извора, могу се подстицати технологије у раном развоју које користе нове обновљиве изворе, као што је обновљиви водоник и други енергенти.

Обновљиви водоник може се користити у области топлотне енергије, саобраћаја и природног гаса у складу са одредбама овог закона и закона којим се уређује енергетика.

Влада, на предлог Министарства, утврђује подстицајне мере за производњу, саобраћај, складиштење и коришћење обновљивог водоника који се користи у складу са ставом 2. овог члана.

XVI. МЕРЕ И АКТИВНОСТИ ЗА ОСТВАРЕЊЕ ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА

Мере и активности

Члан 84.

У циљу остваривања јавног интереса из члана 2. овог закона, Република Србија, аутономна покрајина и јединице локалне самоуправе кроз стратешке и друге документе, програме и планове предвиђају мере и активности које се предузимају ради испуњења циљева утврђених овим законом.

Приликом планирања мера и активности из става 1. овог члана Република Србија, аутономна покрајина и јединице локалне самоуправе нарочито воде рачуна да планиране мере допринесу повећању коришћења обновљивих извора енергије, енергетској безбедности Републике Србије, одрживом и равномерном регионалном и локалном економском развоју, обезбеђивању и унапређењу енергетских потреба становништва и очувања и заштите животне средине.

Погодности за инвеститоре који у изградњи објеката уводе енергију из обновљивих извора

Члан 85.

Јединица локалне самоуправе може одлуком утврдити критеријуме, износ и поступак умањивања доприноса за уређивање грађевинског земљишта, посебна умањења износа доприноса за недостајућу инфраструктуру, као и друге погодности за инвеститоре који приликом изградње нове зграде, као и реконструкције, адаптације, санације или енергетске санације постојеће зграде предвиде алтернативно обезбеђење електричне или топлотне енергије из области обновљивих извора енергије.

Јединица локалне самоуправе може донети одлуку којом предвиђа бесповратно суфинансирање активности на унапређењу својстава зграде из става 1. овог закона, у ком случају јединица локалне самоуправе обезбеђује средства у буџету за учешће у пројектима финансирања ових активности и доноси одлуку којом

прописује поступак доделе средстава, проценат учешћа и услове под којима јединица локалне самоуправе учествује у финансирању ових активности.

Стратешки партнер

Члан 86.

Стратешки партнер може бити привредни субјект који ће бити изабран у складу са овим законом да изгради електрану која користи обновљиве изворе енергије коју ће користити за производњу или да изгради електрану која користи обновљиве изворе енергије, а који је обавезан да спроведе следеће радње:

1) припреми и/или делом или у целини финансира релевантне студије уколико су потребне за реализацију електране која користи обновљиве изворе енергије и

2) припреми и/или делом или у целини финансира релевантну техничку документацију потребну за реализацију електране која користи обновљиве изворе енергије и

3) изгради електрану која користи обновљиве изворе ако:

(1) делом и/или у целини финансира пројекат изградње електране која користи обновљиве изворе енергије или

(2) посредује у обезбеђивању или обезбеди средства од међународних финансијских институција, банака и других извора финансирања за реализацију пројекта.

Поред услова из става 1. овог члана стратешки партнер мора да спроведе и једну или више следећих радњи:

1) обезбеди иновационе технологије и/или опрему и/или силовине за електрану која користи обновљиве изворе енергије и/или

2) пружи услуге управљања и/или одржавања у погледу електране која користи обновљиве изворе енергије и/или

3) развија и/или управља електраном која користи обновљиве изворе енергије и/или

4) предузима и друге радње усмерене ка остваривању циљева овог закона, а који се утврђују у одлуци Владе о спровођењу поступка.

Стратешки партнер из става 1. овог члана у случају суфинансирања не може самостално да користи електрану или да њоме управља, већ то може да чини сразмерно учешћу у финансирању изградње електране која користи обновљиве изворе енергије што се уређује посебним уговором на основу сагласности Владе.

Процент учешћа финансирања пројекта из става 1. тачка 3) подтачка (2) овог члана биће одређен посебним актом Владе.

Као стратешки партнер сматра се и конзорцијум, као и свако повезано лице, односно лица стратешког партнера односно било које привредно друштво или друштва које стратешки партнер и/или његово повезано лице или лица оснују за потребе реализације пројекта који су предмет јавног позива у складу са прописима којима се уређују привредна друштва.

Одлука о спровођењу поступка за избор

Члан 87.

На предлог министра надлежног за послове енергетике, Влада може да одлучи да за реализацију пројекта изградње са или без управљања и одржавања електране која користи обновљиве изворе енергије спроведе избор стратешког партнера у следећим случајевима:

1) да се применом система подстицаја производње електричне енергије утврђеним овим законом нису у довољној мери обезбедили нови производни капацитети за производњу електричне енергије из обновљивих извора који су неопходни за остваривање планиране динамике раста производње електричне енергије из обновљивих извора енергије за достизање националних циљева дефинисаних Интегрисаним националним енергетским и климатским планом или

2) када су нови производни капацитети за производњу електричне енергије из обновљивих извора енергије потребни за остваривање циљева енергетске транзиције или испуњавање међународних обавеза.

Одлука из става 1. овог члана садржи нарочито:

1) садржину и опис пројектног захтева и потреба;

2) одређивање лица које ће бити власник и инвеститор, односно које ће вршити инвеститорска права на изградњу електране из става 1. овог члана;

3) основне карактеристике електране, као што су капацитет и/или очекивана годишња производња и др. и/или локацију на којој ће се градити објекат и начин коришћења локације;

4) врсту обновљивог извора енергије;

5) начин производње и услове преузимања електричне енергије;

6) услове који се односе на заштиту животне средине;

7) услове који се односе на заштиту споменика културе ако постоје на локацији на којој ће се градити објекат;

8) услове који се односе на енергетску ефикасност;

9) услове који се односе на престанак рада објекта, рок за реализацију пројекта и период на који се уговор може закључити;

10) систем вредновања понуда;

11) именоване радне групе за спровођење избора стратешког партнера;

12) друге елементе од значаја за спровођење поступка избора стратешког партнера.

Систем вредновања понуда из става 2. тачка 10) овог члана нарочито подразумева директну корист коју држава и/или лице из става 2. тачка 2) овог члана има кроз реализацију пројекта, финансијску способност и техничку опремљеност понуђача за избор стратешког партнера и друге критеријуме који обезбеђују сигурност и одрживост пројекта у складу са циљевима прописаним чланом 3. овог закона.

Приликом избора и спровођења јавног позива за избор стратешког партнера и закључења уговора о реализацији пројекта са стратешким партнером, не примењују се прописи којима се уређује поступак јавне набавке и прописи којима се уређује јавно-приватно партнерство.

Поступак и начин избора стратешког партнера

Члан 88.

Избор стратешког партнера врши Влада, на предлог радне групе Владе образоване на основу одлуке Владе о образовању Радне групе за избор стратешког партнера у циљу реализације пројекта, са задатком да спроведе поступак избора стратешког партнера и да спроведе поступак преговарања са изабраним стратешким партнером у циљу закључења уговора.

Поступак избора стратешког партнера обухвата:

1) припрему јавног позива за подношење пријава (у даљем тексту: Јавни позив);

2) објављивање Јавног позива;

3) пријем, отварање и оцену пријава;

4) достављање предлога Влади о избору стратешког партнера од стране радне групе;

5) доношење одлуке о избору стратешког партнера од стране Владе;

6) спровођење преговора са изабраним стратешким партнером.

Јавни позив за избор стратешког партнера

Члан 89.

Садржина и елементи јавног позива, спровођење јавног позива, начин достављања понуда, рок за достављање понуда, критеријуми који дефинишу право учешћа, критеријуми који представљају основу за вредновање понуда, пријем, отварање и вредновање пријава и начин одабира стратешког партнера утврђују се посебним подзаконским актом.

Подзаконски акт из става 1. овог члана доноси се у вези са одлуком из члана 87. овог закона за конкретни пројекат.

Јавни позив се спроводи на основу начела јавног надметања на основу прикупљених понуда, начела транспарентности и забране дискриминације, начела заштите животне средине и начела ефикасности.

Јавни позив се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”, као и на интернет страници Министарства на српском језику и на страном језику који се уобичајено користи у међународној трговини.

Избор стратешког партнера и спровођење поступка спроводи радна група из члана 88. став 1. овог закона.

Радна група је обавезна да чува поверљивост и тајност техничких, економских и других података из понуде.

У циљу пружања стручне помоћи, припреми одређених анализа и студија у циљу сачињавања предлога за избор стратешког

партнера радна група може тражити стручну помоћ одговарајућих лица.

На основу одлуке из члана 87. овог закона и подзаконског акта из става 1. овог члана радна група сачињава јавни позив, прима, прегледа достављену документацију, спроводи поступак вредновања понуда, сачињава предлог уговора и доставља Влади на усвајање предлог одлуке о избору стратешког партнера.

Радна група Владе из члана 88. став 1. овог закона по доношењу одлуке Владе о избору стратешког партнера спроводи преговоре са изабраним стратешким партнером у циљу закључења уговора.

Радна група Владе по спроведеним преговорима са изабраним стратешким партнером доставља извештај Влади са предлогом да се уговор са изабраним стратешким партнером закључи или да Влада донесе другу одлуку о даљем поступку у зависности од резултата преговора.

Уколико Влада доноси одлуку да се након спроведених преговора и на основу извештаја радне групе закључи уговор са изабраним стратешким партнером, лице из члана 87. став 2. тачка 2) овог закона, као инвеститор, односно лице које врши инвеститорска права са изабраним стратешким партнером закључује уговор о реализацији пројекта.

Уколико ће Република Србија бити финансијер радова на електрани у смислу закона којим се уређује просторно планирање и изградња објеката, поред лица из члана 87. став 2. тачка 2) овог закона и стратешког партнера, уговор о реализацији пројекта потписује и Влада у име Републике Србије као финансијера.

Уговор о реализацији пројекта садржи нарочито: вредност услуга и радова које ће стратешки партнер извршити, односно добара које ће испоручити, међусобна права и обавезе уговорних страна, начин плаћања, динамику извођења радова и плаћања, последице непоштовања утврђене динамике, као и друга питања од значаја за реализацију пројекта.

Пројекат од значаја

Члан 90.

На предлог министра надлежног за послове енергетике, Влада може да утврди да електрана из члана 87. став 1. овог закона представља пројекат од значаја за Републику Србију у смислу закона којим се уређује изградња објеката, осим за електране које обухватају заштићено подручје или подручју еколошке мреже по посебним законима.

Утврђивање јавног интереса

Члан 91.

Влада може утврдити јавни интерес за експропријацију, административни пренос и/или непотпуну експропријацију непокретности ради изградње електране из члана 87. став 1. овог закона, као и објеката у њеној функцији и прикључака на електроенергетски систем, у складу са важећим планским документима.

XVII. СПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА АУКЦИЈА И ПОСТУПАКА У ВЕЗИ СА СТАТУСОМ ПРИВРЕМЕНОГ ПОВЛАШЋЕНОГ ПРОИЗВОЂАЧА, СТАТУСОМ ПОВЛАШЋЕНОГ ПРОИЗВОЂАЧА И СТАТУСОМ ПРОИЗВОЂАЧА ИЗ ОБНОВЉИВИХ ИЗВОРА

Поступање Министарства

Члан 92.

Током спровођења поступка аукција и поступака у вези са статусом привременог повлашћеног произвођача, статусом повлашћеног произвођача и статусом произвођача из обновљивих извора енергије, надлежни орган искључиво врши проверу испуњености формалних услова и не упушта се у оцену техничке документације, нити испитује веродостојност докумената које прибавља у тим поступцима.

Министарство у складу са ставом 1. овог члана проверава испуњеност следећих услова:

1) надлежност за поступање по захтеву,

2) да ли је подносилац захтева лице које, у складу са овим законом, може бити подносилац захтева,

3) да ли захтев садржи све прописане податке,

4) да ли је уз захтев приложена сва документација прописана овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона,

5) да ли је уз захтев приложен доказ о уплати прописане таксе,

6) да ли су испуњени услови прописани овим законом и подзаконским актима донетим на основу овог закона за усвајање захтева.

Податке из службених евиденција, који су неопходни за спровођење поступака из става 1. овог члана, надлежни орган обезбеђује по службеној дужности, односно преко сервисне магистрале органа, у складу са прописима којима се уређује електронска управа, без плаћања таксе.

Подаци прибављени на начин из става 3. овог члана сматрају се поузданим и имају исту доказну снагу као оверени изводи из тих евиденција.

Органи државне управе, посебне организације и имаоци јавних овлашћења дужни су да Министарству на захтев, у року од три дана од дана подношења захтева, доставе све податке о којима воде службене евиденције које су од значаја за спровођење поступка из става 1. овог члана.

Поступци из става 1. овог члана спроводе се у поступку непосредног одлучивања у смислу закона којим је уређен општи управни поступак.

Поступање по захтеву

Члан 93.

По захтеву за издавање, односно измену управног акта Министарство у роковима прописаном овим законом доноси решење у форми електронског документа.

Ако Министарство утврди да нису испуњени формални услови из члана 92. став 2. овог закона, решењем одбацује захтев у коме таксативно наводи све недостатке, односно разлоге за одбацивање, након чијег ће отклањања моћи да поступи у складу са захтевом.

Ако подносилац захтева у року од 30 дана од дана објављивања решења из става 2. овог члана, поднесе нови захтев и поступи у складу са решењем из става 2. овог члана, сматра се да је одбачен захтев из става 2. овог члана од почетка био уредан.

Ако подносилац захтева у року од 30 дана од дана објављивања решења из става 2. овог члана, поднесе нови захтев са позивањем на број решења којим је ранији захтев одбачен и отклони све утврђене недостатке, не доставља поново документацију која није имала недостатке и плаћа половину прописаног износа административне таксе.

Начин доставе

Члан 94.

Поднесци и документа достављају се електронским путем, у складу са законом којим се уређује електронска управа.

Изузетно од става 1. овог члана, жалбу и друге правне лекове, доказе који се прилажу, као и документа и поднеске који садрже тајне податке и који су означени степеном тајности у складу са прописима којима се уређује тајност података, странка доставља у форми папирног документа.

Министарство ближе уређује начин размене поднесака и докумената из става 1. овог члана.

Форма докумената који се достављају

Члан 95.

Документи који се достављају електронским путем у складу са чланом 97. овог закона, достављају се у форми електронског документа састављеног у складу са законом којим се уређује електронски документ.

Изузетно од става 1. овог члана, ако плаћање таксе није извршено електронским путем, доказ о плаћању таксе може се доставити и у електронском формату, који није потписан квалификованим електронским потписом.

Достављање решења

Члан 96.

Решење Министарства доставља се подносиоцу захтева у форми електронског документа, преко јединственог електронског

сандучића, у складу са законом којим се уређује електронска управа, ако се достава врши преко портала е-управа.

Изузетно од става 1. овог члана, лицу које нема јединствени електронски сандучић, решење се доставља у форми одштампаног примерка електронског документа, овереног у складу са законом којим се уређује електронско пословање, препорученом пошиљком преко поштанског оператора.

Даном експедовања решења у складу са ст. 1. и 2. овог члана, Министарство решење објављује и на својој интернет страници.

Ако достава препорученом пошиљком из става 2. овог члана није могла да буде извршена јер је странка у моменту доставе била недоступна на назначеној адреси, достављач о томе сачињава белешку и оставља обавештење странци на месту на коме је писмено требало да буде уручено, у коме назначавач лично име пријемца, податке којим се писмено идентификује, као и датум када је обавештење остављено, са позивом странци да на тачно одређеној адреси достављача, односно поштанског оператора преузме пошиљку, у року од 15 дана од дана покушаја доставе.

Обавештење странци из става 4. овог члана садржи и информацију о дану објављивања решења на интернет страници Министарства, правну поуку странци да ће се у случају не преузимања пошиљке у остављеном року решење сматрати достављеним истеком рока од 30 дана од објављивања решења на интернет страници Министарства.

У случају из става 4. овог члана, ако у остављеном року странка не подигне пошиљку, достављач ће је вратити заједно са белешком о разлозима неуручења.

Достављање странци сматраће се извршеном:

1) даном пријема решења на начин прописан ставом 1. или ставом 2. овог члана,

2) истеком рока од 30 дана од дана оглашавања решења на интернет презентацији Министарства ако достава није извршена у складу са одредбама ст. 1, 2. и 4. овог члана.

Ако је адреса пребивалишта, односно боравишта, односно седишта странке непозната, достава тој странци сматраће се извршеном на дан истека рока од 30 дана од дана објављивања решења на интернет страници Министарства.

Министарство ће на захтев странке, у просторијама Министарства, тој странци издати копију решења без одлагања, с тим што то уручење нема дејство на рачунање рокова у вези са доставом.

Потврда доставе

Члан 97.

Када се решење доставља електронским путем, уредна достава се доказује електронском потврдом о пријему документа (доставница).

Електронска огласна табла Министарства

Члан 98.

Министарство је дужно да на својој интернет страници успостави и одржава огласну таблу, која служи за потребе јавног саопштавања, односно објављивања решења у складу са чланом 96. овог закона, као и других аката које донесе Министарство.

Сходна примена прописа

Члан 99.

На питања која се односе на поступак аукција и поступке у вези са статусом привременог повлашћеног произвођача, статусом повлашћеног произвођача и статусом произвођача из обновљивих извора енергије, а која овим законом нису посебно уређена, примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

XVIII. МЕХАНИЗМИ САРАДЊЕ

Члан 100.

Република Србија може са другим државама уговорити механизме сарадње, ради достизања удела енергије из обновљивих извора у бруто финалној потрошњи енергије, у складу са потврђеним међународним споразумима.

Механизми сарадње су облици сарадње између држава који обухватају: заједничке пројекте, статистичке трансфере из енергетских биланса држава, заједничке шеме подршке и друге облике

сарадње којима се омогућава смањење трошкова држава за постицање њиховог укупног удела обновљивих извора енергије у бруто финалној потрошњи енергије.

Механизми сарадње из става 1. овог члана могу се уговорити на једну или више година.

Министарство је дужно, да најкасније у року од три месеца по завршетку године у којој су механизми сарадње реализовани, надлежном телу у складу са међународним споразумима достави обавештење које нарочито садржи информацију о количинама и ценама енергије које су предмет сарадње.

XIX. НАДЗОР

Члан 101.

Надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство, ако овим законом није другачије прописано.

Енергетски субјекти, аутономна покрајина, јединице локалне самоуправе и друга правна лица и предузетници којима су прописана права и обавезе овим законом, дужни су да на захтев Министарства, доставе све податке неопходне за обављање послова из делокруга рада Министарства.

Инспекцијски надзор

Члан 102.

Инспекцијски надзор врши Министарство преко енергетског инспектора (у даљем тексту: инспектор), у оквиру делокруга утврђеног овим законом.

Аутономној покрајини поверава се вршење инспекцијског надзора из става 1. овог члана на територији аутономне покрајине.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона, које се односе на квалитет биогорива која се стављају на тржиште, врши министарство надлежно за послове трговине преко тржишних инспектора у складу са законом којим се уређује трговина.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и других прописа, који се односе на захтеве које морају да испуњавају електране у погледу издавања интегрисаних дозвола, дозвола за управљање отпадом и употребу отпада и других захтева који су прописани законом, у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине, врши министарство надлежно за послове заштите животне средине преко инспектора за заштиту животне средине у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и других прописа, који се односе на захтеве које морају да испуњавају хидроелектране у погледу издавања водне дозволе врши министарство надлежно за послове водопривреде преко водних инспектора у складу са прописима којима се уређује издавање водних дозвола.

На садржину, врсту, облик, поступак и спровођење инспекцијског надзора, овлашћења и обавезе учесника у инспекцијском надзору и друга питања од значаја за инспекцијски надзор која нису уређена овим законом, примењују се одредбе закона и прописа којима се уређује инспекцијски надзор.

Права и дужности инспектора

Члан 103.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор има право и дужност да проверава:

1) да ли енергетски субјекти користе подстицајне мере по прописима по којима су стекли право на коришћење подстицајних мера;

2) да ли привремени повлашћени произвођач, повлашћени произвођач и произвођач из обновљивих извора енергије испуњавају обавезе прописане овим законом и прописима донетим на основу овог закона;

3) да ли је привремени повлашћени произвођач променио одобрену снагу електране за коју је стекао статус привременог повлашћеног произвођача у току трајања статуса привременог повлашћеног произвођача;

4) да ли привремени повлашћени произвођач има закључен уговор о тржишној премији;

5) да ли оператор преносног, односно дистрибутивног односно затвореног дистрибутивног система приоритетно преузима

електричну енергију произведену из обновљивих извора који су у систему подстицаја, изузев у случају када је угрожена сигурност рада система у складу са чланом 10. овог закона;

6) да ли повлашћени произвођач електричне енергије поседује лиценцу за енергетску делатност производње електричне енергије у складу са законом којим се уређује енергетика, а која обухвата електрану за коју је стекао статус привременог повлашћеног произвођача;

7) да ли електрана за коју је произвођач стекао статус привременог повлашћеног произвођача трајно прикључена на преносни, дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем електричне енергије на одобрену снагу која одговара одобреној снази за коју је електрана стекла статус привременог повлашћеног произвођача;

8) да ли су за електрану за коју је произвођач стекао статус привременог повлашћеног произвођача обезбеђена сва мерења која су прописана овим законом;

9) да ли је у употребној дозволи за електрану за коју је произвођач стекао статус привременог повлашћеног произвођача, односно извештају техничке комисије за преглед објекта као саставном делу употребне дозволе наведено да је у новоизграђену или реконструисану електрану уграђена неискоришћена опрема;

10) да ли повлашћени произвођач електричне енергије има закључен уговор о тржишној премији, односно закључен уговор о фид-ин тарифи;

11) да ли произвођач из обновљивих извора енергије поседује лиценцу за обављање делатности у складу са законом којим је уређена област енергетике;

12) да ли произвођач из обновљивих извора енергије има обезбеђено посебно мерење, одвојено од мерења у другим технолошким процесима, којим се мери преузета и предата електрична, односно топлотна енергија у систем;

13) да ли оператор преносног система води електронски, централизовани и јавно доступан регистар свих прикључених електрана које користе обновљиве изворе енергије;

14) да ли оператор преносног система јавно објављује списак свих поднетих захтева у поступку прикључења, затраженој одобреној снази електране, податке о статусу захтева, фази поступка прикључења, у којој је фази пуштања у погон електрана, датум пробног рада и датум трајног прикључења;

15) да ли гарантовани снабдевач закључује уговоре о откупу електричне енергије у складу са овим законом и води регистар уговора о откупу електричне енергије и објављује их на својој интернет страници;

16) да ли јединица локалне самоуправе води регистар енергетских субјеката и да ли је донела акт којим прописује подстицајне мере, услове и поступак за стицање права на подстицајне мере за те субјекте;

17) да ли је јединица локалне самоуправе донела акт којим прописује услове под којима независни произвођач мора осигурати да топлотна енергија коју испоручује одговара захтевима за квалитет, поузданост снабдевања и прописаног степена ефикасности производног капацитета;

18) да ли је дистрибутер топлотне енергије у случају када одбија прикључење независног произвођача у акту о одбијању навео разлоге о одбијању прикључења.

У вршењу инспекцијског надзора, инспектор има право и дужност да обавља и друге послове утврђене овим законом или прописом донетим на основу овог закона.

Овлашћења инспектора

Члан 104.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор је овлашћен да:

1) наложи да се утврђене незаконитости отклоне у року који одреди;

2) донесе решење и изрекне управну меру ако надзирани субјекат не отклони незаконитост у остављеном року, осим када због неопходности предузимања хитних мера решење доноси без одлагања;

3) доставља акт којим се утврђују чињенице из члана 28. став 1. и члана 42. став 1. овог закона, Министарству ради доношења решења о укидању статуса привременог повлашћеног произвођача;

4) доставља акт којим се утврђују чињенице из члана 31. став 1. и члана 44. став 1. овог закона, Министарству ради доношења решења о укидању статуса повлашћеног произвођача;

5) доставља акт којим се утврђују чињенице из члана 51. став 1. овог закона, Министарству ради доношења решења о укидању статуса произвођача из обновљивих извора енергије;

6) надлежном правосудном органу поднесе кривичну пријаву, пријаву за привредни преступ или захтев за покретање прекршајног поступка, односно предузме и друге радње и мере на које је законом или другим прописом овлашћен;

7) нареди извршавање прописаних обавеза у одређеном року и да привремено забрани рад ако се налог у остављеном року не изврши.

Жалба на решење инспектора

Члан 105.

На решење инспектора може се изјавити жалба Министру, у року од 15 дана од дана пријема решења.

Жалба одлаже извршење решења, осим у случају када је неопходно предузимање хитних мера прописаним одредбама закона којима се уређује инспекцијски надзор.

У случају да је првостепена одлука инспектора већ једанпут била поништена, другостепени орган не може је опет поништити и упутити предмет инспекцији на поновни поступак, него ће сам решити ову управну ствар.

XX. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Привредни преступи

Члан 106.

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ оператор преносног, односно дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система – правно лице ако приоритетно не преузима електричну енергију произведену из обновљивих извора, осим у случају када је угрожена сигурност рада система (члан 11. став 1).

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ повлашћени произвођач – правно лице ако у процесу производње не користи обновљиве изворе енергије (члан 30. став 1. тачка 1) и члан 43. став 1. тачка 1).

Новчаном казном 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ гарантовани снабдевач – правно лице ако не преузме балансну одговорност у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега (члан 38. став 1. тачка 4).

Новчаном казном 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ снабдевач горивом – правно лице ако не обезбеди да удео обновљивих извора енергије у финалној потрошњи енергије у саобраћају до 2030. године буде у складу са националним циљем коришћења обновљивих извора из Интегрисаног националног енергетског и климатског плана и одредбама акта Владе из члана 78. став 1. овог закона (члан 75. став 1. и члан 78. став 1).

За привредни преступ из ст. 1–3. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара.

Прекршаји

Члан 107.

Новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако приступи изградњи хидроелектране у заштићеном подручју без одлуке Владе (члан 5. став 3).

Новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај оператор преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система – правно лице ако:

1) не води електронски и јавно доступан регистар свих прикључених електрана које користе обновљиве изворе енергије (члан 67. став 1. и члана 68. став 1),

2) не објави јавно списак свих поднетих захтева у поступку прикључења, затраженој одобреној снази електране, фази поступка прикључења, датум пробног рада и датум трајног прикључења (члан 67. став 2. и члана 68. став 2).

Новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај гарантовани снабдевач – правно лице уколико:

1) не закључи уговор о фид-ин тарифи у складу са овим законом (члан 38. став 1. тачка 1),

2) не преузима права и обавезе претходног гарантованог снабдевача у року, на начин и под условима утврђеним јавним тендером у складу са законом којим се уређује енергетика (члан 38. став 1. тачка 2),

3) не води регистар уговора откупу електричне енергије и објављује их на својој интернет страници (члан 38. став 1. тачка 3),

4) не доставља Министарству податке потребне за утврђивање накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије у складу са подзаконским актом (члан 38. став 1. тачка 5),

5) не води посебан рачун за трансакције везане за подстицајне мере у складу са овим законом (члан 38. став 1. тачка 6).

Новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај оператор дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система – правно лице уколико не достави оператору преносног система податке о произведеној електричној енергији произвођача из обновљивих извора прикључених на дистрибутивни, односно затворени дистрибутивни систем за које се издаје гаранција порекла (члан 50. став 2).

Новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај оператор дистрибутивног система, односно затвореног дистрибутивног система – правно лице ако не успостави поједностављену процедуру за електрану крајњег купца који производи електричну енергију за сопствене потребе и за електрану која је део демонстрационог пројекта, инсталисане снаге 10,8 kW или мање, или еквивалентној снази прикључка који није трофазни (члан 68. став 3).

Одговорно лице у јединици локалне самоуправе казниће се новчаном казном од 50.000–150.000 динара уколико:

1) не пропише услове под којима је дистрибутер топлотног енергијом дужан да енергетског субјекта који топлотну енергију производи из обновљивих извора прикључи на своју дистрибутивну мрежу (члан 72. став 1),

2) не пропише услове по којима независни произвођач мора осигурати да топлотна енергија коју испоручује одговора захтевима за квалитет поузданог снабдевања и заштиту животне средине утврђених законским актима, прописаног степена ефикасности производног капацитета (члан 73. став 1).

Новчаном казном од 10.000 до 500.000 динара казниће се предузетник ако приступи изградњи хидроелектране у заштићеном подручју без одлуке Владе (члан 5. став 3).

Новчаном казном од 10.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај снабдевач горивом – предузетник ако не обезбеди да удео обновљивих извора енергије у финалној потрошњи енергије у саобраћају до 2030. године буде у складу са националним циљем коришћења обновљивих извора из Интегрисаног националног енергетског и климатског плана и одредбама акта Владе из члана 78. став 1. овог закона (члан 75. став 1. и члан 78. став 1).

Новчаном казном од 5.000 до 150.000 динара казниће се физичко лице ако приступи изградњи хидроелектране у заштићеном подручју без одлуке Владе (члан 5. став 3).

XXI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 108.

Привремени повлашћени произвођачи који су стекли тај статус на основу захтева који је поднет пре ступања на снагу овог закона, стичу статус повлашћеног произвођача и подстицајне мере под условима и на начин прописан у складу са Законом о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 – др. закон) и прописима донетим на основу тог закона.

Изузетно од става 1. овог члана, привремени повлашћени произвођач који је стекао тај статус за хидроелектрану која се у смислу овог закона сматра хидроелектраном у заштићеном подручју може да стекне статус повлашћеног произвођача ако испуњава услове који су прописани актом из става 1. овог члана и услове заштите природе који су утврђени решењем о условима заштите природе које издаје Завод за заштиту природе Србије и да су записником надлежног инспектора за заштиту животне средине потврђени.

Привремени повлашћени произвођачи, односно повлашћени произвођачи који су стекли тај статус на основу захтева који је поднет пре ступања на снагу овог закона, а после 31. децембра 2019. године, имају право на следеће подстицајне мере:

1) подстицајни период који траје 12 година, почевши од дана првог читавања електричне енергије у електрани, односно делу

електране, после дана стицања статуса повлашћеног произвођача електричне енергије, осим ако је трајање подстицајног периода другачије одређено уговором о откупу електричне енергије;

2) подстицајна откупна цена по којој повлашћени и привремено повлашћени произвођачи продају гарантованом снабдевачу одговарајући износ произведене електричне енергије током или пре подстицајног периода,

3) преузимање балансе одговорности за места примопредаје електричне енергије повлашћеног произвођача електричне енергије током подстицајног периода, а од стране гарантованог снабдевача;

4) преузимање трошкова балансирања повлашћеног произвођача електричне енергије током подстицајног периода од стране гарантованог снабдевача;

5) бесплатан приступ преносном, односно дистрибутивном систему електричне енергије.

Подстицајна откупна цена из става 3. тачка 2) овог члана одређује се у зависности од врсте електране која одговара коригованој подстицајној откупној цени коју је гарантовани снабдевач објавио на својој интернет страници и која се примењује од 1. марта 2020. године на закључене уговоре о откупу електричне енергије.

Статус привременог повлашћеног произвођача који је стечен на основу захтева поднетог пре ступања на снагу овог закона наставља да важи и продужава се у складу са прописима по којима је тај статус стечен.

Изузетно од става 5. овог члана, у случају да по прописима по којима је стечено право привременог повлашћеног произвођача није више могуће продужити тај статус исти се може продужити највише до три године на основу овог закона у случају:

1) спречености привременог повлашћеног произвођача због пандемије болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 да у року стекне статус повлашћеног произвођача или

2) увођења нове технологије производње електричне енергије у односу на технолошко решење у грађевинској дозволи на основу које је стекао статус привременог повлашћеног произвођача.

У случају из става 6. овог члана, захтев за продужење статуса привременог повлашћеног произвођача подноси се најкасније 30 дана пре његовог истека.

У случају да се статус привременог повлашћеног произвођача продужи у складу са ставом 6. овог члана, подстицајни период траје осам година.

Одредба члана 5. став 3. овог закона не примењује се на привремене повлашћене произвођаче из става 1. овог члана.

Члан 109.

Повлашћени произвођачи који су стекли тај статус на основу захтева поднетог пре ступања на снагу овог закона, могу да измене одобрену снагу електране за коју су стекли статус повлашћеног произвођача ако електрана са новом одобреном снагом и даље испуњава услове за стицање статуса повлашћеног произвођача у складу са Законом о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 – др. закон) и прописима донетим на основу тог закона.

Ако измени одобрену снагу електране из става 1. овог члана, повлашћени произвођач је дужан да поднесе захтев за измену решења о стицању статуса повлашћеног произвођача.

У случају измене решења из става 2. овог члана, повлашћени произвођач и гарантовани снабдевач су дужни да измене уговор о откупу електричне енергије у складу са извршеном променом одобрене снаге и да коригују висину подстицајне откупне цене у складу са уредбом на основу које је утврђена подстицајна откупна цена у уговору о откупу електричне енергије.

Повлашћени произвођачи из става 1. овог члана који су стекли тај статус за соларне електране и електране на ветар, не могу да измене одобрену снагу електране.

Члан 110.

Повлашћени произвођачи који су стекли тај статус на основу захтева поднетог пре ступања на снагу овог закона, дужни су да испуњавају обавезе утврђене Законом о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 – др. закон), прописима донетим на основу тог закона, као и следеће обавезе утврђене овим законом:

1) да електрана у току рада не прелази вредност одобрене снаге коју је утврдио надлежни оператор система;

2) користи реактивну енергију у складу са законом којим се уређује област енергетике, правилима о раду преносног, дистрибутивног, односно затвореног дистрибутивног система;

3) поштује све прописе у области животне средине;

4) поштује све прописе у области водопривреде у случају хидроелектране.

Члан 111.

Агенција за енергетику Републике Србије објављује на интернет страници максималну висину тржишне премије, односно максималне откупне цене и максималне фид-ин тарифе за потребе спровођења аукције најкасније 30 дана од дана доношења методологије из члана 15. став 2. и члана 34. став 2. овог закона.

Министарство може да објави јавни позив за прву аукцију 30 дана од дана објављивања максималне висине тржишне премије, односно максималне откупне цене и максималне фид-ин тарифе из става 1. овог члана.

Члан 112.

Агенција за енергетику Републике Србије први извештај из члана 10. став 6. овог закона доноси у року од једне године од дана успостављања организованог унутардневног тржишта.

Члан 113.

Доносиоци планских докумената у смислу закона којим се уређује планирање су дужни да планска документа из своје надлежности ускладе са одредбама члана 5. ст. 3–5. овог закона у року од 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 114.

Послове енергетског инспектора из чл. 103. и 104. овог закона обављаће електроенергетски инспектор док се не обезбеде услови за рад енергетског инспектора.

Члан 115.

Одредбе овог закона које се односе на електронску процедуру примењиваће се од дана израде софтверског решења који подржава овај систем.

Члан 116.

Подзаконски акти из члана 14. став 7, члана 17. став 8, члана 18. став 4, члана 19. став 4, члана 23. став 7, члана 24. став 6, члана 25. став 2, члана 26. став 9, члана 27. став 6, члана 28. став 6, члана 29. став 4, члана 30. став 7. и члана 31. став 6. овог закона, могу се донети као јединствен акт.

Подзаконски акти из члана 33. став 9, члана 35. став 2, члана 36. став 9, члана 37. став 3, члана 38. став 2, члана 39. став 9, члана 40. став 6, члана 41. став 6, члана 42. став 4, члана 43. став 7. и члана 44. став 6. овог закона, могу се донети као јединствен акт.

Подзаконске акте из ст. 1. и 2. овог члана донеће Влада у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 117.

Подзаконске акте из члана 16. став 6. и члана 33. став 5. овог закона донеће Влада у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Подзаконске акте из члана 10. став 11, члана 54. став 2, члана 55. став 6, члана 57. став 4, члана 59. став 5, члана 78. став 1, члана 82. и члана 83. став 3. овог закона донеће Влада у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 118.

Подзаконски акт из члана 7. овог закона донеће Министарство у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Први план система подстицаја из члана 13. став 1. овог закона донеће Министарство најкасније до краја фебруара 2022. године.

Подзаконски акт из члана 55. став 5. и члана 61. став 5. овог закона донеће Министарство у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 119.

Подзаконски акт из члана 95. став 3. овог закона донеће Министарство у року шест месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Подзаконски акт из члана 96. став 3. овог закона донеће Министарство у року шест месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 120.

Агенција за енергетику Републике Србије донеће Методологију из члана 15. став 2. овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Агенција за енергетику Републике Србије донеће Методологију из члана 34. став 2. овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 121.

До доношења прописа на основу овлашћења из овог закона примењиваће се прописи којима се уређује област обновљивих извора енергије донети на основу Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 – др. закон), ако нису у супротности са овим законом.

Члан 122.

Поступци започети по одредбама Закона о енергетици („Службени гласник РС”, бр. 145/14 и 95/18 – др. закон), а који до дана ступања на снагу овог закона нису окончани, окончаће се по одредбама тог закона.

Члан 123.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.